

Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

२६८
No. ७
Title वशभाषोदय कोशः
Author ईश्वर कोशः
Extent ४७ पत्र Age
Subject शब्द कोश

दशभाषोदयः को प्रोः
 श्रीमहाजनना वीरसिंहाकारितः
 त्रयाङ्गचरकोलकृतः

नं. २६० क
 दशभाषोदयकोशः शब्द-
 र्थकोषः (कोशः)
 क. ग. वि. र. कोशः

5396

97

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ प्रणोमि मनसारा मंगलेशं च सरस्वतीं पेहिका मुष्मिकीं एणहिनिदा
नं सुखसंपदाम् । उदयाय गिरं मिथश्च संताभ्रमहानायविदग्धतष्टये क्रियते स्म तिथारणा
यपद्यैर्दशभाषोदयपर्वमंजलः । यस्य हृत्सदने वास्ये प्रभातोच्छ्रप्रसरिते श्वाभीक्ष्णमसा
पत्न्यसूचके थरणीपतेः तस्य राजाधिगजस्य जंघकश्मीरभूभुजः श्रीमच्छ्रीराजवीराख्यसिंह
सामिततेजसः सष्टमीश्वरकौलेन प्रसादादाप्तवृत्तिना जाननाचाहे कि रसग्रंथको दश
भाषोदय नाम उसवाले किया गया कि जिसे परस्पर संज्ञोंके भ्रमसे रहित दश बोलियोंका
उदय शीघ्र होजावेगा और श्लोकोंके कारण कंठस्थित भी रहेगा यद्यपि शत्रु रूपी समुद्र
का भ्रंत किसीने नहीं पाया और उसउस देशज मनुष्यसे विना दूसरे देशकी बोलीसा कल्प
कर्के कर्क नहीं जानसकेगा और संस्कृतविद्या जो देवोंकी बोली है उसके सभों शब्दोंका
ज्ञान विलज्जल उर्ध्वदहै उसवाले रसग्रंथ में वह शब्द और वह पातवां ल्यायेंगये जिनोंसे
यथा तथा वातकी प्रति होवेगी फेर चतुर् मनुष्य को उचित है कि रसको संग्रह दोष नहीं लगावे
और शब्दोंके नाविगडनेवाले किसी किसी स्थान श्लोककी गुरुता और लघुता और ॥

संथिका विचार चरकिया गया और बोलियों का क्रम किसी जगह नहीं हटाया वह क्रम यह है हिंदी
च संस्कृत ॥ ग्रेजी ॥ प्रची ॥ तर्की ॥ च फारसी ॥ पञ्चो ॥ कश्मीरी ॥ लामी ॥ च वलती ॥ चक्रमा दश ॥

२ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०

प्रत्नो ह प्रत्नोरः वाल्मर् च जौन श्माक चततः परं चार्मन् प्रपिच चार्मन् उन् तर्ग स्तर्ग क्रमादमी
شرگا شرگا زون چارمغر جارمغر الهاک جوز والذت اکسوت اکسوت اکسوت

प्रंग प्रंगे वतथा लिख च उन्न चैजा चहयोरपि वंदु तान यालोक च शस्त्रा वक्रमाज्ञेयाविवतणैः
شننا یاگ لکه تان بتو اعضا عضو لنب انکم انگ

प्रंगाण च भवेत्तलान्ते श्माकं नृप्रत चुग तथा प्रत्नगर् ऊर् चतथा तंगुल मेलो चापि स्पडक क्रमात्
میدوک میو نیگل اور اکر جگ اسپارک لام الهاک

प्रंगुली प्रंगुलिः फिंगर प्रमे श्माकलः पय प्रंगुल गुथि च प्रंगुल च जगो सिनो क्रमादमी
سنو زگو انکم کسبه انکت ایشکل اصبع تشکر انگله الکلی

प्रंगुठी रुमिका रिंग च त्वाने चापि युन्नक तथा प्रंगुप्ररो च गुनि वाज् सोडं च चापि सरुष क्रमात्
سرپ سورپ واج کته انکشتی بزرک خام رنگ اورمکا انگوی

प्रंग्रवा किल संखाने उवकीर च कवा चपन् कवा कवा फारन् तौकौ सु चेन् ज्ञेयः क्रमादमी
چینو توت کوس فرن قبا قبا چین قبا اورکوت سنگ دیام انگ رکها

प्रच्छा साधु भवेत् गौर च प्रहसन् उद्यन् च त्वत्तथा त्वहं जान नको तथा लिखो क्रमाज्ञेया विचक्षणैः

سادهو اچھا خوش آیدن احسن جکیو جان جہ شمو

प्रदेष्टुं विनयः स्यात् त्वत्ता कलात् ततः परं प्रवाची ल मुरगौ कतिञ्च येन चेत कोवि. २ क्रमादमी

سوالو نجمنه اتیرن کل کج مرغی عیامل کج کو زبانک شهک حیت

प्रश्नो प्रसूतिपर चापि दमप्रः याश च प्रशक् तथा अस्मिर्गुणे च प्रश वैव क्षिमा चापि क्षिमा क्रमात्

تیر اسرو اتیرن اشک یاش دمع اش استرگواده چهما

अथा अथः तथा ज्ञाते च अमाच कारिणे तथा कोर वदेत् अनु तथा अग्र नवी चापि क्रमादमी

انده انویا بلیندر کار کو اعی ان و دند کو جریا تهوینر

अतः अतः एत तथा इतिहा

अनार च यद्विमः पोमेनेने रुम्मा ततः परं अनार विषय दान सिंर स्मर वज्ञेया क्रमादमी

انار رما یوی گری نرست وادامه انار شمو شد دان

अपणा निजः तथा सेलक च ह पुत्रिग वैशततोपिच उवपुल स पचन रंकी ३.ति जेयः क्रमादमी

نتی رانگی پشنی اوک پله خوش پترنیک ہو سلت بخ اینا

अपराध अपि मंत स क्रयि म वापि जरुम गुनाह गुना गुना च गह लेता मसपर जेयः क्रमादमी

زیبی چدتیا راه گناه گناه گناه جریم کریم منتوه اپرا ده

अमत् सथा च निकृ च सानुल्पात अतः परं त्रिषु प्राविहयात् ओत च उची प्राविहयात् क्रमात्

آکمیات دمی اوت آکمیات مانو لجات تک تر سودا اوت

अलता एता अलकः लैव गालियत च उलत तथा गुलानः च तसविर च उलत मवी हयो भवेत्

برجی اولت تصور کلکونه اولت غایت یرک الکتہ التا

अलसी अतसी शिक च सुत्र ज्वर च कतान अलिश अलिश जमी कतान वापि क्रमाज्ञेया विवत्तणैः

تآن زرا الش البت کمان جر بره فلیک انسی التی

अशीषा च भवेत् अशी उलविश तचतर्थितः उआ आही तथा मन्वा उआ वापि क्रमादमी

دعا مینا آی دعا اوئل ویش آیش اثیش

अस्तएव त्रः रेज् मूसा उस्तर् हयोरपि चारु त्रु चतथा प्राकृती गोत्रवीग्री क्रमाद्भवेत्

استر موسی رینزور کهوره استرا خور چاکه عراک بی گویاک بکری

अस्ताव भवेच्च सामग्री मदीर्यल चततः परं अस्ताव संज्ञाम सामान् हे संज्ञावालाक च चित्तक क्रमात्

استاب متی ریل شاکری سامان سراخام استاب چالاک تنیز بقمک

अहंकार अथ वर्गः याम् किञ्च सुयत्राव

अस्तर् वर्ण स्त लेटर् च हरफ् जेयं चतस्थितः अस्तर् यिके तथा फल्स् क्रमात्तेयाविवक्षणेः

حرف لیترا ورنه اکشره یکی اهره یلیو

अस्ती अस्ति च आयेन च कञ्च वशम् इस्तिर्ग अस्ति मिग् मिक् चक्रमेणैते वित्तेया हि विवक्षणेः

مک مک ایہ استرگ چشم کیوز عین آی اکشره ای

श्रीकाश च गगनं स्फुरि समा कुरु अथ च हयोः श्रीमान् नव नम च नम चैव क्रमात्ते या विचक्षणोः
 آلاش یگوک سما سکای گکنم نم نم نب اشمان

आग अग्निश्च फरश्चापि नारु उत आतश च ओर तथा नारु मे मयः चक्रमेणैते कश्मीरेत अशुच नैव
 آگ آگنہ فیر اور آتش ات تار مہ می تار اشنک اکن

ग्राज्ञे अथ च दृढे अल्लयो म विगुन शो ज्ञ न्नरो ज्ञ च अज्ञ थिरिंगं च दिरिंगं चैव क्रमाज्ञेया विचक्षणैः
 आज्ञेयं अथ च दृढे अल्लयो म विगुन शो ज्ञ न्नरो ज्ञ च अज्ञ थिरिंगं च दिरिंगं चैव क्रमाज्ञेया विचक्षणैः
 आज्ञेयं अथ च दृढे अल्लयो म विगुन शो ज्ञ न्नरो ज्ञ च अज्ञ थिरिंगं च दिरिंगं चैव क्रमाज्ञेया विचक्षणैः

आटा पिष्टं तथा स्त्रोर च दकैक अनु आरद् अप्यथ गोर गोट च तथा पयो फेह च सेया क्रमादमी

श्रीरंग च भवेत् श्रीं पद्म वैजः च तथा तत्त्वम् एवैः हगै च दूल् गोंडा विश्वप्पन् चक्रमादमी

आथा अर्थे तथा हाफ च निष्क विज्ञेयं ह्योरितः नीम् निष्क अत्र तथा फेत् च विज्ञेया क्रमादमी
 नित् अड्ड लक्फ निम्

ग्रंदां ग्रंशणि शारस्तेन्म ग्रमशा वापि युरुक रुदः कल्मः ग्रंदम् गुमा वापि गुर्वा चापिक्रमादमी

رگوان گوما اندرم کلمه روده - دُرک امرا انت سستی تم انتران اندران

शारी व कपोणिः स्नात पल्पोत मिर्फक तथैवच जेनक शारिन्ज व जेगी व देजनु ग्रथ संग क्रमात्

مُرک شجوه زینکی آرج زینک مرنق بل دُر کیونہ آرکی

शारी वेधनिका वोरर् मिस्तुन श्र विग्न दिर परा बुक शार् सोर् तथा हम्पु वक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

سیموکه سور آمد چوک درفش بغر تشقبه بورد ویده نکا آری

शारु वर्णः तथा पीव च वृषाव शमालन शतस्त्रिषु तथा चून अपि ताकषु च टकषु चक्रमादमी

نکله شو تاک شو چوون شقلا فوخ تیج جوره آرود

शालेश च कलायः नैस्त वक्रु रुव अपि शाशियान् बाल शाल् वतथा वाळुर्-ळुश्च विज्ञेयाविचक्षणैः

چها بگش چافمک او واه اشیان اوده دُرک نیت کلایه آلر

शालस्य मांघं च शारिदिसमस कशालत् काहिलिक तथा तेवली वीरुं शालसु लामामिरक स्वचून

سیکسین لامامرک آلیه ویرنڈ تبلی کابلک کمالت آی دیش نس مانیم آلش

इन्द्रचापो हयोः रेणोव कौसल्लज सरन् तथा सर्वीसृ गणौ रामवद्रञ्जन् जाल्लोष्ठ उच गजा क्रमात्

क्रा रावुनक राम बदरान दल केशु सरोश सन तूशुन القرح ریسوه انزه چاپه

इले विहाः काशए तथा नसर सा कर्गसु चापि दुपुसु च गाढ नेले विनक क्रमेणैते सदाज्ञेया विचक्षणैः

बिक मिलि कान्त तपोश कस्त सान्तर कस्त मिले मिल

इस्त्री नारी च फीमेल च मिरत मल्लम च जन् तथा एजिः जनान पुद्येत् च बुस्तिग् वौद्यां पमो च मो

वो यो वुनक पिरमत राना खर زن مزलوم مرات فی میل नारी استری

इएर इष्टिका तथा विक च मदर् एष्व विधितः परं सीर् पावो च तथा वक् क्रमाज्ञेया विचक्षणैः

बिको पावु सिर चस्त मदर बर यिश्तका अन्त

ईर्षी ईर्ष्या तथा स्पिटि च हक् कौनः विधितः परं र्षु टह्लोक च तथा एव च क्रमाज्ञेया विचक्षणैः

खन मन्कडोक रश किये म्फद थित ईशिया इरखा

ईश्वरः श्वरः वापि गार् अल्वाह तिन्ने एव च खदा खदा च दय वांछक खदा दशविधोत्रवे
 خدا واپهوک دی خدا خدا نیکری المذ کاڈ ایشره ایشره

उगाह सलो व विट्टेसु च शाहिदु वाथ उगाह विषु गवाह पाखो छिपन वापि क्रमाज्ञेया विचरणोः
 چپنر پانگیو کواه نه اوکاه شاہر ویتیشن شاکشی اوکاه

उकार ममस्यले जटे च खराव वैगन एव च विषु हजरासु च खेङ्कनी चक्रमादमी सान्तर
 ستانک سنی منشایی ویران حراب زرت شولش نهلم او صباد

उत्तरुणात् प्रतिवाकं च एन्वविर् वाथ जवाव किल जवाव शेषासु सर्वासु वौद्यां संवा भवेत्तथा
 سووا جواب جواب اینش ور پرواکم اوتر

उधार शरणं तथा डेट् द्वयोः कर्जः य वाम ततः पौर वृजम् च तथा किल्वो गलन वापि क्रमादमी
 کلن کینو ورم یلور ولم قرض دیت ریم او دیا

उद्धारता भवेन्ननं दानिणं जनरासिरी करम् हिमन्त सखावत चढयोः अथवच्छर् तथा तंफत् जमोद्द
بلکو توانا رفت اتھو چیر سخاوت ہمت کرم - چہ را سنجے داکہ شیم اودھارتا

उद्योग यत्न सजील वापि नफहस सयुषि वै तलाश जिर् तथा बुधि चार् टप्पा कृसा ज्ञेयः क्रमादमी
چہ ستا تہم یا و شہ نیار زر تلاش سی شری نفحس زیل یتہ اودھو لک

उद्ग उद्ग स्र शार्क कलिवहर काम पवच सगिशावी तथा ससो वदर छसम् छविः क्रमात्
چہو شہ چہو سرم وور سک لو سک آبی کام قلب جبر آشر اودھ اودھ

उवासी चभवेत् जेभा योनिं वापि तसाववः अस्त फाज स्र फाजे च जामन् अल उद्गना क्रमात्
اؤنگنا ال زامن فازی فازہ استہ تساویہ یانیک جرم یا اوباسی

उलटी वमने चैव वोमिद् कय खल्लुक अणत रट् कांगी डुक तथा कोक् च बुन् चजेया विचक्षणेः
چون کھوک ڈرک کانگی رد چہوس لک کی اؤمٹ و مٹم اؤٹی

उल्ल स्यात् पेचकः शोल च ह्रमन् वापि रुक्ता च ह्रम वंग् स्यात् रातसुगल् वापि बुका बुका क्रमादमी
اؤکيا اؤکيا راتہ موکل یانگ بوم ہوش بومن اول پچیکہ اولو

कुंचा उच्च स्र हैर चापि रफीश चापि रगिज् बलंद् जिग् युट् युमो तथा युमो क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

توتو تهمد زک بلند یکنه یای اوچم اوچا رفیع

कुट् उष्ट्र स्र तथा कामेल वष्ट्र तगा स्रथा सुतर उश हैठ ग्रावेण तथा हांगो क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

مانکو آتک و تهمه اوش شتر تنکته یغیر کیا میل او شتره او شتر

कुपर कुर्धे अवौव फोक च युस्तन वाला तथैव च वांदे ह्यर् अपि तंग चापि चुक्क सेयाविचक्षणैः

چمکتو تنک سیور یاندي بالا یستان فوق اود او دیم اوپر

परणस्थाना च पन्थिल च अलात गंदः तथैव च सिंदान हयोश्च रिरन च युदन् उकथाः क्रमादमी

او کتبه تهودن ایرن شندان کنده علالت این میل ستهونا ایرن

गेजरी ग्रामाशयः स्तम्भक मिश्रादः चापि करिन् तथा एकस्वः लिख वोस् को वा दुग्गा ते या क्रमादमी

توت يا كودا بوس ابره شكنه كرن معاده سناك اماشيه او جبر

गेट् गेष्टं शतया लिपु च शफः लव लव तथा वष्टु बुट् ल चापि खफल् चापि मक्क वौद्या मथलनः

خفاك به اوته شند لب لب شفه لب اوته اوته

गेतला खल उत्ताने शैलो चापि शमीक च डंग् श्रान्तंग् लान् च वगुन युद्धे शास्त्रल तेयाः क्रमादमी

شغل ينكتي وكن لاج آتنگ ونگ عيق شيلو او تنام اوللا

गौषभू स्यात् गौषभं चैव मेरिसिन् च दवा दवा दर्मान् दवाई च तथा ग्रंथुद् मन् लन क्रमादमी

همن من اشند وواي درمان دوا دوا ميد تن او شوم او شده

करि कांसे व विसेयं द्वैह्वापर च मफार् च लयु शेयु संमिसु लयु च ली ली च क्रमाज्ञेया विचक्षणैः

لي بي لوي رنگ مس روي لوي شفر بوٹ کاپر کانک شک کي

कंगनी स्नात श्रुत मेज्ज च ज्ञर सुक गाल व गृष्म तथा शोल ह्यह वापि तथा ह्यह चक्रमाज्ञेयाविवर्तणे
چماہ شول گوشت گال سرک ذره میز الوہ سنگنی

कंगी प्रसादिनी कोम्ब च सुष्प तगाक शान पवच शान केगव समा वापि समंग्र ज्ञेयाः क्रमादमी
شوفک سوا کنگو شانه شانه سحاک مٹت کومب پر عادی کنکی

कच काच स्र गिलास चापि ज्ञान शीघ्रततः परं पील शीघ्र च काच जिते कर्षल चापि क्रमादमी
کريل شتی کاج شیشہ بیلہ زرجان گیللاس کایم بج

कचा स्नातखल निस्सारः मरी वाहिन त्वाम् च त्वाम् त्वाम् घल जिते तथा त्वाम् चक्रमाज्ञेयाविवर्तणेः
خام شتی بیل خام خام واپہ قڈی نستاره کچا

कक कनः किल श्रार गिर १३ कंतक तथा च बगल बगल कक च तथा ह्यह चक्रमादमी
چماک چماک کک بگل بگل کولنگ بیت آرم بیت ککشر کک

कंची कुषाणी सिजस च मिक्कान् चापि डकत् तथा मिक्कान् कंची डकार चापि डगा क्रमात्
دوکر چمن یا دوکار کنی مقراض دواکت شرس کرپانی کچی

कंजरी गणिका प्राग्विद्वत् कहुः अजलव तथा ललीयान् कंजरी गान् च मातुष्यो कंचिन्नु. क्रमात्
कंजरी गणिका प्राग्विद्वत् कहुः अजलव तथा ललीयान् कंजरी गान् च मातुष्यो कंचिन्नु. क्रमात्

कटोर च भवेत् कंसः कप कदः कोर पवच प्पालः जाम् खोस च कोरे च कोरे जेया विचक्षणैः
कटोर च भवेत् कंसः कप कदः कोर पवच प्पालः जाम् खोस च कोरे च कोरे जेया विचक्षणैः

कडा च करकः रिंशट् सिवार च विलज्जक तथा दस्तवान् अकरी चापि गुनसु लकुव च उकु च
कडा च करकः रिंशट् सिवार च विलज्जक तथा दस्तवान् अकरी चापि गुनसु लकुव च उकु च

कडाई च कटाहः पैन् कद्र चरुतीव पवच कज्जगान् कडाई काय चापि वञ्छोर् काई क्रमादमी
कडाई च कटाहः पैन् कद्र चरुतीव पवच कज्जगान् कडाई काय चापि वञ्छोर् काई क्रमादमी

काणक स्नात समनः वीर च हंत वुग्दाय ततः परं गन्धुम् गत्रम् कन्व दो लो क्रमाज्जेया विचक्षणैः
काणक स्नात समनः वीर च हंत वुग्दाय ततः परं गन्धुम् गत्रम् कन्व दो लो क्रमाज्जेया विचक्षणैः

कंश च करकः थोर्न् खसक चापि टिकन् च खार् अग्रे कण्ड अपि छर्मा व छक् जेया विचक्षणैः
कंश च करकः थोर्न् खसक चापि टिकन् च खार् अग्रे कण्ड अपि छर्मा व छक् जेया विचक्षणैः

केश तटश्च बर्हसु च माहिल शुपि कनार त्रिषु बर्ह उमृतथैव प्याउ.३. चक्रमाज्ञेया विचक्षणैः

تمهنگ کنگ دُم بٹ کتار ستاحل اور دوس نتہ کنگ

कतल प्रतरण व्रीज च सिर्गत कवुक च पुल तथा कटल कडल च जम्पा च जम्बी ज्ञेयाः विचक्षणैः

زیمبی نرم یا کڈل کڈل پیل کبروک سرات برز پیرترنم کتلی

कट् पौरुषे स्टेटर् च कामत बुय् पंचमे भवेत् वाला कट् गट् मिडेउ. चापि बुग् विज्ञेया विचक्षणैः

ونگ مڈنگ راد قد باللا لوی قامت شتی تر پورشم قد

कह तबी तथा पम्प किन् कारग्रः चापि कणक कह श्रल च कट् चापि खसुर ज्ञेया क्रमादमी

خستور کڈو ال کڈو کیا قرق پنب کن بستی کڈو

कंथ वप्र वाल मिदार् चापि तम् देवार् च दिवार् तथा हसु कंग चापि तथा गंग चक्रमाज्ञेया विचक्षणैः

کنگ کیگ دوست دوار دیوار تم جدار وال وپرم کتده

कपरा खल कार्पासं कौथ कर्पासश्च खाम तथा कर्पास कपउ कपुर् च रसु नंश्च चक्रमादमी

ننبو رست کپور کیده کرپاست خام کرپاست کلوتہ کاپاسم کپوا

कपाह भवति कार्पासी काहन् वापि कारसु किवन् कपास कपास कपसुरेभल् रूपाम् वापिक्रमादमी
کپاس ری سبل کیش کپاس کپاس کوز کرت کات نان کارپاستی کپاه

कपोत् कपोतः पिन्त्र च हम्मामत् कन्नश्च कश्चत् कन्नः कोत्तु फर्गन् फर्गन् क्रमादमी
فركن فركون كوتر كفته كيوتر كبتز حمامت پيرزن كيوته كپوت

कफ कफश्च कपम् रुग्न् कपुक् कफ कफ ततः परं घस्रं च तथा उग्रहात् क्रमात्तेयाविवक्षणैः
اول دواہ دوا پوسف کف کف کپو یک فوایم کف کف

कमल पद्मे च लोटसु नीलोत्पला कवल् तथा काण्डुलश्च पिप्पलाश्च पद्मा पद्मा क्रमादमी
پیرما پیرما پیموش کانه کل کول لانا نیلوفر لولس پیرم کل

करञ्ज कठिने हाउ च सलव् वापि कतिक च सल्वः सल्व रुरुश्च पिशाते च सौ विसेयाविवक्षणैः
شتر شانه ترکور سخت سخت کتیک صلیب بارڈ کتیم کردا

कर्द्धी दर्विः तथा सूत्रं च मिश्रफत् यशो तथा काशवः च मृत् कर्द्धुश्च जर्ह वापिक्रमादमी
زرلو تومبو کرچه چي کاشوه لیخ لغو معرفت شیون دروه کرپی

कलु सर्वेषुः स्र येष्टेऽं ग्रमि वै तिनगुन तथा देगेज् पश्च च गण्य दंष्ट्र च गुं दे सेयाविवक्षणेः

گندی دنگ رات پیروان دیروز تنہ کن امس لبس ترڈی لوروی و کل

कलरं रंगं मेव स्यात् टिन् रसात् च कले तथा अजीन् च कलरं चापि कलाय कर्षा १ हयो रपि

کریا کلاسی قلمی اذریز قلعی رصاص تین رنگم قلمی

कली च कलिका वटु च नौर गुं चः १ स्यादित सिषु दूष् पते च खट्वा चापि क्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

خو پیٹوم و غنہ نور بر کل کا کلی

कलेजा कालखंडे स्यात् लिवर् चापि कविद् जिगर् जिगर् लम्बन् क्रद्गमान् च छिन्ना छिन्ना क्रमादमी

چمن چمن یا کرمنہ مانہ للمن جگر جگر کبد اور کالہ خندم کلیجا

कलवडी क्रकवः सा चमिसार् ग्रथ ग्रः १ सिषु लितर् चेसुक ग्रः चापि क्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

ارہ جی ٹوک لٹر تارہ منشار ستا کرکچ کلوتر

कसारं सौनिक चापि बुचुर कसाव ४ चतुष्टितः १३ शल्या व शङ्ख चापि क्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

شنگ شنبہ پوچ تصاب وچر ستوبک تصابی

कसवरी निकषः टचसोन मेयार् अथ मिहक १ विषु कसवट् सेर्दी मरुक् वापिक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

محک میردو کھوشت محک معمار پنج شتون نیکه شہ کتوتی

कही खल खनित्रे मेरु मिहफर् वापि रुलेद २ हयोः वेत्त्रः देगुर् व खस्रुक च वपेउसेयाः क्रमादमी

چند خمتک شتکوری بیله کلند مخضر شیبڈ خترم کہی

काकल पत्रं तथा पेपर किर्तास कागज ३ तस्मिन् काकद् शोम्बुः तथा शुक्लशुक्ल क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

شوکل شوکل شوکبو کاکل کاغذ قرطاش پیپر پتھر کاکل

को काकः क्रोवु गरावु वापि कागः जागु कार्ग पवच कावु चांगु युरुक् तथा वापिक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

بیٹوک چانک کاو کارک ذراغ کاکہ غراب کرود کاک کان

कही भवति पर्याणं सैरलि वापि स्रज् तथा पगपर जीन जीन च पलनः गा ज्ञुः वापिक्रमादमी

زرگہ گا پلنہ زین زین ایکپیر سرج سیل بریاعم کاتی

कान् कार्ग श्वर वापि उन्नरुहाक अणि गोश तथा गुगु कन नवा तथा स्त्राः चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

شناہ لوا کن گوگ گوش کلاق آون اسپر کرنہ کان

काणा कणश्च वनपेत्तु च आचर विविजकोर तथा शकृषिम् कोर कोनु जारा नर्वा मिच्छिकु परोजिते

علیک جریا جارا کون کور یکا چشم برکزه کور ون آید کانا کانا

कानी च लेखनी पेन च कलम् ६ सर्वास्त्रितो भवेत् वौद्यां भिक्कु तवित्तेयभाषया वर्तमानवा

قسم پيسن لي خنی کانی

काम क्रियां स्यात्तथा वर्क च प्रमल वापि विलिक्कु च कार् कार् कोमूलम् च तथा लसू च क्रमाज्ञेया विवृत्त

لش کوم کار کار چیلک عمل ورک کریا کانی

कारण हेतु स्यात् कान् सवव ४ ज्ञेयं चतुर्विधतः हीत् प्रथो ग्यः तथा सन्त च क्रमाज्ञेया विवृत्तणौः

سنت یکہ بیت تیب کارن سیتوه کارن

काल मृत्युश्च डिपय वापि मोम श्लिस् मुर्देन प्रपुत मर्ग मरुन् च तथा शिजे शी विज्ञेया क्रमादमी

مړن مرگ مړدن اولس موت دوايته مریتوه کال

काला कृष्ण स्यात् श्वैक च प्रसद करग्रः सियाह तथा तोर् कृद्गन् च तथा नको नको वापि क्रमादमी

کړس تور شياه قرعہ اسود بلیک کشته کالا

किरली सारता लिज्जु च वज्रगत च यावसहमे सुस्मार चंडः कंकलट च चांपो चांपा क्रमादमी

کریا نرز سرتا کینکلت چوند سوهار یاوستلی

किला डर्ग तथा फोर्ट च हिसार् फिलंग दिज तथा किलु गरु ग्रुपि मगार् च खर्लो जेयाक्रमादमी

خرلا ملکر گدا قطعه رنج شفلگه حصار فورت دورم قلا

किष्पी नौका तथा वौट च सफीनः कीम् एवच किष्पी किष्पर च नाव किस्ती नयो जेयाक्रमादमी

نیو کشت ناو کشت کشت کیمه شفیقه بوٹ نوکا کشت

कीडा किमि सथा वार्म च दौद ऊरुत किर्म अतः परं विंजा वामु व ऊन चापि क्रमाजेयाविचरणोः

رکن بو یوم چچان کرم کرت دور وارم کریمه کیدا

कीडी पिपीलिका पेण च नसत बुझः तथाव मोर मुरिरिच व डिमुक चापि क्रिमुक जेयाः क्रमादमी

کرمک دملک ری مر مور جملہ نخلہ اینٹ پیپی لکا کیمڑ

कीला शंरु अ पग चापि वतद् मित्र तथाच मेव किल नीरु तथाचापि फुफुंग जेयाः क्रमादमी

فقدک پرو کل پنج وند پک شکر کبلا

ऊकउ ताप्रचउः स्यात् कोक दीक चापि तखै वमर्ग विर्ग ऊकृ च तथा व्यापो योया जेयाः क्रमादमी
 تہا نیا جیایو کور پرک مرغ توخی دیک گول تاملرہ چوڑہ کلدو

ऊंजी यंशोद्वादिनी स्यात् की मिफ्रा चततः परं शुक्ल कलीद् किलै कंज व पेकलिक व मिलिक तथा
 ملک بیلکولک کونز گلی کلید اچ کو مفلح کی اینترود کہا متنی کنجی

ऊना व सुनकः शग व कल्य ग्रथो पेति सग तथा ग्रमर हन एव ह तथा विह व क्रमाज्ञेया विच सणैः
 خہ جینہ ہوں اینخ سگ ایت قلب ڈاک شتکہ کنہا

ऊवा ऊज सथा हम्प व हस्वि उख कृज तथा च रिट कव गृव व नार चापि क्रमाज्ञेया विच सणैः
 زکرو کورو کوپ تمٹ کور مرغ حب ہم بزہ کنہا

ऊमार् ऊलालः पाटर् च फलवार च कोजची तथा कोजग्र च ऊलाल काल च नमवन् नमवन् क्रमा
 زمحن زمحجن کال کلال کوزہ گی کوزہ گی فخر پاتر کولالہ کار

ऊरलो मुखपरः स्यात् गार्गल च गर्गरः त्रिषु खलो प्र कलक खशल चापि खफशलित व क्रमादमी
 خفشلیت خشل کلرچ خلوی نہ کرگرہ کارکل موخہ پورہ کوریے

कोकला कोकिलः डावि च कश्यो फक्तकृततः परं फाल्गुनः च कफरः रुकिल च रुकने उमिङ्ग क्रमादमी
 ओकरिक ओकरि कुक्कुल कफत्रे फाखते फलक मरी डूव कुक्कुल कुक्कुल

कोण कोण स्तथ कार्निर् च जावियश्च वलंग तथा गोशः कंजकून चट्ट बुद्ध चक्रमासेयाविचक्षणैः
چروٹو کون کیج اکوتہ لونک زراویہ کانر اکوتہ اکون

कोमल च मृदुलं साकं च ग्रस्य युनशकं नरम् तथा पुनः नरम् ऊचुः क्वपि जायते हस्मिन् क्रमादमी

कोरडा च कशा लेश च सोत कश्चः वावुक श्रपय कश्चिन् उर् तथा यक्क क तथा थुर् चक्रमादमी

कोला भवति ग्रंगारः वाकोल चापि फहम्वापुर ग्रंगिष्णु शस्वार वन्न सल्वा चापिक्रमादमी

कौश तिक्तं विट् चापि मसुर् चापि अचिक तल्ल तरील द्यट् अपि एते च एव चजेयाः क्रमादमी

काशी च कंधरा नेक च जीद वापि वयंग तथा गर्दन गात्र च कार वापि निगा निगमा क्रमादमी
किारी کندیرا بیگ کار گاده کردن زنگا زنگیا

खखवाश कपोलः वीक खद मंगल रुक्मा द्वयोरपि सुगंउ खछोक च मंगल चक्रमातेयाविवतणैः
खखवादा, रूसार मंगर खद चिक कपोल, मंगल खोचोक नोमद

खेग काम सभवेत् काफिंग सगाल प्रतलिक प्रपय सर्फः तख तथा वास खक खद. तेयाविवतणैः
काशे खक, कपोल कपोल चोश, नोमद मरफ, नोमल सोल कारनिक

खहु प्रसे सवर वापि रसज वापि प्रचिक तरुश विख चक्र कर्मो तथा स्वर्मा क्रमातेयाविवतणैः
खहु, कपोल चोश, तरुश अचिक, सोर अम खहु

खंड शर्करा च सगर च सऊर शकर शर्करा शरनेर खंड सथा खंडखरा थो फेखरा क्रमात्
खंड शरकरा, खंड शरकरा, खंड शरकरा, खंड शरकरा, खंड शरकरा, खंड शरकरा, खंड शरकरा

खवल हर्षा वीरि कला उत्त व सन्नश्वेगान् पवच खवल द्रुमन् च पंग वापि स्मर् विज्ञेया विवर्तणेः

سید یتک درمن کهل سبزہ پکانه اوت کلا ویڈ دو روا کهل

खवा वाम स्तथा नौर्य व यसार सल च प्र शिमाल तथा खवर योन् च खयन् चापि क्रमाज्ञेया विवर्तणे :

کون یون کھاؤر شال چپ سل یثار توتہ دامہ کھا

खवर वार्ता च न्यस खवर चापि खवर पुनः रुदाद् खवर च शच्छि कावा खवर ज्ञेयाः क्रमादमी

حیر کاچا شیمہ حیر رموداد حیر بنوس وائما کهل

खग स्वच्छ स परिटी साफी ग्ररिक च साफ पाक सद्गुणाला तथा संसेरिखा ज्ञेयाः क्रमादमी

سکاتنگ نکھا کیالا شود پاک صفت ارک صافی پرستے سوچہ کھا

खर्व मयः खल श्विणिउर् खर्व च वज्रल पुनः खर्व शेषास्त्रपि वौद्यान्त गयवेत्त च भवेत्तखलः

کویہ حیرت حرج بڈل حرج یک منڈا تر وہ حرج

खल एति सतथा ह्योज च मिष्कः कोरक प्रणय दम्भः गुरः दमन्वस्तः उमा ज्जुमा क्रमादमी

زوتیا زوتیا دمن بستہ کوہہ دہم گورک منفعہ لمور دیرتہ خل

खला भवेत् सविस्तारः परमसि फरीख

فراخ ایمیل شولیناره
کوللا

खशामद् च भवेत् सोत्तं कैंदुरी तलतफ तथा खशामद् १ विषयो चाम् च मोल्ले शजरे क्रमादमी

شزری مؤئی چامپ
خوشامد تلطف فلیتری سائتم
خوشامد

खशी प्रसन्नता सेसर् सन्न वापि खशी तथा खशी दी खख च तो पुन च यत् गेलवत् चक्रमादमी

کر لکن آهت آوشن
خوشامد خوشامد خوشامد
سرور بی تر پرستنا خوش

खर कृपा बिल कलैव वापि ऊडक चारु चारु ततः परं कुरु छितो व छेदो चापि क्रमात्तेया विचक्षणैः

چمدون چمتون کرور
چاه چاه کردوک
قیلب دل کوپه خوه

खोटा च कश्चरः कर्निल कदिर युष्क च तीर च कल्व खर् नक्कन च छुपु चापि क्रमात्तेया विचक्षणैः

چپو
شک چن خوش قلبا
تیره تهرمان لک کور کرنل کیشره
خوشامد

खोरा खात् परुषः रोग च खशिन चापि उरुष्प २ दयोः त्रिखवलैः च ऊडक सिंके शिशिकि चापि क्रमा

سر شک شکلی خیر
ترخ دلی درست
اوک پرش
خورا

(दमी)

۱۱

۹۹۹۹

کرم خفا

کد

गही भवेत् प्रजाजीवी शेषहर्ष राशी ततःपरं कैपतवी शवं चोपान् पद्मल लघ्नी च लक्ष्मि ऽपि

गंज भवेत् पलाउं स्र उनिउन् च वमेल तथा प्पाने त्रिषु प्राण तथा चेंग च चेंग विज्ञेयाः क्रमादमी

गंध गंधः सिल सुमाम् स्र वोय व वो चततःपरं संक तथा ही तथा सुंर वक्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

गंधक व गंधिका सल्फर कित्रीत वापि गुग्गु तथा गोगिर् वापि गगिर् गंडक मृजी दिन वक्रमादमी

गभराई त तारुण्य यौय सुवाव उत्रुझिक नवानी १ तहयोः यावन् तर्म डोसे नवान्य ऽपि

गमी च चर्मता हीट व हारत च इसक तथा गमी गमी तवर् छेते छह विज्ञेयाः क्रमादमी

गर्भ गर्भ आपि प्रिप्रेन्सी हयोरथ हमल १ व वार् वलः पीन् वतथा कौजी क्ल विसेयाः क्रमादमी
فلو کی زبی سین وریله بار حمل پرک نین سنی کریم کریم

गला कंठ स प्रोपट् व हल्क गल गल तथा उस्तनः इट् च डोले च निर्गमा जेयाः क्रमादमी
جملک ما دوی بہت اوشتونہ گلو گل حلق بہر دیت کتہ کلا

गहना भूषणं चैव आर्नेमिन् वतथा इली त्रिषु जेवर् १ ग्रयो गहन गच्छा विप्रसु क्रमादमी
چخش یکن چا کہنہ ریور جیل آر نی میت بہوشتم کہنا

गाजरा गेजने कैरि शकाऊल नर्दक अण्य गजर् गाजरि गाजर च सिरक्तजन च वाफन
وافنو سرکتور من گازر گازر کرز زر دک شاکل کی ت کریم کاجرا

गोठ ग्रंथि अतथा नार् च अक्कः १ जेयमितस्त्रिषु गट् गंड अपि उत्पा च गट् विसेयाः क्रमादमी
گٹ دتیا کتہ کتہ عقده نالت کریمہ کاتہ

गोत्र गुह्य वतथा वाटम् उवुर् कंग कन ऊलः च पोन् बोले फोम् इतिवौद्यांतसालम्शालम्पराबुभौ
نومب بولی بون کا کون کنگ دبر واتم گویم کاند

गद्दी सिंहासने शौन च मसनदु तल्ल चततःपरं तरिशाही च तल्ल प्रंग च सिंगरी तल्ल चक्रमादमी

تخت سنگی پترنگ تخت تخت مسند تیردن شهم شهم کوی

गाली गाली तथा : यमि च फाहिश दणाम् १ हयोरपि अथ कंजलि स्यात् खाके खनिर्वो चक्रमादमी

دشنام فاحش بیوس گالی گالی خزرلو خاکی یک کنترل

गिहा गुल्फ श्र पेंकल च कग्रव वाण्य फुत तथा शितालिंग गुड चनुन लेवु कामीगर् चक्रमादमी

کامی گت نمک چنون گدا شتالنگ دت کتب اینکل کلفه کیت

गिदर च नंबुकः नक्ताल इमेवा तल्की एवव शगाल गिदर च शाल वापि चिवेग वह च क्रमादमी

۵۰ چنگ شال گد شغال یملکی ابتوا زاکال جنوکه گورد

गिह दासाय श्र वल्लरि उकाव कपा च उकाव नपुसु ग्रद लाक वेनक तथा वापिक्रमासेयाविवत्तणैः

بیک لاک گرد پیوس عقاب کش عقاب ولسر داکشاپه گوه

गंती संख्या च नम्बर च ग्रदद् वाथ सुमार १ विषु ग्रद सीरुक च सुमार वापिक्रमासेयाविवत्तणैः

شمار سیرک گرد شمار عدد نمبر شکیا کتی

गोला आर्द्र तथा सुस् रत्न सलविः तथा च तर् लम्बः शुद्ध च लोमा च शिपी सेयाः क्रमादमी

شری "لوتیا" ادر "لمده" تر "رطب" ثولیت "آردره" کیملا

गौली च हविका रोम् रम्ब वपवीख अपि पीछ तथा लग्न मिक्क च मिक्क वापिक्रमासेयाविवत्तणैः

ملک "ملک" لک "پخت" "چکت" رخ "ریش" ریم "دوشکا" "کیله"

गुगलु खल रत्नलः दर्निष्ठ च शल्लम् अप्यथ चमुर शलाम तथा शलाम ग्वगुन चम्रा उल्फो पवच

دلو "جوک" لک "شلغم" "شلغم" "جگر" "شلیم" "ترنیپ" رکنالوه "کنظلو"

गुन उक्तोच स्त वाईव वापि रिशवत् फर्ः च पार च रशवत् कल्ल अपि फक्तक च नहत्तुर् वापिक्रमादमी

نہ خر "فکسوک" "کیم" رشوت "فرج" رشوت "برایب" "اوتکوم" کچ

गुजर गोपः मिलिकैन् व साहिबुल्लकरत् तथा फतवी खल गारवान् गुजर गुरु वर्जी १ हयोर्भवेत्

برزی "کوز" کچر "گاودان" "سینج" "محب البقره" "ملک" مین "کوپه" کچر

गुदारी शारिका स्तार्लिग मैना मैना ततः परं शारक मैना च हार नल्म् तथा हारि क्रमादमी

مار "علمو" مار "مینا" شارک "مینا" "ستارک" "شارکا" "گٹاری"

رهنس

गुनाह गोनसः स्त्रोक च अफचै २ नैयमितसिषु लंडमार गुनसु च तगडलु च गुनसु वापिक्रमादमी
 कन्सु डल कन्सु लंडमार अफी न्निक् कन्सु कन्सु

गुरु गुरु स्तथा दीवर् सुःखिम् उस्ताद् इतस्तिष्ठ गोर् लाम् उस्ताद् क्रमादेते सदा ते या विचक्षणैः
 गुरु गुरु स्तथा दीवर् सुःखिम् उस्ताद् इतस्तिष्ठ गोर् लाम् उस्ताद् क्रमादेते सदा ते या विचक्षणैः

उदी बुक्का व किंयी व कलयः वूरक व उदे व उदेः व वकवट् खल्मा लिफट् तेयाः क्रमादमी
 لفٹ خٹا ہیکوٹ گڑہ گڑہ سیورق کلیہ کنک نی بکھا کر دا

गूटरी वभवेत् कंथा सेस्स दल्क वततेः परं जुंदः जुंदः तथा खर्कः जुंद ह्मो ह्मंगल प्रणमी

मैंडू मैंडूक स्यावाल च मिस्वकः शुषु ततः परे सर्गिल गोल स्या पेंडू च पेलो वापि बुर क्रमात्

गोल गोलः रौंड सुदबर् च यमलक चापि गिर्दे ग्रपि गिर्दे इलोम् वनथा रिल्लह रिग्रह चापि क्रमादमी

[illegible]

वट् श्ले लेस् कलील वापि श्राजकिश कमलर्जः शोभवेत् मेनय युनवि तथा नून वक्रमाज्ञेयाविच
(तणैः)

वरा ऊंभ पिवर वापि दलव कोजः १ तदयोरपि ऊजः नट वल्लकर वापि वज्ञो वापि क्रमादमी

चंदा चंदा च वेल् वापि ज्ञरस च मेगत्र दिराय जंगलन गोटवार हील विवशिल तेयाः क्रमादमी

تریشل تیلو گانتہ برابر زنگلونه درای گنت کرو جرسن بیل گنتا گنتا

चर गृहे हौस च दार वापि हली खानः च कोर तथा गर खड्ग पा च नर वापि क्रमातेयाः विवतणोः

ننگ خنکیا گره کور خانہ ہوئی دار ہوش کریم کمر

चादा हानिः इनजरी च उक्तान वापि जियान जियान उक्तान छम्पर छत्त वापि उक्तान वापि क्रमादमी

نقصان پیمت جونیئر نقصان زیان زیان نقصان سین زری مانہ گہاٹا

वास वासः शास्तिबन् वापि फलाल काह वाश पवच गास वाह च दद्याह वापि क्रमातेया विवतणोः

برجیاه چاه گاسہ واش کاہ قلال شین گراس گہاٹ گہاس

चिचु चते चतथा वदु समन् यग रौगन प्रणय गुडी गव चतथा जन्मर् मर् विजेयाः क्रमादमी

مر جنمر کیو کڑی روغن یک تر کریم کھو

चुटना स्यात् उपसंखाने पैटिलन च यज्ञार् तथा तेवाल् येज्ञार् पुतेक पोतगवत्र कंलम् च वेच व

چینو کلم پونہ گوپر پتک یزار تبال یزار پیت لوان اوپہ شک دیام کھو تپٹ

बोश तरेगमः हारस् फरस् आत अस्स ततः परे आस्स गुरु ताह च शिताः वापिक्रमातेयाः विवत्तणैः

ہر تاه 'تاه کرو آس' آسپ ات فرس عارش تو زنگہہ کہو دا

घार घरहृ मिल् वापि रुहा याचाक च आशिया जंदः ग्रट च लकणोर च रंदक तेया विवत्तणैः

رندک لک جوڑ 'گرتہ ازبہ آسیا' یا چاک روہا مل 'گر تہہ کہرات'

वक्की वक्के तथा झील च रुहा वापि चरित तथा चर्वः चर्वः चकन् खर्लो स्खर्व तेयाः क्रमादमी

سکرو خورو چک چرته چرخ 'چرخ' وکیل 'حکم چکلی'

वक्क च छरिका क्रिफ च सकीन वापि पिचाक तथा कारट् वाक्क आकपुछ च दी चक्क क्रमतो भवेत्

چکو تی 'سراکه بوجه' چاکو کارد 'چاک' سکین 'کپ' چورما 'چکو'

वक्का वक्कोरकः केउ च कच्च वक्किक् च कवक्क तथा मिर्कः ककौ तथा रिक्का सुक्का तेयः क्रमादमी

ستر گیا ریحا 'لکو' جرک 'کک' کک لک 'کینڈ' چکورک 'چکوا'

चट्माल व पाटणाला स्कल मद्रस २ द्वयोरितः दविलान् मद्रसः चाटहाल लपटखन् मद्रसः क्रमात्

مدرسہ لیٹ حسن چاہے حال مدرسہ دلیستان مدرسہ سکول پاتہ شالا جیٹ سال

वटाई त कटः मेट् व हसीर् वोरः ततःपरं वर्या वर्या वगुव सकुतेट्. वगा जेयाः क्रमादमी

وگا سکتک وکو. وریا. وریا. لورہ حقیر نینٹ کتہہ جیٹ

चट् उलखले मार्टर् मितहन अपिच कलसकः हावन् चट् कंज व तन् वापि टवसु जेयाः क्रमादमी

تھوس تن کنز چوہ ماون کلسوکہ مارتڑ دلوخلم جتو

वही देरे व फाश्न सुसादरत् तैजिमियान व जमीन स जरुम् चट्टि व छेया ग्राह व क्रमादमी

گراہ چہتیا چہٹ جرم جہانہ تعضیانہ فاین دندم جہتی

चउदा प्राची व ईस् व मथिक व किन्निकिश तथा तावर मथिक व तसवन् शब्दीकन शरवः क्रमादमी

سرخ شہر جو کس حسین مشرق خاور کینچکش مشرق لیٹ پیراجی چڈوا

वंशल प्रव स्त सरैपर हलाकखर् गिंदवी तथा हलाकखर् अथ सुदीखर् वातल वातल द्वयोरपि

واتل وائل مردارخو ہلاک خو گندی ہلاک خو سوی پر بلوہ چندال

वतगई व वातर्थे प्रफोशरनी फतानत् जीरकी जीरकी हृश रिच्छर खेसाई व शङ्.पु व

سنگت و خسپای ترچر ہوش زیر کی زیر کی فطانت ہر فیش اینی چاتر تہم چترای

वम तक स्तिन् वाप्यथो निल्व तोर पोस्त पोस्त तथैव वम पका वक्सा क्रमादेतेविसेयास्तविवसे

مکيا پکيا ہم پوست پوست تورہ جلد شکن لوک ہم

वमियारा वर्मकारः स्यात् प्रमेकर चतथा उग्राल किफिञ्ची कफरागर मस्ते वप्र लम्वन् उपखन् प्रपुन

ترپخن سخن : حمر مسلي کفش کر کفش جي نعال سومیکر چرم کارہ : حمیارا

ववी मंजा व फेट् वापि दस्रमत वाव पवच ववी वाजुग वीख वापि ककु छिल तेयाः क्रमादमी

چهل چہک : پنج بازگہ جزبی چادہ دشومت : قینٹ : مچا : جزبی

वाचा पित्तव्यः श्रेकल व प्रमू वापि तगाः प्रमू प्रका पित्र व आद्य व अत तेयाः क्रमादमी

اتہ : آکھو : پتر عقا عمو : گاہ : عمو : الفل : پتر ویہ : چاچا

वाटरा वभवेत् शिष्यः एपिल तलमीन् प्रयोत्रिषु शागिर्द् वाट् अपि लव्मा व शागिर्द् वापि क्रमादमी

سارگد : لب : ما : چات ساگرد : تلمیز : ہوپیل : شستہ : چاتر

वादर् दृष्टिका शीर्षे च निल्वार वादर् ४ वतर्धितः पुनः वादर् दखन् वापिक्रमाज्ञेयाविवक्तणैः

دخن چادر دخت برشکا چادر

वाद् वेद्रः मन् कमर् चैव ग्राय् माह उमेग्मय् प्रप्यथ वेद्र दावा वाप्यथो ल्वाद व क्रमाज्ञेयाविवक्तणैः

لرود داوا چندر او شمشک باه آی قمر مون چنده چاند

वादी व रज्जते सिल्वर् पिज् वापि कमिश व सीम् यसीज् रुक् व ३. ल वापि सुल्लुह वापिक्रमादमी

مل چوه نل رپ یسی زر شیم کیومش فیه شلور رجم چاندی

वावल व तेडलः रेस् व उरुन् पुन् विन् ततः परं वृज् वापि तसुल वस् व हिस विज्ञेयाः क्रमादमी

بلش برش تمول برزه برنج گروز اورز بلش تندله چاول

वाह् रच्छा विश तथैवाय शक्तिजा खाहिश प्रपुत खाहिश ग्वाड व यल्लु वापि समरक व समो क्रमात्

سمو سمرک گواد خواش خواش اقنضا وىل ۴ پاه

वाह् वायः दी व साय वापि वाय् ६ शतः सकलेश्व माह वौद्यामपरोत्तेयः क्रमादेतेविवक्तणैः

نياه ۴ چای شای تی چاه چاه

विष्णु कर्दमस्तु मर्वापि वक्रत गिल गिल ततः परं खट्व रव यम नगद वापि कलक वौद्यापरोपि च
جلت ديم رب ختم گل گل وحلت کردیم چکل

विगना विडे वने सैम च शमातत तप एव च शमातत पेव सउन् सल व उखन् वापिक्रमादमी
و من تهل بدون ایب شامت چته شامت و دایتم چکنا

विद्या शुक्लं भवेत् हेति च प्रवयन शक च तथा सपेव रस्मिन् पुन च तथा कर्पो कर्पो ज्ञेयाः क्रमादमी
کرتو کرپو پرن اسپن سپید اک ایصن دست سکلم چیتا

विही पत्रे च लेहर् व सकातिव खत तथा व खत कागज खत च यिकै वापि खत विज्ञेयाः क्रमादमी
خط یی خط کاغذ خط قسط مکاتیب بستر یترم بهی

विही च वटका सारो प्रस्फूर् रुद्राव गेनशिक सुगीर च तथा चीपा नज्ज सैयाः क्रमादमी
نزیو چیا چمر مرغی لختک تیغ کاج سیارو چیتکا چدر

विंता विंता तथा श्रीफ व गम् गम् ग्रंदोर ततश्च गम् वेर लिखि व खखल वापिक्रमाज्ञेया विचनगैः
نخل چرخا ویر غم اندوه غم رلیف چیتا چیتا

वमगदरु च परोस्ती च वैट् खफाश च शशिक तथा शवपरः २ तद्वयोः रातकल छमी छनवी क्रमात्
 ॥ *شک* ॥ *خفاش* ॥ *بیٹ* ॥ *پروسی* ॥ *چم کدو* ॥
 वीना कंशः मिलिट्सीर् च गदन् चापि तिरिक तथा अर्जन् अर्जन् पिंग वीवी चिवे सैयाः क्रमादमी
 ॥ *چچی* ॥ *چچی* ॥ *پنگ* ॥ *ارزن* ॥ *ارزن* ॥ *ترک* ॥ *ملٹ شید* ॥ *کنکوہ* ॥ *چینا* ॥
 बुखोट् चापि वतषोणः सैर् मरव्य च उतवरुत चार्गोश च चौरुंज च वकोणल बुविजी २ हयोः
 ॥ *چو برک* ॥ *چکونل* ॥ *چلورن* ॥ *چاکوٹہ* ॥ *ترٹ برن* ॥ *مربع* ॥ *سکیر* ॥ *حتو شکونہ* ॥ *چو خوتہ* ॥
 चुंज चुंजः वीक वमिकार् च तमयुक् मिकार् तथा खलः तौय् खमळ् च तथा खमळ् क्रमानेयाविच
 ॥ *چچوہ* ॥ *توتہ* ॥ *خلہ* ॥ *منقار* ॥ *عم شک* ॥ *منقار* ॥ *بیک* ॥ *چچوہ* ॥ *چچ* ॥
 चुतर मरुः वटक चापि वरिक यत सरीन तथा ऊनादैः अपि मंडल च चमक फनछंग क्रमादमी
 ॥ *فرن تک* ॥ *پرتک* ॥ *مندل* ॥ *کنا تی* ॥ *سریں* ॥ *لوتہ* ॥ *ورک* ॥ *تک* ॥ *اوروہ* ॥ *چوتتر* ॥
 बुला बुलि सथा हर्य च मुसला च बुचाक तथा देग्दान च नगै दान च यश् तथा यश् क्रमादमी
 ॥ *تہپ* ॥ *تہپ* ॥ *دان* ॥ *نگری* ॥ *دیگدان* ॥ *ڈچاک* ॥ *ہرہ* ॥ *چولہ* ॥ *چلا* ॥

चकले वंत्तणः पुत्राश्च अस्रस्रवापि विकन कफल दिगन्त्रकि रोंत्तु क च वपल जेयाः क्रमादमी

وېل "کو" آونځ دران اودک کفل بکڼ کرواين ونگښه چوکلي

हैना सथा व लैम् वापि नस्त गच गेयमितसिषु चन चना मकोल् वापि क्रमाजेयाविवत्तणैः

مکول چونا چونه بیخ جنت لایم سودا چونا

सूमा व मसकः मोस व फारत सच्चान व मुश मुजक गगुर वापि सवीचे व युग्रा वापि क्रमादमी

یوآ "سپی پی" لکر بچک موش بیخ کان قارۃ موس مؤشکۃ چونا

वोगा आप्रपदीने स्यात् लोक उगत च फिरिन् तथा वोगः वोगः चुग तथा छवा वापि शुका क्रमात्

شفا چوبا چوک چوک چوفه فرز درات گلوک آبر پینم چوگا

चोदी कपाले दाघ वापि फरक चैव चुकः तथा तारक तालाकि बड् थोसा थोह विजेयाः क्रमादमी

پیوه تهوتیا وڈ تالاک کہ تارک چوک فرق تاپ کیالم چوٹی

चौर चौरः थोफ व सारिक व उग्री उज्ज गल तथा च चरू रुमा तथा रुमी चक्रमाजेयाविवत्तणैः

برکمی کوما چو گل دزد اودک سارق تهف چوره چور

चौकी वेदी तथा स्तल च सावान् चुगावन् ततो हयोः सकी उंशु वतथा तक्तक चुकी चापिक्रमादमी

چوکی تکتک دوکر چوکی چوکی دیویری چوکی ستول چوکی خست

चौरा विसारवान् वेथ च श्रीज पेन् च पहर तथा पिलन्न खल तथा जेन् च फल वित्तेयाक्रमादमी

فل جتک خل پلنہ بین این عریض دستاره ان چوڈا

छन् शर्पः स्यात्तथा वेत्रो मिनवाल गल्विर् तथा च छन् छन् उप टाप् वतथा फेल क्रमात्तेयाविचत्तणोः

فیو تاپ شو چ چ غلیر متخال ویو شو چ

छन् छदि स्यात्तथा स्तरी तवूकः कत् वाम तथा च वाम पहर थोक च छिले चापिवौद्यां छर् चपरोभवेत्

چہلی شہو کہ پھر بام بام قت طبقہ ستوب چہزہ چہت

छन्ती चभवेत् छन् ग्रन्थेला च मुनिल तथा खल्लुक चत्तर् चत्तर् छथ च हत्त मन्त्र चक्रमादमी

نن زون دفع چہتر چہتر چہتر خندک منزل امیر بلہ چہتر چہتر

छना शिवेऽ सैरलाव च कनाजेः कोकलः तथा कोकल चनि व उव वापि जमदी नसुर् क्रमादमी

نکر جم تی دغ پیچہ کوکل سید لاک شمنہ چنتا

छली छली च पेसिर च खविप्र फिरेविरः पुत फिरेवी र तदयोः छल्वान् मकचन् च मकिर् क्रमात्

مکرچن چمل باز فریب بر خادع پیشتتر چلی چلی

छानी वल लया वेपस् सह वाणय किजस तथा सीनः ततर वछ वापि रोउ वलेउ चक्रमादमी

بلنگ بلانگ وچہ تترہ سیدہ ککیش مدر بری سیٹ وکش چہانی

छाननी चालनी सीव च मिनजल पल्लक अवाल तथा गलेल पर्यन् च छाव तेदल क्रमासेयाविच

تمزل چہماخ پیرین غل بل غرام ایل نک منجل سیو چالنی چہاستی (तलोः)

छाया छाया च शैरो च अक्त सायः अक्त तथाच अक्त छाया दिमक वापि लक्पो क्रमासेयाविचतलोः

لکیر پو شک چہای عکس عکس تپاہ عکس شندو چہای چہای

छिछी शिचानकः स्रोम् च सुखात् पुतल पवच सुर्ग खलिव वापि खज नाफ च नष्ट वितेयाः क्रमादमी

نپ ناف خنہ خلیب مرغ پتلہ موخات قلوئم شنگناک چہی چہی

छोट विश्वासः चिंतनं च जीत वसः छोट तथा च छोट छिट् रेटा छोट व सर्वत्र क्रमात्तेया विचक्षणैः

چھوٹا بھروسہ چھوٹا خیانت چھوٹا جیت چھوٹا رتھا چھوٹا چھوٹا چھوٹا

छुप मौनं च सिलेण चापि समतः पुनरु ततः परं त्वामोश जव छुप नूनं त्वरुक् छुप श्रीक्रमात्

چھوپ چھوپ چھوپ چھوپ چھوپ چھوپ چھوپ چھوپ

छुरी शस्त्री च नायिन्न च सकीन चापि पिचाक तथा सातर सर तथा प्राव व दी ग्री सेया क्रमादमी

چھوڑی شستری چھوڑی شستری چھوڑی شستری

छहारा त्वल त्वरः डेट तमर् वाण्यविषु त्वर्मा र त्वन्न व त्वसर त्वर्मा क्रमात्तेया विचक्षणैः

چھھارا تھل تھر ڈیٹ تمار وانیفیش تھرما ر تھنن و تھسر تھرما

छेक रंभं होल नकच चापि रात्रः सराव च रात्र च गड तल तल चक्रमैणैते अतिमे शुः परः सरतः

छेक रंभं होल नकच चापि रात्रः सराव च रात्र च गड तल तल चक्रमैणैते अतिमे शुः परः सरतः

छोटा सद्रः तथा सेलु च सगीर याश त्वर्दः तः परं वरकोटि लरुट छन व छनवे सेयाः क्रमादमी

چھوٹا سدرا تھالو و سگیر یاش تھردا تار ورتوٹی لاروٹ چھن و چھنوه سیاا

छोला स्यात् वणकः पल्लि च ह्रमस चापि नखद्विषु चण छोला तथा छोलाः क्रमात्तेयाविचत्तणोः
چھولا چھولا چھولا چھولا چھولا چھولا چھولا چھولا

जगत जगत चविसेयं वर्लु शालम चहयोरितः जहोन् उनिया च जग साजी मूल विसेयाः क्रमादमी
जग स्याने शैकि चापि महल कृष्कन च जाय तथा जाशाय सवत् तथा नाडु चक्रमात्तेयाविचत्त
जंगल वने त फारेन् च वग्रसा जंगल ततः परे वेशः जंगल च वन नाखल्ल जंगल चापि क्रमादमी
जंघ जंघा च लेग साक च पावक साक पुव पवच जंग कजर च तथा पिमाः वौद्यां चिना परोपिच
जंगल जंगल जंगल जंगल जंगल जंगल जंगल जंगल

नरु कार्षिक लु फार्मरु व रुस्नाक यानिलक श्रण्य दिक्कान व पक्कि शूल नीलेष्ठा सगिनवन क्रमादमी
 سکن من زین بنیا کرخت پیکل دهمقان یاز لکت فارم کارشکه جت

नेश येने व लौक चापि कफल कल्पी कफल तथा कलफ कलफ कलिक चापि जिग्मा जेयाः क्रमादमी
 زکما کلک کلفت قفل قفل قلفی قفل نوک یتیم جندرا

नव यवः स्नातथा वल्ली शशीर् शर्पः तथाच नव उर्वुशः बुधः स्वाः नसु चक्रमासेयाविवत्तणैः
 نس سواه وشکه ورشبه جو آریاه شعیر یاری یوه جو

नस्त नत स्नाच्च जिंक चापि नस्त सर्वेषु मतः परं वौद्यां संगे क्रमादेते विज्ञेया हि विवत्तणैः
 سنکا جتت زنک جتوه جت

नामिन् स्नात् प्रतिभः सिकारिटी नामिन् ततः परं सूनु नामिन् १ हयोः मेनुमूलकनी लकनी क्रमादमी
 ضامن ووردن ضامن شکیورٹی پر تبو ضامن

नाल नाले नेट तथाचापि शवकः योग दाम १ हयोः अपि नाल भल चापितथा स्त्री चक्रमासेयाविवत्तणैः
 دامل توک شبقه تیت جالم جال دبل زال استنی

जीव जीवः लिफि च हयात च जान १ विज्ञेयमितस्त्रिषु नृव शुक् जान वक्रमेणोते सदा ज्ञेया विचक्षणोः

جان مړوک ږو ۴ مان حيات لږ ښووه جيب

जीविका जीविका चापि लाभमलीहृ च पेश त्रिषु पुजरा नृपथन

گټنه کوزان عيش لایم بي ږد ښووکا ښووکا

जीरा च जीराणः कमिन् कश्चन जीरः १ शतस्त्रिषु जिर् जीरा च थले वौद्या जीरा नको परोपि च

جیرا نیکو ټپلی زیره ۴ کم من جیره جیرا

(सनः)

जीरु जिह्वा टंग लिमन् चापि थिल नवान् चापि निव तथा निव चे चः किल विज्ञेयं नक वौद्या तमहा

زک څه ښي ږو ږو زبان ټپل ښن ټانک ښووا جيبه

नृप्रा सन्त तथा रिक्कि च किमार् १ ज्ञेयमितस्त्रिषु खमार् नार् च छल्लह चापि पचिस ज्ञेयाः क्रमादमी

پچش ځملوه څار څمار څمار ډولم څوآ

नृप्रा री सन्त कृत गैम्वलर् कमार् १ वौध्यमितस्त्रिषु खमार् वान् नार् छल्लसेन् पचिसखन् वक्रमदमी

پچش تخن ځملوئين څار څمار ياز څمار گنب لړ ډولته کړت څوآرپه

دولور تنقو والہ مولایمی

تہمکن خن و نوور جولہ یافتہ خام یافت

नृकां जलौका लीचिन् व श्लक जल जल तथा पुनः क्षिप्रित्व च पद्यान् जल वापिक्रमादमी

زلو پیدایو " دغ زل " زلو زلو " لیچر جلو کا " حوکان

नृवां एका च लैस रुद्रात् पितृशिपिश्वषुजिः तथा ज्वरु शिक शिकि चक्रमेणैते सर्वे ज्ञेया विचक्षणैः

شک ترک زو ، دوشن زهر شپش فیت ، یس ، یوکا جوان

जेर् उल्लं पन्त्रियो

जिह्वादान् क्रमो व हल् शमा फलशुष् वापिक्रमादमी

ایکبر و لم حیر

فک شپ شاما ہل 'کمو' زہدان

जोडा पाहः च स्व नमालैन् किफिश वापि कफश हयोः केश कोश च तथा कफश चक्रमात्तेयाविवत्

کفش کوشش کفش نعلین سو پادرو جورا

कड मले इह असल वापि यिल्दिन वेल् नतश्च वेल् मूल पातक अपि रखा चक्रमाज्ञेया विवर्तणेः

रنگیا پانک مول تیغ تیغ یلدرج اصل اوٹ مول حمد

कोट हयोयौ गिकौ जेयौ आनः शुक्र च तथा जिहार् दिग्गवेत्तः व ज्वरु मोसा जोसा वापि क्रमादमी

جالتیو موشیا روك دکنه وخته زمار تهرک جہاتہ

कटा सात वितथं लोष्ट च किञ्च यलान् उरोग तथा उरोग अपञ्च तथा मन् च मन् विज्ञेयाः क्रमादमी

زن زن ایتر دورغ دورغ یلکن بی ویتیم جہوتہ

दशु मुक् सथा डिस्सी खसियः फोदाक तथैव च खायः खदिः तथा प्ल च तिका टिका क्रमादमी

ٹکیا ٹکیا پیل ختمہ خایہ فوداک دستہ مشکہ شش

देव उजामपत्रे सात वोंड नमस्सक २ हयो हयोः यादाप्प हजत् तथा जिन व हजत् वापि क्रमादमी

جوت زن جوت یاداشت تمشک باند ورامپتیرم تہبو

दला वसु तथा लौघ व सोव ईगिन् जाम एवच जामः पलव तथा कोयलक गुनवसु वापिक्रमादमी

گن چن کوی لک ^{جام} ^{ایکین} ^{توب} ^{کلوتہ} ^{وسترم} ^{تلا}
 نौकरी पर्जनान्न वापि योवो च नौकरीक्रमात् ^{नौकरी} ^{परजनान्न} ^{वापि} ^{योवो} ^च ^{नौकरी} ^{क्रमात्}
 نوکری ^{برزنیار} ^{نوکری} ^{خدمت} ^{سرویس} ^{سیوا} ^{تمیل}

टहलवाला व दासः स्नात सर्वेण खादिमं ग्रथोदयोः खमत्तगार् ग्रथि खमत्तगार् पर्जन जफशी हयोरपि
 جفتی پرزن خدمتگار خدمتگار خادم سرومشت داس تہل والا

दोग् स्यात् जातु तथा नी च रुक्कः सिञ्जानो पवच जंगानो कटु च सुसो च बुद्धो चापिकमादमी

टिका व तिलके फाही कशकः ४ सेयंवतश्चितः लरु लानिस ग्रपि टिक चापिक्रमासेयाविचक्षणैः

दृष्ट्या विलं तथा होल्ल व हफत वाणि बुऊर् व गव बुगुल खिर् व तथा होप् व गुं सेया विचत्तणोः
 گندون ہوپ خدا چکل گو چکر ہوپس بلم تو

लोकरा वभवेत् सतः वैस्किर् उहदत् सवत् सवद् लोकैर् व क्त्वर लप्ते तंङ्लु ज्ञेयाविचक्षणैः
तुङ्करा मुकलुत् सियोत् फर् तुङ्करी सिद् भूत तन्डल

दोषी शीर्षणकं कैश्च कलन्सत वग तथा कलाह व्या खवृ तिवि मर्तिग् वापि क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः
तुङ्गी किप शिरश्चकम् तिङ्ग तिब त्तिब म्या कलाह भोक्

ठवृ स्यात् उपहास स नृस् इलेहगाः हजल हयोः पेगोर् ठव तथा योसा नर्गत ज्ञेयाः क्रमादमी
हृत्तृ तातु जस्ट ओपेका हर्कत याश्या त्तेतुतु पिङ्गुर

ठवियाग शौलिकः काष्मिण्य वापि उहास तथा त्रिषु मिस्रगर् व ठोर् व जोजो मंगर् क्रमादमी
तुङ्गी तातु शोपुके काष्मिण्य खास डङ्ग रान रू म्हाभर म्भर

दोरी च विवर्के चिन् च नकन वापि यिञ्चक ननख ननखान चतथा हंगज माले कस्तुः क्रमादमी
तुङ्गी चिन ज्जोक्म रकन रङ्ग मित्रक रङ्गदान कस्तुह माली भुङ्गकने

उकार उहार् एवस्यात् विलच् शारोग् अपि किकिरी शारोग् उकार च शऊर् च गत्रा गोश्चक्रमादमी

اوی گرا " ڈاکر " ڈکار آرؤغ کیکری " آرؤغ بیج " وڈکاره ڈکار

उंग देश सतया सिंग व लदग चापि चकश च नेश नीश हफ् यम् तचया उम् चक्रमात्तेयाविवत्तणैः

دُم " ٹم ٹوف " ٹیش " ٹیش " چکس " لوغ " شتک " ولسه ڈنگ

उंउ दंउ सतया सिक्क व मिस्हाक तय्याख व वोव तथा दसः छोट तथा यवालखर् तेयाविवत्तणैः

کڑ " یووا " چھوتہ " دستہ " چوب " طیاخ " شتک " وٹوہ " دندا

उफ अउ पणवो तेयः टेम्वोरिन् दफ च दफ च दफ तथा तवल उफ राप च उफ विजेयाविवत्तणैः

ڈف " ڈوب " ڈف " طبلہ " ڈف " ڈف " ڈف " ٹایم بورن " پٹوہ " ڈف

उवा समुहक अपि समाल्वाक्त व सरः तथा ऊते पीशयदान उवः उव पारी उवा क्रमात्

ڈبا " پاری دیہ " دیہ " پیرایہ دان کتی " سمال باکس " سموکله ڈبیا

शली शाखा तथा त्रेच च फर्ग्रः शाखः विधितः परं लंउ यला वतथा शई क्रमात्तेयाविवत्तणैः

شره " یلگا " لند " شاخ " فرع " بیج " شاخا " ڈالی

इ शस स्तु फियर् चापि फजा चापि ऊकम ववीम वेरः वय च नग निवो क्रमात्तेयाविवत्तणैः

جکيو جک ييه وړه یم ککم نفا فیر ترشہ د

उरु भेकः फराग नशुत्र कोमचक गृक वशत वतया मनिमणरु कवल्या लंगो तेयाः क्रमादमी

تکو پایا نه مندک گوته کوک کوم چک جفوع وړاک بهی کته دوار

इंगा निम्व शीप चापि प्रमीक ऊर वततः परं नर्क नवरं च सत्र तद्यो लोम्ह तेयाः क्रमादमी

خوبلو تنیکو سن زور جرت کر عیق وړیب تخم نم دوشکا

इरा व शिविर् लाजिग

لاجنک سورم دیرا

ओसा

डाला

इरा पेत्रः उषफ चापि प्रसम सागरगो तथा करं कर्देर नुरु व शेमा च नाडिंरु चापि क्रमादमी

ناوگ اوڼیا زر کړي کر ساگرگو اصم دلیف ایوا دیرا

दकना भवेत् पिधानं च कचर् मिकचत् ततः परं त्रिषु सर्पोश च दान् वापि खलिषु सलपोश क्रमादमी

دکنا کور پیدانم سرپوش تپان خلف سلپوش

दंशोरा घोषणा पल्लिकेशन् वापि मुनाय ॥ य न्नार मुनादी २ हयोः पारय कतेग लतजिखनी क्रमात्

دندورا پيلکيشن گهوشنا منادی منادی جار منادی کتک پاری لک نجني

दाल भवेत् फलकः शीलु च तरस कल्कान सिपर च शल सिपर फोक च फली वैवक्रमात्तेयाविचत्तणैः

دال شيلو مله سپر کلکان سپر ڈال فوک فله

दोल दकना उम् तथा तल च उम्वाक कस शल ततः परं उम्मुम् देजंग च शमन् चक्रमात्तेयाविचत्तणैः

ڈول کوش ڈمياک طبل ڈرم ڈسکا ڈبول ڈامن ديکک ڈم ڈم

तकश च दृढः हाई च सलव् वापि कतिक च सल्ल सल्ल वक्रु ग्रथ सोते च सो विसेयाक्रमादमी

تکڑا سلب مارڈ درڈه تکر تکر سخت سخت تکر سترو ستانی

तत्र कंडः तथा गोवेन तत्र १ ज्ञेयमितस्त्रिषु तंडु ४ शेषेषु विज्ञेयं निश्चयेन विवक्षणीः
 तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः तत्र कंडः

तन्महर्षे दंतैः वादः तैः नतः परं तैः तैः तथा च व वेह विज्ञेया विचक्षणैः

नरेण कुर्मि स्तथा वेव च मोज् ४ विज्ञेयं च तद्वित्तः मलख छलप तथा छ्वी क्रमासेया विवत्तणेः

नखान नखा व कोर्पेटर् नजार अपि यिगाच्चा अपि नजार नजार व ह्यान शिखन शिखन वापिक्रमा
 नखान नखा व कोर्पेटर् नजार अपि यिगाच्चा अपि नजार नजार व ह्यान शिखन शिखन वापिक्रमा
 नखान नखा व कोर्पेटर् नजार अपि यिगाच्चा अपि नजार नजार व ह्यान शिखन शिखन वापिक्रमा

तलवार व करवालः सान् सोई सैफ वापि कलिष्ट तथा शमशेर तूर व कर्तल व लकड़ा अपि रंगी

तली करतले पाम् च राहत च प्रलकन अपि कफिदस्त च दिला संज मंज प्रयु लविथन च लवस ऊरु
 للسكر لكهن منرا تهو دلا من منتر كعبه الكن يام کرتلم تلي

हयोः

तानी तंतदैर्द्य स्यात् वाफ लिहाम् ततः परं आगाक तार् अपि तानिस्तः यान् गृ यवा क्रमादमी

तहकيا گویا تالشیه تار آگاک وارفت تنویر کیم تانی

ताप् ज्वर सतथा फेवर् इमा तव तम् पुनश्च तव मूर्च्छमा वतथावौद्या रिम् विज्ञेयोहितीयकः

مستن چنبا زر تب تب فبور جوره تاپ

तामा तापं व काप्यर्च वहासु मिस्र मिस्र तथा व मिस्र शम् जाम् अपि व जंगम् वक्रमात्तेयाविवत्तणौः

زنگس زانگس مرام مست من مخاس کاپیر نامرم تاما

तारक कनीनिका भईवाल हदकः काञ्चिग व सुदेमक शस्तिर्गुमदेक मनिफल व मिगिस् मिगि वक्रमा

دमी مک بگیش من قل یترک او مروت مردک کز نیک حدقه آی مال کنی لیکا تارک

तारा तारा तथा सार नन्म पुल्लुन् सितार पवच सवि तारुक व कर्म व कर्मा चापिक्रमादमी

شکرا کرما تارک سویر ستار یلوز بحم ستار تارا تارا

ताल ताल व पैलेर् व लहाक नम्क तथा व काम् काम् ताल कन् ष्यथो इकेर् वक्रमात्तेयाविवत्त

णौः کن تال کام کام ملک بیلیٹ تال तालो

तावा इदवीषं परमर्नेट् मिखिज् ताव एव तावः तच्च च ताव तावा नो विज्ञेयाः क्रमादमी

तिल तिलः स्यात् आर्द्रसीर् ऊजिट ऊजय ततः परं ऊजिट् उस्त्वं तेल तिल व

तीली च तूलिका दीप्य च खलाल क्षिर च खलाल २ हयोः तथा तन्न अपि च सिंगरु च

तदात्तत्वात् अभिशास स कैमल्वी तदात्त अष्टत विषयो हाळू व जिंमो व हस्थो जेयाः क्रमादमी

तेली व तैलिकः ग्राह्यैः न ज्ञातं त्वानुवि तील्पः पि तीली व तेलवान् मर्नकोक्तन् मापंखन शुष्कत

तेल तैल वतया आइल जैत सृष्टि वततः परं तथा तेलसियाह तेल तील मनेक तेल चक्रमादमी

नेषा व तसणी एकस्व व मिहत्त केकि ततः परं तेश हतिह त्त् व तेयो व स्तु विज्ञेयाः क्रमादमी

नोता शुक्लस्य पौर वच्चा ततोऽकलाने वेगा ततो तथा शोगः नेचो ततो क्रमादमी

नोल उन्माने व मेदरि व वच्चा विज्ञेयं चतुर्धितः तल जागा च तथा स्फो क्रमात्तेया विचक्षणैः

चकरी व तला वेलेन्मि मीजानः ज्ञेयमितस्मिन् तराज्च व चक्र वापि तकारी व त्रिकाल व

जुमरी वरता हार्नेट् जम्भूर वापि हरी तथा जेधूर जम्भूरि तलार् च धौं छोब्बिर् व क्रमादमी

थकेवा व शमः फिंही गि दप्रत रुई क च मोदगी इस्तरे व यरुन उ.ल व

تل تهکن یسده ماندگی بر دک فیت تبریک شرمه تهکوا

थप्पु चपेटिका प्रोक्ता स्त्रै वङ्ग वापि कचंय तथा तमावा न नवेव स्र वपाय उम्रुक व लङ्कुरि

لک حر زجک چپانه طاپیه تماچا کچته سلب چپي نکا تهپید

यम स्नेभ स्यापि पिलर व यमद् वुंगयुवुक यपुत सत्तन इस्तन यम कावा किगोउस वक्रमादमी

چھکوبس کاوا هم یستنه ستون چنگ تهر دک عمود پلبر ستم بهم

याली याल स्र डिस् तास व ययाव तास वतनः परे यालर याल वतथा तावक तवाक सेयाः क्रमा

طاف طابق نهال نهایی طاس ایاخ طاس دوس تهاله نهایی

युक निष्पतिः तथा सिद् व उसाक अपि युक्त व पफ तकि स्रक लिमक एवुह वापिक्रमासेयाः

چمک نهوچ نکب یف تهکک شپت نشهوتم تهوک

विवतणैः

दया दया व मसी च रहम ४ जेयं वत धितः ग्रा युक्ते व रहम वापिक्रमाज्ञेया विचतौः

दजी व सोचिकः देलार् खयात सैयुग ततः परं दर्जी दर्जी व सच्च वापि खेसुपा च हिलम क्रमात्

दवात भवेत् मसीथानी ईकैरु व मिह्रः दवात दवात दवात मीलियं डर नक्कोरु. चिस्त्रित क्रमादमी

दही दधि तथा कई व मखैन् वापिकतिक तथा जग्रात् मसी च जामुत हद् जो स्यात् खस्फिउडा

दाख दाता गेष ग्रनव वापि पेजुम ग्रं गूर ततः परं ग्रं गूर दखे व थगुन वापि रगुन वापिक्रमादमी

दाफी शमश्रुः विपई लिहयः सकाल रीश गीर् पवव दार समल वतथा मया वौहो खसो परस्तः

سهرق رشک سوه سو دند کاهه دنوان پیش استان تی نامه فتاه و نهت

क्रमादमी दान मिश्राक सवाक तन्हे भूषण दन्ते वावे दान

شهر د ماه دال پست دالی دال

جک شتمو دوه روز روز کن .. لوم دومی دهم دن

هرگز نبود اؤکوننگ چونک چراغ چراغ چراغ
سراج لیتپ دیپ دلو

بحسب زوڪ دود درد يراخ پين پيدا دود

इल्लन् वधः वीर्यं वापि ग्रन्थं निगकिलिन् पयः पयः तथा महारिजं च पयः बावो क्रमादमी

उवाना करजः वाटर्मेलान् विनीतः अथ द्वयोः तर्जुन् च हिंदवाना हिंदवन् जायन् वधः क्रमात्

हृद् उग्रं च मिलिकु लम्बं सथ तथा शीरिखाम् च पयः शोम्हद् शोमा उजिन् वापिक्रमाज्ञेयाविवत्तणैः

हृद् हं च तथा रिस्तर वग्रीद् थिरीक चततः परं हृद् मलीरे तथा हृद् च रिंगो थकिंग क्रमादमी

देस देशः कंटरी वापि मुल्क शहरं च तथा शहरं खहरं दीशयुल शहरं वापिक्रमाज्ञेयाविवत्तणैः

दैव दैवं च तथा फार्टन् हयोः कस्तन् च वहरं तथा तथा कस्तन् अपि लोन् लस्को सनाले जेयाः क्रमादमी

शरीदात्रं वसैदि मित्रजल उगाकदास लोर् ततःपरं श्रोतु जोग च गुवा चापिक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

گزریا زورا دوت داس اوکال مغل سید داترم درانی

यन् द्रव्यं गुह्यं च मालमाल च

دنبوش

यन्म चाप सवोच कौस च उकार अथ कमान तथा लेट् गीन् नू च तथा नू च क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

کچو جو رنج کند کمان اوکیار قوس لود چایه دنبوش

येथा गते स कैफीदिन हफत यार् लोर्गेट् अष्टुत कंद छम् यौ खयर चापिक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

جنگ دهن چوب کند لورگند یار کبھی پیڑ کرتہ دندا

धर्म धर्म चाय वर्च च दीन दीन केश दीन ततःपरं दाम छोस च तथा छस च क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

جهتس جهوس درم دن کیش دین دین ورجو دهم دهم

यागा सत्रं तथा श्रेष्ठं च खैत चापि ईयनफ च नख तथा नख पनदाव कृता कृता चापिक्रमादमी

سکت یا کرت یا پنه داو خ ایمنپ خیط پیرد سنم دماکا

पुनिया विभननः काटेइसर नहाफ उत्तः पि वाखेदः किल पिंजै हनु दणवन् देपावन् क्रमादमी

روپجن دپجن دون بیجی واضده نو تک بی نوات کاتن دسر ددهونیه ددهونیا

पुनी नाभि स्या नेवल सरः खिंदिक व नाफ तथा चम तनु अपि तेवा च द्वा चापि क्रमादमी

هرتبا تيموا تون نمیه نافت خندک بنول نابیه ددهونی

पुं नोहार स्या फास् व नवावः शुलुक प्रपुत तामेग मनिर् वनर् नासुन् सुया चापि क्रमादमी

مونیا نامن و نر مینر تارمخ تهنیت دانست فی باره دهمده

श्वी निर्णेजक अपि वाशमेन च तथा कसार खीवी गाजर च हवी उव दखन् चापि दुगु क्रमात्

توکب توخن دپ ددهونی گادر بیجی واشترین نر نی جکه ددهونی

पुं प्रो धम स्या सोक च इखान् प्रथ ततन् च हद् उद् दह तया तथा तया क्रमात्तेया विवतणैः

تتیا ده دود دود تشن دوخان سموک دهمه دهموان

शली रज स्या इस् व गवार शुलुग हयोस गर्द १ लळु शुलुह अपि शुलुन् चक्रमात्तेया विव

تبولان توبچموه چله کرد تبولنگ غبار دست چه ددهونی

(तणैः)

नदी सरित् रिवर चापि वहर दया २ हयोर्भवेत् दया कुन व कल सोसो रयमसी चापि क्रमादमी

فون نورس ركم تے سالتیو كل دریا و نه دریا بحر رور سرت ندی

नयेसक अपि शंठः हार्मेप्रोशरु ततःपरं खन्सास्तिजङ्ग व हीज् ईज् व लोब्ध मनिंग व फमिन्सु

میتن مینک لا چنه ایز بیتر هنر کن خنسا مار میفو وایت شنبه پنهوم سرك

नया नव सथा न्व नदीर यिंग नौ ततश्च नव नव सोमा वतथा सर्फ क्रमात्तेया विवत्तणेः

سرف سوما نوو نوو نوو یترگ جدید نیو لوه نیا

नरक स्यात् नरकः हेल व नहन्नम् २ तदयोः दौजक २ नरुक् तथा भल्वा दोज्ञाव चापि क्रमादमी

دورخ نیسلا نرک دورخ جهنم بیل نرک نرک

नवल व नकुलः मंशसि इन्नुलउस् तथा रासुरोसि व नल चापि लाकीमो उल क्रमादमी

نول راسه راسو این العرش مگوس نکل نول

नहर् प्रणाली कैनेल च नहर् वापि अरिक् च जोश वाली नारिज तथा दुको खकों सेयाः क्रमादमी

नारि च नापितः वावेर् हजाम अपिच सर्तगश मोतगश अथ नारि च नायिद शाखन दऊर क्रमात्
खरकून *नारिज* *वापि* *जोश* *अरि* *नारिज* *दुको* *खकों* *सेयाः* *क्रमादमी*
नारि *च* *नापितः* *वावेर्* *हजाम* *अपिच* *सर्तगश* *मोतगश* *अथ* *नारि* *च* *नायिद* *शाखन* *दऊर* *क्रमात्*

नांक नासिका च नोन् वापि उनफ वापि बुरुत तथा वीनी पञ्च नस्त शंश्च नम्लुल सेयाः क्रमादमी

नाश नीवी तथा टायी तिक्क तमालवाग तथा वेदियेजार च पत्तगाश इर हग्व चस्किरखस क्रमात्
नांक *नासिका* *च* *नोन्* *वापि* *उनफ* *वापि* *बुरुत* *तथा* *वीनी* *पञ्च* *नस्त* *शंश्च* *नम्लुल* *सेयाः* *क्रमादमी*
नाश *नीवी* *तथा* *टायी* *तिक्क* *तमालवाग* *तथा* *वेदियेजार* *च* *पत्तगाश* *इर* *हग्व* *चस्किरखस* *क्रमात्*

नान्वार् स्यात् कांदविकः वेकर खवान् अथोत्रिषु नान्वार् अथ कोडर तीर्क खन ननचुर अणुत

नाम् नाम नेम् तथा रस्म च ऐति नाम चम् तथा च नावे मिंग मिंगोह चक्रमादेतै सेवितेयाविवत्त
नान्वार् *स्यात्* *कांदविकः* *वेकर* *खवान्* *अथोत्रिषु* *नान्वार्* *अथ* *कोडर* *तीर्क* *खन* *ननचुर* *अणुत*
नाम् *नाम* *नेम्* *तथा* *रस्म* *च* *ऐति* *नाम* *चम्* *तथा* *च* *नावे* *मिंग* *मिंगोह* *चक्रमादेतै* *सेवितेयाविवत्त*

(तौः)

हावना स्नानं व वेद् गुस्त्रं च स्नानं गुस्त्रं वततः परं लम्बोत्तरं श्रानं च द्रव्यं चापि गुस्त्रं विज्ञेयाविवर्तणे
غسل غسل شران لم بول بهوی غسل غسل شام نه او نا

निष्कृत्तं सते वतथा स्त्रीनिम्नं ग्रन्थः शुष्कगर्भकं प्रपुतं ग्रन्थः २ दयोस्तु घेद् दिप्ता विनयते ३ चक्रमादमी
برینک مٹ پا پیند غطبه نهوش گورگ عطیه سنی زرج کشوم پنجه

निंदा निंदा तथा स्त्रैम् व गैवतं तप गिलह गिलह आरुजाद् वापितथा स्मया प्रशस्त्यो चक्रमादमी
کرتت بیو سبیا آواز او کلی کلہ تپه عینت بلیم مندا مندا

निर्मलं प्रच्छेद क्रियन् वापि साफी वापि सुनक तथा नाव साफ व मलरस्त लामो सोसा क्रमादमी
سالتان لاکمو فله رستو صاف ناب شترک صافی کل این اچهم نرمل

नोति नय डिलिब्रेशन तहीर् ४ जेयं वतधितः दाय स्वक प्रल ववौद्यातद्वितीयः छल प्रकीर्तितः
گل لوکش دای دل بری شن نیمه تی تی

नीला नील स्यात् लव अत्रक वाक व कष्टं तथा अस्मानी मलच ३ रेखा व सप्रयोह चक्रमादमी
سوا بنوه توکیو بنول استیسا کیوہ یوک ازرق بلوہ نیله نیلا

नीमा नत स्या लोच च मुत्तवफिन् च तिवन् च पस्त खित चन चतथा माम् हसुंरो चक्रमादमी

نیما ننته لود مہ بن خشت لپنت بن ہرملکو مامو

नेश त निकटः नेपर करीव चापि यिकैन तथा ननुदीक नज्दी तथा मूर च जेमा निंउ.र क्रमादमी

ننگر بنمو بنمور نزدی نزدیک یقین قریب فی آیر نکلتہ نیڈا

नैह नाव सतथा नैल च मुफर नीमक ततः परं नाखन नाखन नमू वैव सेन्मो जिमुग क्रमादमी

زرنگ شینمو م ناخن ناخون نیمن طفر نبل نخه نیہ

पक्का टक स्या त्रिकु च मतीन पिशक अपि शत्रु च पोख दहू श्रोटे तथा शत्रुः क्रमाज्ञेयाविवलणोः

پککا پکا شتراتی دور یوخ پختہ پشتک میتن برگرد درہ پکا

पक्का च वजनं फैन् च मिर्वहः यत्पुच तथा वाद्जन पकः तथा वावन् लेयव च सृग्विवस् क्रमात्

پکک پکک کزگیب واوز پکه باوزن بل کچ مروہ فین وجسم پنجا

[illegible]

पता पत्रे लिप्युक्तं वरकं च शुष्कं वर्गं अपि पानि च वयं लोमा लुग्ना चापि क्रमाज्ञेया विचक्षणैः

لنگم لوما و تهر پانہ درگ پیچون ورق لہ ایت پترم پتیاہ

पतला तनु फलं चापि रक्तं शिखि ततः परं वारीक नर तथा तनु च शुष्को फलं क्रमादमी

فرنگوی سریمو تنو نری یاریک انگشک رفین فہ ان تنوہ پتلا

पतंग पतंगः मायु चापि तर्कादि विधितः परं पर्वानः १ शुष्कं पौष्टं छेमा ले व विलुप्तं क्रमात्

بله فن جمالیب لونپور پروانہ ماترہ پتنگہ پتنگ

पथर शिला तथा मोन च हज्र ताश संग ततः परं कानैकं च तथा द्वा च उर्देवा चापि क्रमादमी

اوردوا ۱۹ کینہ کای ننگ تاش حجر ستون شیلہ پتھر

पट्टर खल तथा सैन च सद्मा मैदान १ हयोर्भवेत् सस्मिका च सत्तर्देमो यला ज्ञेया क्रमादमी

ہمال دیمو شتر سم بکش میدان کرا پلین ستہلم پٹر

पत्तीर् भवेत् तथा ॥ मिता वीज निन्न चापि करोत् पत्तीर् वामन छला चापि पत्तीर् ज्ञेयाः क्रमादमी

پتیر چھولا چامن پتیر قوت جین چیز آملش

پتیر

परोक्षा प्रतिधिः गिरु नैरु मिलान् २ तद्वयोरपि मिलन पद्ध वतया इमो युग्या वापिक्रमादमी

گرنا دینو پیکمہ علیہ بہمان کشت شہ بہتہ برفہنہا

पर्दा सत्रं व कर्तनं व हिजाव पर्दः शतसिषु दुरु योला वतया पर्दः क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

پیرہہ حجاب کرتن شوم پیردا بوللا بہترو ۵۱۲

पर्वाना शास्त्रिपत्रे सात् आर्तं तवकयात् तथा सुवारकाम पर्वानः तालक स्र कपुक २ दयोः

ککشوک تعلیق بروانہ مبارک نامہ توقیات آرڈر شاستہ تیرم پروانا

पर्सो सेद लया सैट व शरक खय खलः तथा गुम इ. लु तथा सुल्लु क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

علیہو تولیہو کم خولہ خومی عرف سویت سود پیرشا

पल भवेत् चषकः मोमेंट लहनः सादितसिषु नफस्यार व छछाउ. वापि ठग्री जेयाः क्रमादमी

نہمکتی چہو بہانگ چہوہ نفس خطہ ٹومنت چشکہ بل

पसारी गंधिकः पर्फमर् व प्रतार् २ दयोः मानार् पसारी व वेदरु मनछोको मनचुन प्रपुत

من چوئن من چوکی توہر بتارہ مازار عطار پیرمہ گانچیکہ پاری

पसलिर किल पांशे व रिक्खु नख व ऊवर्ग व पट्टो पुत्रे तथा काम विजोसे विंवरु क्रमादमी
 पहाउ शैल स्रथा मोंटेन जिवाल ताण ऊह तथा व गर संगर री वतथा रिह वक्रमासेया विवत्तणैः
 पाणी जले तथा वाटर् मा सह ग्रार गेव एवच पोच छह छह वक्रमादेते शुर्गौ वौद्योपरः स्मृतः
 पाप्र पापे सिन् जनव चापि गनाह १ जेयमितसिषु पाप्र दिक्का वतथा नस्या क्रमासेया विवत्तणैः
 पारा स्रत स्र कैक्सिल्वर जीवक सीमाव १ १ तसिषु पारइ उल्लुः तथा लिल्लुह क्रमासेया विवत्तणैः
 पालकी शिविका पैलकीन महफ वततः परे ऊल्लाफः पालकी नयान १ हयो पालकी १ हयो स्रथा

३७

यासा पत्त सपारी च तरफः तेयमितसिषु खातः पोरु लोक तथा पक्क वक्रमाज्ञेयाविवर्तणैः

पिंजरा पंजरः केन च कफसू तेयमितसिषु तथा पंजर टिपु शिठा विल्लु वापिक्रमादमी

पिंजरा व गवातः स्यात् लघोल मशबक प्रपुत विषयो पंजरः १ ल्यकतुरु पंजर पंजर क्रमादमी

पिंरु ग्राम सतथा विल्लेन कर्यः याज्ञि च दिह तथा प्रथो कि गाम तथा हुंग व गौ विज्ञेयाः क्रमादमी

पिंरदा वेणि सतथा त्रेडिडहपर वापि नप्रद तथा सिकर नप्रद नलफ वांक लम्भ लल्लरु क्रमादमी

पिव स्यात् पिता तथा फादर प्रव ददम् च तथा पदर पिला मोल च प्रका वापि प्रता ज्ञेया क्रमादमी

पीर पृष्टं वैकु सलव वापि उवः ७५५ शाह तथा च यार् गपु निंवार चक्रमादेतेविसेयाहिविचनणैः

نیک غاه کیو نیر شاه پشت اوچہ صلب بیک برشم بیته

पीरी पीरः चयर् रुमी सज्ञान रुमी १ हयोर्भवेत् पीर तथा सन च दन वापिक्रमासेयाविचनणैः

دان ستن پیر قوس مجاز ترستی چه ابر پیته بیته

पीतल रीतिलया ब्राम् व सफुर युव च वरिन् तथा पितल सतल रगन् वापि विलिन्स वापिक्रमादमी

بلنگ لسن رگن سزل پیل برج تهوج اصغر براسن برته بیلی تل

पीला पीत लया यालव अस्फर् वापि सरिक तथा जर्द सुर् लडर् तथा सेर्पो सिर्फो वापिक्रमादमी

سروہ سرلو لدر زرد زرک اصغر یالو بیته پیللا

पुद्गा वक्र लया ककेर् सुप्रवन् च करक च कन् कोन् हल वापि कृक वापि लिखिन् सेयाः क्रमादमी

ختم دن کلک بیل کوچ کج که ایک معوج کروکید وکه پتھا

पुत्र पुत्र सन् प्रवा अगल्ल पिस् तथा जहान् मवव बुद्धा वापि बह विसेया क्रमादमी

پتر اوکلن له ابنا سن پتر پتر پتر

पुताणा च पुताणाः स्नात गोलुवाली ऊह पवच देरीनः नरु तथा प्रोण च नंया सिंसा क्रमादमी

سترنگما نیمیا پروان زود دیرنم کهنه بانی اولد برانہ پورانا

पुरुष पुमान तथा मेल च रुमल चापिकपर माद सरी च सहनिव सखा बद्धा वौद्यापरस्त फो

پٹھا پوچھا مہنو سٹی مرو کہ ایر رجل میل پیمان پرش

संख पुच्छः टेल जनव चापि कुरुक उम वलकै ततः लद् इमा च तथा जिगुह क्रमाज्ञेयाविवत्तणैः

جنگ دو ناما لٹ لکی دم کوک رب تیل پیچھے پوچھے

पोथी व पुस्तके वृक व किताब ४ अपिचत्तस्थितः सथि पेवा च किताब चापिक्रमाज्ञेयाविवत्तणैः

کتاب پیچا پوٹھے کتاب بوک بوستکم پوٹھی

पेद्र भवेत् उदरे वेही वत्त ऊसाक अणयो शिकम् नस यइ दोला तथा तवा चक्रमाज्ञेयाविवत्तणैः

تو توٹھا پد لٹ شکم قفاق بطن بیلی اودم پیٹ

पेरा स्नात तत विस्तारः ऊफ सदात चततः परं अगुरिश सद् च वडे वोचन पुन यकणा चक्रमादमी

تہا کشاہ پین اون وڈی پوڈ اورش صدات اوت تنو دستارہ پتیا

五

ولنگر، قلوئی، پوونہ، لوپوونہ، پیٹہ، ہودج، منڈ، کلہی، پورنا

فلو منک ننک لونک' چھوچ' نش ہی' کرون' متحد' مالو' رکتہ پولا

شہیا، تنہیم کا، میر، زین، بردیان، پلنگ، مای، سلم، سستی، پرش، شمر، پووی

سکھ، کوا، ترش تکی، تشکی، اوستلیک، عطش، تهرٹ، پیاسا، پیاس

प्रकाशः प्रकाशः रेणु वापि नूर नूर चततः परं नी गाश श्रोत वतया अग्निल क्रमात्तेयाविवत्तणैः

अकल ओत काश रना ओर नूर रर प्रकाश प्रकाश

प्रतीत भवेत् प्रतीतिः कामीउन्नि च श्रुतिवार हयोः वावर् च यतिमाद पक्षु च श्रुतिमादिस च छस क्रमात्

जमन अता जमन पिछने अताद बाव अतार कालफिल प्रतीति प्रतीति

प्रश्न प्रश्नः कश्चिन् च सवाल समक सवाल तथा प्रश्नः प्रिक्कन तथा फीवा विसाह वापिक्रमादमी

तरहा देवा प्रहेमन कुशने सवाल सुमन सवाल कुवा शिजन प्रश्न प्रश्न

प्रेम स्नेह सल व द्रव च प्रशालिक च मिहर् तथा सुहवत माय जवा वापि रगलस वक्रमादमी

रकलस रवा नाय मजित मर अमरालक चब लो सनम प्रेम

फही च पहिका सैक च ताम्रः शाल ताम्र ताम्र च पट् पंशिषु वतया संपशिषु क्रमात्तेयाविवत्तणैः

मलिक पिगल पत नखे नखे नखे शाल नखे पिलिक प्रतीति

फफा व लोहल आपि हैमर फाकः यो किकिच वती व तप्रपै फफ व लरिक वहावट क्रमादमी

چه خست خدک گفت تنگ چي بلي کچ فاقر شتی مر لوبله سیه

पल पल वतया प्रट व समर ईमिश तथा व वार् मेव फल वतया शिंर तक्र फल वितेयाः क्रमादमी

قل شنگ نک قل میوه بار آمیش سمر قیر لوت پهلیم پهل

फिकरा फेफसः लक्ष् व रियः उपकाः दयोस्त शुश १ शुशनोरु व लप्रा वापि ह्लाह वापि क्रमादमी

خلوان لوعا شوشنار شش او پیه ریه نکلن ففسم سیه

ऊदी योनिः वनैना व फर्न कम्बक अपि रुस १ दयोः गूड कोष पिह वतया वौद्यो मोछन मोताक परावभौ

موتاک موحین پیه گوپ گود شش کوم شک فرج وجینا یونه پهد

ऊसत प्रवसर आपि लेजर व मुदलत तथा विषु ऊसत १ व तार् शिंग व फल सेयाः क्रमादमी

فرله شنگ تار فرصت محلات لی زر اوسره فرصت

रूल प्रथे वतया क्कावर् नहर गुल गुल तथा व गुल पोष मेत्ताक वतया मिंडक क्रमादयेया विचत्तौः

مندوک مینتوک بوش کل کل کل زهر فلاور پو شیم پهل

फोश विस्फोर् एवसात् बरल व नदरी इरक आविलः दान फाफार् व बरु पिर वक्रमादमी
یت. لورو. نم فر. وانه آیل. برک جدري وایل. در ستفوتی فودا

वकरा छागः गवारट् वापि मग्रन् अचकैकि तथा वुन् वुन् छावल वतथा राफो रस्किस् सेयाः क्रमादमी
رئکس رافو. چماول بر بر. اچ کو یک معز. گوايت چهاکم. برا
वत्तरा भित्रे सिपेरिट् व अलाहिदः ततः परं अग्री नदा व विल यन् व ससो वर्ष वक्रमादमी
برف ستسو. بن. بل. جدا ایري. علیحدہ. سی ریٹ بہنم. بخرا
वच्छा वत्स लथा काल् व अनिल मोजय ततः परं गोमाल लखसै वछु व भेतो द्वे वक्रमादमी
لوم. بہنو. وچہ. حست. گوتالہ. موبجی. کالف. ولسم. بجیا
वजार् व विपणिः मार्किट् सौक वाजार् इ विधितः परं अहमेन् वतथा छेसा वाजार् वापि क्रमादमी
بازار چنٹا. اتمہ معز. بازار. مارکٹ وپنہ. بچار

वज्रात् स्यात् वसविकेता ज्ञाथर्वे च वज्रात् वज्रात् वज्रात् वज्रात् करं ह्येसा वज्रात् वापिक्रमादमी

ब्राज कوی چوکیا براز براز براز براز کلاته میرحنت و شتر و کرتیا براز

वदेग रंकः पियर् रुमसा आसय अमर वदेग च रंग नृती चतया नृती क्रमाज्ञेयादिवत्तगौः

نیودی تنوتی تنگ تنگ امرو آمتیه پیر تنگ تنگ

वदेग स्यात् देदिभकः ऊरु दिगन्त व वतवलाक दिगन्त वदेर् वाद्वर् च फट्फट्क

فٹ فٹاک بار بار بتر دواج و ت و لاک دواج کیل تی تنگ تنگ بتر

वश महान् तथा ग्रेण च जलील वापि अलग वजर् लोय वर तथा क्षिप्नो ह्यगौ वापिक्रमादमी

چگون چمنو فو لوچ بزرگ الک جلیل کرید مہان بڑا

वणिग वणिक च शाफीपर सौकर वाजार्य योभवेत् वाजर्गान् अपि वाजरी वोचु ह्यया ह्यप पवच

چونگ چکیا وین بازاری بارکان بارای شاپیکیر ونگ بنیا

वताउं एल हंनोके पणिलेर् वाजिजान तथा पतिगान् अपि वार्नेगान् वाजान् वागुन पगन २ दयोः

پگن وانگن باجنان وانگها پتنکان باجمنان ایکیلنٹ ورتاکم تباؤن

वनी व वर्तिका कैरिल फतील स पिलिक तथा फतीलः फतिलः वापि सयत् सार सार क्रमादमी

تیار ستر سویتہ فتلہ فتلہ پلک فتلہ کیدل ورتکا تی

वदल मेव स्या लोच व सहाव वापि वलत् तथा अत्र अत्र वापि अत्र अत्र च नमोर् सेयाः क्रमादमी

تم خور برن ابر برز ابر بدست سحاب کلودو میکہ بدل

वदला त प्रतीकारः रिलिजस व शिवत् तथा तिगिशिपु व वदल वदलः १ हयोश्चापि जलक १ हयोः

زولک بدل بگ شپ عومن رلیجس پرتی کاره بدل

वदाम राजादनं ग्रामाण लौत् वादाम् ४ त चतर्धितः वदाम् वादाम् क्रमादेते विज्ञेयादिविचक्षणैः

بادام بادام بادام بادام بادام بادام

वदत् च वानरः मांकी नव मैमूत् चतनः परं वृत्तिनः उन्न तथा वोडर् प्रयो वाथ शदी क्रमात्

شدی پرو وادر اور لورنه مهمون ذب مونکی وانره بندر

वदक यंत्र तथा गन् वदक मिलिक तफेत् तथा तोपक वदक तपक वापि तवक वापि क्रमादमी

تپک تپک بندوق توپک تفک ملتک بندوق تپک بندوق

वपारी नैगमः मांवेर् ताजिर् वायु चततोदयोः सौदागर २ अथ वापारि च छोः छा छोः प्पा क्रमादमी

जहूदिया جھونگيا ياپار سوداگر ماي تاجر مارچينٹ نيسکيمه بيماري

वर्ष हिमं वतथा स्त्रोव व सल्ल च कार वर्ष च वाचुरे शीन खवा खाः क्रमादेते विसेया हि विवत्तणैः

खान خوا شين باوري برف کار صلح سنو نم برف

वर्षा वृष्टि श्रेण वापि मतर यमगुर् ततः परे वागान् वागान् तथा रद व छर्पा छर्पा क्रमादमी

چھريا چھريا زود باران باران بم کر مطر ين ورشتمه برخا

वर्ष वत्सरः शपर वापि सन्नत इल साल ततः परे काल वल्लीः वतथा लो व ल्वावो सेयाः क्रमादमी

لو وېرېم کال سال بيل سنت اير ولسره برس

वल वलं च करेत्त ऊवत् ऊछ तवानाथः यापिच अगश्लं च वल शेति च खरि सेयाः क्रमादमी

خړ شيت بل اڅتله توانايي کچه قوت کريز بلم بل

वस्त वस्त तथा थिंग व शय नरिसः चीन व शय तथा वस्त वासाक वतथा रिंगचन क्रमासेया विवत्तणैः

زنگېش چالاک وخت شي چيز نرته شي تنگ بستو وشتو

वदन्त च वदन्तं मच्च च कसीर् तोल ततः परे विस्मियार् डेर सिहाः मेतो मोमो जेयाः क्रमादमी
 वा वायु स्र इपर रीह च शिमाल वाट् वाट् तथा च वाच लौसो वापि खलंग वापि क्रमात्तेया विवत्तणैः
 वाञ्च करः टेक खराञ्च वापि वाञ्च ४ विजेयं च तस्थितः दल वप् वापि क्रमादेते विजेया हि विवत्तणैः
 वाञ्च शेनः हाक् सक्क वाञ्चः वाञ्च वाञ्च पाञ्च टाह च खाह क्रमात्
 वाञ्च सोमः तथा रेण्ट च करोह वापि किराय च किराय २ हयोश्च वावय च लाया वापि किराय क्रमात्
 वाडी च वाटिका गाईन् हदीकः च तथा च वाग वस्तान् वाग वार् वेय वापि छर् विजेया क्रमादमी

مان مو ميتو شهباه ڈير رستيار طول كينر جرح بهلسم بربست

بولستو باد بار باد شمال بيج اير والوه يا

ب پ شمل باج خراج نيك كه باج

خياه تهاه ياز ياز ياز كايكه صقير كلك شينه ياز

كراي لاي باروي كرايه كرايه رنت ستوم واد

چهي وار باغ بستان باغ حديقہ گارڈن واتکا ماڈي

काणा शर सतथा परो सहस्र उक्त नीर ततः परं श्रौगेशः कान च दाह वापि दह विज्ञेयाः क्रमादमी

शुभ्र बाण थिर ठुक सहस्र अहो कान अकिशे

वाणी श्रवाते फौटिन व पेन बुलाक वरम एवच चित्रः नाग च छमिकि वापि छमिकि वापि क्रमादमी

बाणी श्रवाते फौटिन व पेन बुलाक वरम एवच चित्रः नाग च छमिकि वापि छमिकि वापि क्रमादमी

वात शलाप सथा वई च कौल दैमक सखन प्रपुते वलय कथ व तथा पेरा निर्वो वापितथा क्रमी

वात शलाप सथा वई च कौल दैमक सखन प्रपुते वलय कथ व तथा पेरा निर्वो वापितथा क्रमी

वाल वाल श्रिपर वापि शयेर युक्त मोय ततः परं वेज्ञः वाल व पश राल च क्रमात्तेया विचरतौः

वाल वाल श्रिपर वापि शयेर युक्त मोय ततः परं वेज्ञः वाल व पश राल च क्रमात्तेया विचरतौः

वालक वाल स वायु तिक्त व किचिक वचः ततः परं हलकः च लकट् कुन च फलंग वापि क्रमादमी

वालक वाल स वायु तिक्त व किचिक वचः ततः परं हलकः च लकट् कुन च फलंग वापि क्रमादमी

वाला च ऊंरले वापि शरिंर हलक जीर व हयोः गोशवार तथा कत्रवानि श्रुलंग च तल क्रमात्

वाला च ऊंरले वापि शरिंर हलक जीर व हयोः गोशवार तथा कत्रवानि श्रुलंग च तल क्रमात्

वाचु अर्चः प्रिक व कीमत व निर्व विनेयमितस्त्रिषु मलरिंग नख चतयात्तेयाः क्रमादेते विचत्तणैः

خ رنگ مل نه مرغ بخت برک ارگه یاو

वांरु भुज श्रतया शारम् उन्नत्तयाच विलिक तथा कनो लासून नर् वापि रुद्या ह्मिका क्रमादमी

فلکيا کونگيا نر لاسوون بازو بلیک عضده آرم بهوج بانہ

विहारी भित्तकः वेगर् फकीर् वापि गदा तथा फकीर् वेच्छुन च लेखन दर्वेश क्रमात्

درویش لخن نیمه دهن فقیر گوا فقیر بیکر سوکیشو بهخاری

विष्णु दृष्टिक एव स्कार्पियान् अक्रव सरिण पिशक गज्जुम् कज्जुम् तथा विष्णु च दिक्कागचन सरस् क्रमात्

گلہ نش دکیاراجن بز کژدم گزدم پشک سرک عقرب سکاریبان وشچیکه پنجو

विष्ठावना ॥ स्तराणं कार्पिर् फर्ष अथापि विसात् तथा विसर् फर्ष वथरुन् वापि तिग्विस् थिग्वस् क्रमात्

تہاچین تہکچین وتہر دهن بستر بٹاؤ فرس کارپٹ استرم بهمانا

विजली हारिनी लाइडिंग वर्क उत्तव कनिश तथा वर्क वर्खर चतया वृन्मल लोक रुउक चक्रमादमी

ہلک لوک وزمل برتی مرق اوت چکنیش برق لاینگ براتی بجلی

विरला विरलः मिश्र कलमन च किशः च खाल चक कान्हा च तथा सुयिक सह विज्ञेया क्रमादमी

विला विरला कैटु सित्रौ मोशिक गर्वः पिशो तथा ओरु पीशी च विलः चापि विज्ञेया हि विवत्तौः

विष् विषे च पुनिम् सम च जहर चापि जहर तथा जहर यह च तथा धुक च त्रक विज्ञेयाः क्रमादमी

विषम् च विषमः चापि अनश्वन गौरि सुखी नाहेम्वार तहयोः कृज यमम् शुज्मन च रिट्मिन्पी

विष्टा विष्टा तथा सुल च वरान् कंक गोह तथा च गुल तथा रस कक्का पुनः कक्का क्रमाज्ञेया विवत्तौः

विही भयं कइन् चापि सफर्जल च विही विही विही वमचेट विही चापि छरुल चापि क्रमादमी

वीज वीजे सीर वजर चापि उरुग चापि तखम २ हयोः बोल सोन सोन चक्रमेणैतेवित्तेयाहिविवसोपे :

نوعان سون بیوول تخم ارک بذر سید بجم بیج

वीणा ववलकी रैटर मिन्मार सितार वोभयोः रुवाव सेतार सतार चापि सितार चापिक्रमादमी

ستار ستار برباب تنه تاره فرمار ری تر ویلک بیا

वीया पर्युषितं रतेल ग्रामिनः किचिके तथा शवीनः प्रगतः विष्ट व मिता व छानिलक्स व

چھانہ لکھو نیٹیا بیسی اکہ شینہ کی چکی اسٹیل پرو شتم بیا

वीर्ज शुक्रं व सीमत व चक्रः पेरल्लिक प्रपुत मायः मनी व मस्तिन व खवा मत चक्रमादमी

مت خورا مستین منی مایہ ایرن لک لطفه بیسمن شکم بیج

वयवा प्रमादी श्मेनि व मतन्न सरीन ततः परे देवानः २ तहयोः मत व चवा चापि दिनक्स क्रमात

در حکمت ننونیا مت دیوانه سرن متون اشین بیرادی بهنوا

वही बुद्धि च विनुरम च प्रक राय राय वततः परे प्रक गार वतथा लोदोस खका जेयाक्रमाद

خکیا لوٹنس گاہ عقل رای رای عقل وز دام بدیه بی

(मी)

ववुरा वडुय प्रापि वृत्ति तय्यार हवाव हवाव स्मृ ववुर चतथा वृवा उगवाह चापिक्रमादमी
اوک پواه بوا . بوير سور جتاب جتاب طيار بيل بريدہ بئرا

वल्बला स्यात् भरहाजः नैदिगेलि वल्बल अपुत त्रिषु वल्बल विल्विचुर्च वल्बुला वल्बुला क्रमात्
بيللا بيللا بيل مجور بيلل نينگ کيل بريدوازه بيللا

वृवा हारं च गौर वाव च दज्ञः दवाज एवच वर् वर गो तथा मुह चक्रमासेयाविचत्तणैः
زگوہ کو ور ور دروازه دبرا باب دور دوام بوا

वृटा वृत्त स्यात् द्वी च शजर चापि दरान्न हयोः वनिः कल चतथा वृटा सक्ती सेयाविचत्तणैः
ستک جي بوتا کل ونه درخت شجر تري ورتيه بوتا

वृडा वृद्ध स गेलुमैर् च हिमत् चापि करी च पीर् जोड वुड चापितथा गयो अपो सेयाविचत्तणैः
اپو کتيو بڈ زود پير کري سميت اولو سين دروه بوا

वृद विंङ स उराप् चापि कतरः चापि थिमिम् तथा कतरः तथैव वाक्क फरु थिका वृर्वण क्रमादमी
پيرنگ مکیا فیر قطره نهم قطره واپ بندوه بوند

वरा तसः स्या हस्त च कशिर चापि श्यान सवोस सवस कशु च पुचे फंभा क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

فنگ یا پچی کش سنبوس سنبوس تہیان قشر ہندک نشہ بورا

वेर श्रयो वदं पलम्स च उत्राव चापि विलान् उत्राव उत्राव वयु वेर तथा वेर चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

بیر بری غاب غاب چلان غاب پل مش بدرم میر

वेत्त कदालः तथा स्यर् च मेवल कित्तन तथा च वेत्त योमलिवन् एवन् तथा दुक्चे क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

تک پچی جین لون یوم بیل کتن میول سید کوال بیل

वेला काला श्र दैम् वक्त च वकि जमान वक्त ततः परे वेला तस्य अपि वक्त चैव क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

وقت تس ویله وقت زمان چک وقت تیمم کاله بیلا

वेहता स्यात् प्रजिरे याई च सहन् र सेयमितसिषु वेर अंगुन च देयां च अंगुन ज्ञेयाक्रमादमी

آنگن دیان آنگن بیده محن یارڈ اجرم بهرا

वेध वेध फीजिसेन् चापि तवीव चापि हकीम् तथा पिजिशकु तवीव हकीम् मन्वा हकीम् चापिक्र

حکیم منیا حکیم طیب پز شک حکیم طیب فز سنن ویرہ وید

मादमी

वेत्तु प्रनहान तथा शोश च सौर तापाक चततः परं नगीवृ गृय च तथा दोंद च लंतो रल्लिग चक्रमादमी
خلنگ ننگ تو داند گوی نرگاؤ تاپاک ژور اویش انہ دوان بیل

वैसरी च नली कूर च श्रेवः नय तथा च नय तल स मुरली टिलिंग नहय चापिक्रमादमी
نی تہر ننگ مرے توبہ نی نی ابوہیہ قوٹ نی بنیر

आज् एतात् कलोतरे प्राफिट् रिबः चापि जज्ञान च सुद सुद मुबु फर च फिल चापिक्रमाज्ञेया विचक्षणैः
فل فر مجو سود سوذ جزانہ ربہ پرافٹ کلانترم بیاج

आह विवाह स्त मौरज च निकाह तैवततः परं कद्वदार् तथा वाद नेष्टु पक्का वावस्तनि
بخستہ یکما نیتہر وادہ کوخدا بی کی نکاح میرزہ دواہہ بیاہ

भता भक्तं च शरम् ताम् च विधित खाड एव च तथा वत उयी चापि जचिस्तेयाः क्रमादमी
برچسٹ دی بیہہ طعام رالیس

भमनियाल पलम आइल शिन् प्रशातार कीपिकि प्रपुत मिज्ञान इस्तिर्गवेजः व प्रच्छिर्वाल मिक्पुकर

भर्वजा भर्जक अपि वाईल सुकली रुमाश विरिष्णगर् तथा व्रीत व वर्वन शोखन व योस्त्रिखन

भर्म भ्रांति श्रतया मिस्त्रेकि सहव र नेयमितस्त्रिषु हीर व्रम वतया युंग व विजिमो वक्रमादमी

भल्के सः तदुमारो व गदन पर्तिः ततः परं फदी सवा पगा वैव पुरे हस्के क्रमादमी

भाई भ्राता वदर बापि शखवान अपित्त विर्तकान वरादर व वरोगान व वोयु मिद्यो व विजी क्रमात

भांश भांरे व वोस्त्रिल व जर्फ तथा कच एवव आवेद ल्खा तथा वान नोत्तवित स्तुत वक्रमादमी

६
भार भार सतथा लोपड हसु जल वार च वार च वोरु खर खर अपि विसेयाः क्रमादेते विचनणोः

भारा गुरु स उर वापि सकल पशु गिरान तथा दुन गवु चिते तथा कृच क्रमादेते विचनणोः

भारी संमार्जनी वापि वहारी अथच मिक्कसः सुगी जागेव च जाह च लछन उरु फिक्का क्रमादमी

भेचाला स्यात् भूकंपः अर्थकैक च जल्ललः तथा यतिर्विश जल्ललः लर्जः उन्मुल संगुल संगुल क्रमात्

भूत उभुता तथा हंगर नमू तथा आचलिक तथा गुरिसुगी तथा वज्रैर बुद्ध तोक्क च हतक्क च

भूमी भूमि स्यात् आर्थ च अर्ज यर वापि नमीन तथा पम्जकः वुतराय साजी सा वौछातपरस्य सा

भर्ज सात भर्ज स्या वर्च व तन् २ हयोरपि तन् वर्ज द्वा तथा सत्का क्रमात्तेया विवर्तणेः

भेउ मेव सतया गृह व गत्रम कै वततः परे गोस्फेद मज्जकट तथा ल्वक व फरेग तेयाः क्रमादमी

भेरिया व वृकः बुल्क व सहीन वूरः ततो हयोः गुर्ग २ राम हू फरा वापि स्फिजेक व क्रमादमी

भेद भेद सतया डिसेंकि कर्कत रात्रः १ शतसिषु वमर खेत वतया गृ व क्रमात्तेया विवर्तणे

भेन ससा सिसर उह्वान व यिगि व्वाहर व एरि व अत्र शिष्टो तथा सिष्टो क्रमात्तेया विवर्त

भोजन व भोजन फर व ग्रा ताम ताम एव एव एव नानि स त न व सक्त व क्रमात्तेया विव

अमर् भृंग स्त हार्नेट् च जंहर च कर्हरी तथा च जंहरिसियाः जंहर वेवर् वेवां वृह क्रमात्

अवो अवो व आश्चो हाजिव काश अबरो तथा वर्ज वर्म च तथा मिन्मा सिन्मा सेयाविचक्षणेः

मकड़ी शलभः लोकस्तु जिरादः च मलाख मलाख मृगिं हालव च चक्षुक् विहा चापिक्रमादमी

मकी गौरः च मेन् चापि जवार् अपि रुनाक् तथा जवार् जुवार् मकायू चापि मासुषेलतक् मकै क्रमान्

मकु वेमा व लम् मिह्याक मख माकु स्त्र तथाच मकु अथ रुम्भुः तथा र्गम्भु क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

मकवन् च नवनीतं स्यात् बह्वर् जवः तथैव च द्वयोः मस्तः २ च ऊव् यञ् च मर्स् गोस्तः क्रमादमी
گوشت که مرستنه بیخ مشکه بوبه بتر نویتم مکن

मच्छद् देशी तथा गेंट च विशास पश्या २ हयोर्भवेत् गमाश स्वह च क्नुन् च फिष् चापि क्रमादमी
فشو چشمنه مبه گماشته لپشه نواس گنیت دت محمد

मच्छी मीनस्त फिष् इत् च विलिक माही २ हयोर्भवेत् गाड् जा न् च क्रमादेते विज्ञेयाहिविचक्षणोः
نیون نیا گاد مای بلیک حوت فیش مینه محی

मज्जर् च कर्मकारः स्यात् लेवोर् च अजीर् तथा मर्दिकार् उभयोः मज्जर् २ मज्जर् ला चालया क्रमात्
تهالی لا مزدور مزدور مزدور اجیر بی لوار کره کاره جوار

मंजु भवेत् महिषः वफलो जाव्रस् चापि कृताञ् तथा गावमेष् गवामेष् च मेष् माहि मही चापि क्रमादमी
هی ماه مینش گاومیش گاومیش گتاز جاورین بغلو مہش نج

मंजी खट्टा तथा कार् च खश् तथा चार्पायः कट् तथा प्रंग च मलठी खट् च क्रमादमी
خط مل تی پزنگ کٹ چارپایه ختیه کات کوا نی

मटर् कलायः पी चापि संगक सूचाक मशंग तथा मशंग कर् तथा अणिल पुत्सुवन् चक्रमादमी

مٹر کلایہ پی چاہی سینگک سواک مشنگ तथा मशंग कर् तथा अणिल पुत्सुवन् चक्रमादमी

मणियाग शांतिकः लिप्पीउरी हकाक ५ चतुर्थितः मन् ठाचुगन् हकाक चापि तत्र खन् वौद्यापरोपिच

मणिआग शांतिकः लिप्पीउरी हकाक ५ चतुर्थितः मन् ठाचुगन् हकाक चापि तत्र खन् वौद्यापरोपिच

मत्था भाल स फोरहेउ व जवः मलाय ततः परं पेशानी तंदर डिक च प्रल्वा सल्वा क्रमादमी

मत्था भाल स फोरहेउ व जवः मलाय ततः परं पेशानी तंदर डिक च प्रल्वा सल्वा क्रमादमी

मदिरा मदिरा वनिच खम् चापि अरक शराव शराव मसुहंग निरित चापिक्रमाज्ञेयाविचत्तणैः

मदिरा मदिरा वनिच खम् चापि अरक शराव शराव मसुहंग निरित चापिक्रमाज्ञेयाविचत्तणैः

मनुष्य मनुष्यः मेन् चापि श्मान् श्मान् च आदमी सरी मनुष्य च मी आदम् क्रमाज्ञेयाविचत्तणैः

मनुष्य मनुष्यः मेन् चापि श्मान् श्मान् च आदमी सरी मनुष्य च मी आदम् क्रमाज्ञेयाविचत्तणैः

ममे स्तनौ ववी चाय सदयेन् पञ्चक ततः परं पिस्तान् पिस्तान् बव नुमा चुवुः स्तेयाः क्रमादमी

ममे स्तनौ ववी चाय सदयेन् पञ्चक ततः परं पिस्तान् पिस्तान् बव नुमा चुवुः स्तेयाः क्रमादमी

मसाला वेशवारः स्यात् स्यात्सिस तवाविल अणुत दोर्वार् अफ्फार् मसालो मसाल शेमन् मसाल च

مصالحه شمن مصالحه افزار دربار توایل سبای شمن ویشواره مصالا

महो माषा स्त रुदरु च माषु शिल्माषु ततः परे तथा माषिसियाह मैव माह माः झोकि चक्रमात्

بلوک ماه ماه می باشیاه اشلاش ماش اوروه ماشا مہان

महीना च तथा मासः मांथु शहर आयु च माह तथा मियाप्पु रथु च तथा दावा ज्ञवा चापिक्रमादमी

جلوا داوا رتہ میاشت ماه آبی شهر مانتہ ماشہ می تا

मही च मत्तिका स्फार् ज्ञवा च चापि चिविन् मगसु मच्चि मच्छि च तथा ररु च व्यारु च चापिक्रमादमी

میانکیو زنگو چیمہ چیمہ مکش جیون فلالی ملکا مکش

महीर तौरे तथा हानी असल चापि असल शहर असल मांछि च तथा वाउचे व्यास्ते चापिक्रमादमी

بیالیش برانگی برانگی مایچہ عسل شہد عسل مانی کشورم ماشہ

मार् माता तथा मदर उमः चापि अनम् तथा मादर मोरि च मान् अम्मा अणे तेयाः क्रमादमी

انگو افا باج مور مادر اتم عمہ مادر مانا مای

माडा उष्टं च वेष्टं चापि कवीह चापि यमन् च वट् वट् यच्छ शमिन् च नम्या चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

मांदा रोगी तथा सिकु च मरीज्चाप्रिव विमार् तथा नाजोश मंश्च ज्वरु चापि नत्सु. चापिक्रमादमी

माला मांसं च गौर्ल च वशाह हमायिल् माल माल् वा स्तु विज्ञेयाक्रमादमी

मास मासं च तथा क्लेश च लहम् गोष्ण गोष्ण गुशः त माञ्च शाशा वोह्योपरः स्तु च न्यजकश्मीरकेपरः

मिञ्च मस्तिष्कं तथा वेन् च दिमाग् चापि मगन् तथा मग्नीनः मञ्च कोरु लता रत्नमा चापिक्रमादमी

मिही च म्दतिका उष्ट च तराव् चापि थुपश्च खाक तथा खाबुर म्पव् सा च थल्वा चापिक्रमादमी

मिहू च मधुरं स्वीट च, यरुलव ततलिक प्रपुत शीरीन खाग तथा मरु व रार्मी ३. र्मी क्रमादमी

برو نارو میواته خواگه شرین تنلیک یحلو سوت مدرم متها

मित्र मित्रं फिपंड चापि सुखलिस दोस्त यार् ततः परं दोस्त मय्य प्रपिच डोशिस व दोस्त विज्ञेयाः क्रमा
(दमी)

دوست دوست خوشه مهر دوست یار دوست مجلس فریاد منم متر

मिर्च कोलकं पिपर फिल्लि कर्मुच फिल्लि तवमिर्च मर्च प्रथापि फवारील खचुलिर्मा क्रमादमी

چل شرما فواریل میج تور میج فلفل کریم فلفل سیر کولکم میج

मिहीन सल्लः सल्लं उर च रकैक ईशिकि एवच वारीक ग्रान च जायल च शयो टिपुटिपु क्रमादमी

تیر تیر شیمو زایل کرانه یاریک ایک شک رفیق سیند سو شیمه مهین

मीना भवेत् उपात्मः कम्पलैणै शकवः एवच हयोः शकवः प्रपीति याव च खाकेर ग्रफशत प्रपुत

گرفت خایره گراو تیج شکوه کمی نیند اوپالمیه میا

सुक्रु मौलिः कौन चापि रक्तील तान् तान् ततः परं दिसर्तान् टिक चोमन् तान् वौद्यां चोकोरपरोपिच

تیج چوبین تیکه دسرتان تیج تیج اکلیل کرؤن موله نکت

॥ १ ॥ सुखं सुखं फेस तथा वज्रः पुनः रोय सुखं वृष्टु हयोस्त दोरु.

دوگ، بہتہ مخ رومی بہتر وجہ فیسٹ بلکم نکلہ

मुगा च विदुमः कोरल मर्जान ४ चापि चतुर्धितः खड्ग क्रूर तथा वीर क्रमात्तेया विचक्षणैः

میرو، نور و لدر، مرجان کورل و دریم، تنکا

मुगी मुहश्च वीर माष च माष वनमाष च मर च संग मुगा मुग चक्रमादेते विज्ञेया हि विचक्षणैः

منکر، منکا، منک، می، بنو ماش ماش، ماش بین، دگر، منگی

मुहर् सुवर्णमुद्रा स्यात् गोलु कोरन् अश्वफी तिला उरुस्ती चापि तिला मुहर् च अश्वफ च अश्वफी क्रमात्

اشیر، اشرف، مهر، طلا، درستی، طلا، اشرف، گولہ کو این، سورہ درہا، مهر

मुहर्त वेला अवर चापि सात् ५ विज्ञेयं च पंचसु मितं ह्येत सात् अथ वौह्योत् छुचोत् नाडी प्रकीर्तिता

چہرہ جوت، ساعت، نیت چہوت، ساعت، اور، ویلا، مہورت

मूर्त्ति शुम्भः सुग्रास च शारिर् चापि वरुत तथा वरुत तथा विरैत न गोंछ मारा समुल्ल अमुत

شمدل مارا کو چیمہ بریتونہ، برودت، شارب، شمعاش، کیمہ، موچیان

५३
मैगा महार्घ स्तु डियर् विगालिन् च अमस् तथा गीरान् ग्रान् दुग् तथा क्तमो गीरान् चापिक्रमादमी
گیران کتمو دوک گران گران امس دیر مبارکه مینکا

मैंदी मौंजी हिना चापि हिना चापि हिना तथा हिना नुक्रजि मैन् सेघो सी मिर्मो हविंग क्रमादमी
سرزوهر خنگ سیدو بینر نکازی حنا حنا حنا مؤجی میندی

मेल् संगम् म् मीकटर् च तर्कीव तर्कीव ततः परं ग्रामेजिश जोउ म्पुल् गीसो
دلیتو میول جوده امیرش ترکیب ترکیب میک تر سنگه میل

मोटा स्तुले तथा कोर्स् च मतीन् चापि युगाक च लक गट् म्पुल् अपितथा युग्मो वेंवोस् सेयाः क्रमादमी
بیمبوس تهک مو نموت گٹ گک یوگاگ مین گورس ستهوم مونا

मोरा स्कंद स्तुया शोलुर् कितफ म्परिह् तथा च दोश गोगः फरु अथ वका च पुस्तः सेयाः क्रमादमी
چیم تهلیا نهوک اوکمه دوش میوره کنف شولور شکنده مودا

मोर मयूर स्तुया पीकाक् तावस् तोज् चततः परं तावस् शिनाउक मोर च मया चापि मपुर् क्रमात्
میر چا مور شن کوک طاوست کوز طاوئر بیسکاک میور مور

मोल मूलं रेंद समन् वापि निर्ले २ हयोः वय एवच मूल रिन् वाम त्रकमेणोते विज्ञेयाहिविचक्षणैः
چام رن مل پیچہ ، نرغ سمن نیت مولیم مول

याना मूलंः वलेंद वापि गद्यी वापि दवेण च ऊंद नादान ब्रेठ वतथा लमो मशझित चक्रमादमी
میشکمت لن یو برننه نادان کیند دنگ عینی بلیند مؤرخه یانا
योग्य युक्त वतथा वार्थी लायक लायक च खर्तथा खः तथा लगहार् प्रोसू च लायक वापिक्रमादमी
لایق اوش لکه مار خم خمر لایق لایق وارثی یکتم یوگ

रंग रंग अतथा शई लौन बुयाक रंग ३३ तसिष छोसू रंग वापिक्रमादेते विज्ञेयाहिविचक्षणैः
رنگ بهوس رنگ بوباق لون ڈاي رنگ رنگ

रजाई खिल नीशारः कशए अपि लिहाफ तथा युक्तन शवपोष व लेफ खन व शपुस छन्नन क्रमादमी

چہن من شیش خن یف رشویش یتکن طاف کویت نیشارہ رجاہ

रेड तथा विधवा डडोव अमलः तल ततः परं वेवह ऊंडः तथा संड व युक्तामो व परि.म्न व

پد نکمو یکسامو مند کنده بیون نکل ویدو ودهوا رند

रत्ना श्रीहा तथा स्त्रीन व तिहाल ताल व सपुर्न तथा तिली यव अपि छेपा व छेल्पा तेयाः क्रमादमी

چہلیا چہیریا بوه تلی شیر نال طحال سیلین پیلی با رتنا

रत्ना मार्ग मूया पायु व तरीक सल तथा व राह लार वय लम व तथा लम व विजेया हिविवतणेः

لم و تہ لار راہ یولہ طریق پاہتہ مارکہ رتنا

रस्मी रज मूया सिंग व हल्ल तनाव वततः परं रेस्मा रस्मे व रज थका नावार अक्रमादमी

نابارہ تہکیا رز رشتی رستیا قلاب جمل تشک بجوہ رسی

गई व आसुरी मस्टडे खर्दल आसुर ततोपि व खर्दल खर्दः व आसुर व कैचे क्रमादमी

کچی آسر خردہ خردل آسر خردل مسترد آسیر زابی

राज लेपकस्तु मेसान च मेः मार गिल्कार इतस्मिषु हसिल सिकुषन इतस्मिषु चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

परसकिय सकिन् डुबल कलकार मजार मितान ليك راج

राजमाष राजमाषाःसुः पीन लूया वास एवच वजिर् बड तथा राजमाह अन्मा च मुदू क्रमात्

शुभ शरना راز ماه بڈ وذر باغله لوبيا بينر راجه ماش

राजा राजा च किंग सल्तान पादशाह इत्येयमितस्मिषु राज गालो च चै चापि क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

چوي گياپو راز پادشاه سلطان کنگ راجا راجا

रात रात्रिः नैट तथा लैन् च वाच शव उषा राय तथा छनो छन् अथवोद्यात फक्क वित्तेयं दिवानिशं

جہن جہنمو رات اوشم شب کچھ لیل نیرٹ راتیرہم رات

राती च रत्नकः चाव च इरीस सक्कै हन अणुत निगःवान् अपि सातेदो रोळु सुंखन् सुंखन् अणुत

شترنگمن شترنگمن اوش ساندو نگهان شکيرنگن حراش دالچ رشکے رانی

रिछ इत्तस्तु विपर उव च अयिक दट् पिग ततःपरं हापत् धम् च दिरिन्मो चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

در بنمو دهم ماییت یک دو ایک دُب میر رشه رحیم

५४
५५
मेति मेति स कर्मो च रस्मः ४ विज्ञेयचतुष्टयः रोष लाव

रुपय्या मुद्रिका सम्व मल्लग रुपिय रुपियः रुपय रुपय च मुल मुल चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

रुई सुले च कारन् च करप्प पात्रः च प्रवे च उम्पुसी अपि फेबरेभा ऊपास चापिक्रमादमी

रुही रूप स्या त्रे च खन्न नान् नान् चततः परं मोडै चट्ट च तगिर चापि खर्वा ज्ञेयाविचक्षणैः

रेत भवेत् सिकता सेंड च रमल रुम रेग तथा च शिंग स्पष्ट मेसा चतथा वंगा क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

होसा गंधमग प्रापि डियर डियर माल कीक ततः परं ग्राहो ह्रुमे च रुस लावा ह्लाह विज्ञेयाविचक्षणैः

लक करि सतथा वेस्व च जहर विल च कमर तथा मुहाः बर वतथा केत्ता स्मिता सेयाः क्रमादमी

लकरी काष्ट तथा वरु च वरुद चापि दतन तथा हेजम च लरिगी जिन् च शिंग तथा शिंग क्रमादमी

लगाम च कविका त्राईडिल लगाम च जगन् लगाम मल्लूली च तथा गलवफ शाप स्पष्ट सेयाः क्रमादमी

लंगा पंग सथा लेम् च आर्दे तका लेग ततः परं गुडु लंगु जावो तथा थिंगो क्रमासेयाविचक्षणैः

लक्ष्मी लक्ष्मी सथा वेस्व दौलत दौलत च पल तथा दौलत धार् अपि नुर्देक च रोज़िः सेयाः क्रमादमी

लक्ष्मी लक्ष्मी सथा वेस्व दौलत दौलत च पल तथा दौलत धार् अपि नुर्देक च रोज़िः सेयाः क्रमादमी

लजा उपा तथा शोम् च हया वापि हया तथा शर्म शर्म मंदछ तथा डोछा एलिवाह चक्रमादमी

लरका वालः चारि वापि तिफ्ल किचक च तिफ्ल तथा हलकः वापि ल्यकट छुचे फलंग वापिक्रमादमी

लंरु लिंगं वतथा पीनिसु नकर वापि सिकिन् व केर् गश् ल्यार् कताक तथा जेह वक्रमासेया विचसणेः

लंवा दीर्घ सथा लंग च तवील वापि उन्नदराज उन्दः मरु वतथा रिञ्जो रिगोह जेयाः क्रमादमी

ललारी रजकः शर सवाग प्रथ वयाह्यः पि लाकसान् रेन्ने तथा रेन् च कोस्वर तंखन् क्रमादमी

लसन् व लघुने गालिक रुम सस्माक तततश्च सीर् हजः रुकन् तथा गोया ज्ञेपाक वापिक्रमाद्वेत्

लाख लाखा वतथा गझाक लाक ध विज्ञेयं चतुर्धितः लाछ लाचा चलचा चापिक्रमात्तेया विचतणैः
लाख लाखा वतथा गझाक लाक ध विज्ञेयं चतुर्धितः लाछ लाचा चलचा चापिक्रमात्तेया विचतणैः

लागरी चभवेत्सुदः कक तवाव आशपुत्त अपुत्त वावची चतथा वाज यपुत्त. स्तरि प्रमीक्रमात्
लागरी चभवेत्सुदः कक तवाव आशपुत्त अपुत्त वावची चतथा वाज यपुत्त. स्तरि प्रमीक्रमात्

लाची पेला कार्दिमम् च हिश्ल लाची त काल्वा लाची पेला ततश्चापि लिशि चापि शिला क्रमात्
लाची पेला कार्दिमम् च हिश्ल लाची त काल्वा लाची पेला ततश्चापि लिशि चापि शिला क्रमात्

लाठी वेतः तथा स्त्रिकु च असा किञ्चिन्नायत्त तथा वोविदस्ती तथा लर्गः लर् पेला चिंगथुर् अपुत्त
लाठी वेतः तथा स्त्रिकु च असा किञ्चिन्नायत्त तथा वोविदस्ती तथा लर्गः लर् पेला चिंगथुर् अपुत्त

लाठी भाया तथा विफि च जौन लात्त तथा च जन् विजः कलय तथा आनी छेमा चापिक्रमादमी
लाठी भाया तथा विफि च जौन लात्त तथा च जन् विजः कलय तथा आनी छेमा चापिक्रमादमी

लाभ् प्रागम् तथा श्कामि प्रवायः किल्लाकांचमक तथा ग्रामदनी हासिल जियु ते उंगो क्रमादमी
लाभ् प्रागम् तथा श्कामि प्रवायः किल्लाकांचमक तथा ग्रामदनी हासिल जियु ते उंगो क्रमादमी

95

زره نیرو رونک لونک مینخ قرقل قرقل کلوز لونم لونک (می)

[illegible]

शोल शोलः कांच व नाकसूच अकनहर अततः परं नाकसू रस्येल हाव तंग व तंग वितेयाः क्रमादमी

تمک تنگ کاخ یسپیلہ نا قوس اکبر نا قوس کاخ شنج شنج

शत्रु शत्रुः एनिमी च अदो उश्मन् ४ वतर्षितः शरु उश्मन् चक्रमादेते वितेया हि विचक्षणैः

دشمن راه دشمن عدو آیمنی شتره شتره

शपथ व शपथः शेष हल्फ चापथ कसम् हल्फ हल्फ कसम् तथा द्विय ना नवुर चापिक्रमादमी

نہر نا دری قسم حلف قسم حلف او تمہ شپتہ شپتہ

शत्रु निनाद् अ दोन सोत व एवु आवाज् नारेह एवच काव वोसू स्तुत चक्रमादेते सदा ज्ञेया विचक्षणैः

سکت پوش کرخ نایمہ آواز این صوت تون تنادہ شبر

शरीर देह स्या वारी निस्प पत तन च वदन पान् अकस्यो र्वेग चापिक्रमाज्ञेया विचक्षणैः

رگونگ زکستپو پان بدن تن ایت جسم باڑی دہہ شریر

शहर च नगरं सीटी वल्दः वाय हयो शहर लहर शहर तथा गाल्वा शहर चापिक्रमादमी

شہر گیا چا شہر حنر شہر بلہ عی تی نکرم شہر

शांत शांतः दैर्घ्यहिट् चापि वर्गः पार्श्व २ हयोर्भवेत् पहेन्नाश्च अपि शोत चापि त्रिवर्त्तसञ्चुडः क्रमा
 (दमी) *خسرتک نیور شونت پیر سیزگار بارشا ورع تی نکلویٹ شانتہ شانت*
 शाली शालि स्या पैडी शल्लूत शाल चततः परं शाली शोलि तथा दात्र उस्वा शाली क्रमादमी
شالی ڈیشوا دانہ شول شالی پی ڈی سال شالہ شالی
 शाह नैगम स्या वैकर् ताजिर् वाय् अथच हयोः सौदागर् अपि वापारि च ह्योपा ह्योऽस्मा क्रमादमी
جہونگیا جوتیا بایار سوداگر بای تاجر بیکر نیگمہ شاہ
 शिकार् रगवं गेम् चापि सैद् जे चापि शिकार् शिकार् शिकार् लीङ्ग स चतथा लिंग चक्रमाज्ञेयाविच
 (होगे) *لنگ لیکس شکار شکار شکار او صید کیم مرکوم شکار*
 शिकारी लव्यकः हंटर सय्यार् जेवी शिकार्य अपि शिकारी च शिकारि लिंगस्या लिंगा चापि क्रमादमी
بنگیا بنگیا شکاری شکاری سکاری اوچی صیاد ہنتر لیدک شکاری
 शितावी सतरं किकू च असरिह निल्लम् तथाच जल्द जर् टिकान् चतथा गोक्पा शुखो सेया क्रमाद
 (मी) *شمنو کیوکتیا تکان زر جلد جلدم اشرع گوک ستوم ستابی*

शीषा स्यात् दर्पणः मिरार् मिरात् पेनकु च आईनः शीष पेन तथा शीषा आईना चक्रमादमी

آبی نا شیشا آینه شیشه آیینہ عینک عرات مرار درپنه شیش

शृंगार भवेच्च शृंगारः अनिमैट् च रियाश ततः जवुक हर्हक्रः जेवर् च सिंगार् चेत फुचखेग क्रमात्

چو خنک چیت سنگار زیور ہر ہفہ جہدک ریاست آرمینٹ شرنگارہ شرنکار

शोर् सिंह स टिगेर् चापि ससर् युल्वर् तथाच शोर् पन्नर् स्त तक तथा सिंगे क्रमानेयाविचत्तणेः

سنگی تنگہ سیمہ ایمر شیر یل برش اسد تیلکر سنگہ شیر

संगल च शृंगला चैव सिल्लिलः चापयोत्रिषु जंजीर् होकल तथा पिकोक् चक्युर् चापिक्रमादमी

چک تپور پیکوکل مانکل زنجیر سلسلہ چین شرخللا شکل

सर् व्रणं च तथा वोएव जगहत् यरदार् तथा जळ जळ छव च तथा माका माख चापिक्रमादमी

ماخہ ماکا چھوخ زخم زخم یزدار حراحت ووندہ ورم ست

सभा सभा तथा शास्त्रेष्ठी मन्त्रलिस च वजम् १ हयोः मन्त्रलिस सव दल चुत्वेग चापिक्रमाज्ञेयाविचक्षणोः

जुम्लक तुल सब मजलस : برم : مجلس : استم پلی : ستهیا ستهیا

सम् समं स्यात् एविन् चापि मुसावी हम्वार १ हयोः कृन्ववर् समु तथा शंश शरी चापिक्रमादमी

راپی داند : ستم کوز بیر : هموار ستادی : یاون : ستم سم

समा च समयः तर्हम् च वक्त वाक् अपि जमान तथा ऊजिदः अतथा वेल तस्स वान्न चापिक्रमादमी

وقت نش وبله : کرده : زمان : چاک وقت : تایم : ستهیا : سما

संशय च संशयः शेरु शक शक शुहः ततश्च शक शेरु सोपा च थिपुम् चापिक्रमाज्ञेयाविचक्षणोः

تهتم : سامپا شتخ شک : شته شک شک : دواير ستهیا : شتهیا

सलना व्यंजनं दिस च इहाम् सालन ततः परे नान्तरिश गोए सिनु भक्त च वम् विज्ञेयाः क्रमादमी

چس : بکس سن : کوخه : نان خورش : سالن ادام : کورنت ویکتم : سلونا

सवेर् प्रातश्च मार्तिग च वक्रत् च पेरिगन् तथा वाग्दाट् महार् च निहकल् इमो गुका क्रमादमी

گوپا نامو : تنه فل : محار یا داو : ایتراکن : بقرة : ماتینگ : پراته : سویر

समा शशा स्त हयर् अर्नव तक्षान् खर्गोश ततः परं खर्गुग् रुसिकट रिबंग् चापि रिबंग् तेयाः क्रमात्
 میر " شہ شا خروکش تشکان رنگ لونگ خرگک رنگ

मस्ता च मूलमः चेष्ट च रवैस्सु अर्जान् १२ तस्मिन् सुगु लामेसो तथा अर्जान् क्रमाज्ञेया विवर्तणैः ।
 अर्जान् लायितुं मरुक् अर्जान् रज्जु सुलभे सुलभे सुलभे

सांठ वंथा वतथा वैरन् प्रकीम् तगम् ततः परं उहृन् नजीज् हाट् मुशम् सकल ल कमादमी
 सिकर त्रल म्म मातृ नत्रिज
 तमिश् एक्कम यिरन
 विदिया शान्ते

सान् सान् अतथा झेह् सद्गा ताग् अपि दग्गाद् सम्मुखश चतथा मर्ग व लायेग् वापि विलोंग क्रमान्
 بلونك لانهك فرگ سم محشه دشت رود تانك حرا يليتو سانه سان

सिउ स्यात् पालीवतः पपल तफा अलमः ततः परं सेव सेव सेटु व कण चापि कण सैयाः क्रमादमी

सिर् शिरः हेर् च गस् बाश् च सर् स्पर् हीर् गो च गो क्रमात्

सिका व सीसकं लेउ च शानक रुगुमुन प्रपुत सरुव चउ नाग च जात्रे च मदी नैयाः क्रमादमी

مردو جانی "ناگ چوڑ سرب" کلوشن آنک "لیڈ سی شکم" سکا

सिपाई च भवेत् यो ह्य सोल्ल च पिततः परं ग्रहलज्जं प्रथो वौद्यां मकी शेषेषु वैसिपाह ५

سیاہ مکی اہل الجند سو بجر یو دوا سیابی

सिपी मुक्ति स्तथा शैल च सदफ ध नेयं च तर्धितः हांगिन् आफिन् सफूर् चापि क्रमाज्ञेयाः विवत्तणोः

سفر نیافس مانکیہ صدف شیل شکم پیپی

साग शाका स्तथा हर्षस वकलात वाक च साग तथा साग हाख लुमा तथा लुमा क्रमाज्ञेयाः क्रमादमी

چھو چھونا माख माक साक किळूक بقولات हरषस शाक

सोज सायं ततथा रवनिग् मयिव शाम् शाम् ततः परं माशाम् च कालचन गोप्पे कंफिन् नैयाः क्रमादमी

नंग فن کو شکتمو کالجین ماشام शाम مغرب اونیک سیام سیاج

सियाही च मघी रेक च मिदाट् चापि सियाहः पि रोप्पार् च सियाही मील नक्का हर्विः क्रमादमी

بریم نک حیا میل سیابی روشنای سیب براد اینک مشی سیابی

सिराना उपधानं स्यात् पिहो व त कियः २ हयो भवेत् वालि श त कियः शोद गेडु च नेस्त्रल वापि हि जसक
 (मात) निस शान्द तकि बालि पिहो उपधानं सिराना

सुका सुक स्र शी याविस मरुती लशक ववौ तथा ह्रस्व कामो चतथा स्मोह क्रमाज्ञेयाविचतणैः
 सुका सुक स्र शी याविस मरुती लशक ववौ तथा ह्रस्व कामो चतथा स्मोह क्रमाज्ञेयाविचतणैः

सख सख च रिपान् राहित आरामः । ज्ञेयमिह सिद्धं सख के सो व कराल वापि क्रमाज्ञया विवर्तणः
कल "किंतु" ख "आराम" अन्त रत्न "स्त्रिम" ख

सचा पवित्रः हली वापि तहोर् वापि अरिग च पाक साफ शुचु कोन्मेत तथा चह्यः क्रमाज्ञेयाविचतणैः
 چھم کیونہت شروح من پاک ایک طہر بی : بوتہر سچا

मृदु सुढी च उरायि उज्जिर् तथा जेजवील र विषु संउ शीरु वैगा तथा वज्जराः क्रमाज्ञेया विचक्षणेः
 شوتی شند دریا زنجیل جیگا شوتی شند چکر

सण्यार सण्यकारः स्यात् गोलुसमिथ सारव प्रपुत त्रिषु नगरे र स्वन् वधि सैर्गर् सिजगर् क्रमाद
(मी) *सुनियार सुनियकारः* *गोलुसमिथ* *सारव* *प्रपुत* *त्रिषु* *नगरे* *स्वन्* *वधि* *सैर्गर्* *सिजगर्* *क्रमाद*

سُرْمَا ماکتمن سُرْمِه وَاخِج سُرْمِه سَتَمِمِه کَحْل ایشه پَه مَالِ اِبْجَنِم سُرْمَا

چیت سوکا رتہ گول دوی کرما تموز سیف سمر نذاکھ سوما

خوب چمن استن سوزن انکه است ندلگ سوي سوي

یکایک رستگانه شتر اوسن ہے سو بلف تہر سو ترم سو تر

(क्रमानुसार) सप्तमः खिलः अष्टमः खिलः नवमः खिलः दशमः खिलः

فاک فک "سور" فریبے "خوہ" شکور خیر مال "ستور" سور

सुर्ज सुर्ग्य अ सुर् शम्भु च लुन शम्भु च लम्भ तथा सिर्य वापि निमा वापि निमा ज्ञेयाविचरणैः

سورج سوریه سن آفتاب خنوخ لمر

सुर्ग्य सुर्ग्य अ तथा हार्न च कर्न मिर्गुर्न च शाख तथा अक्षुर् सुर्ग्य च तथा रावो रुग्ना वापि क्रमादमी

سورنگ سورنگ بارن منگر کن شاخ بیک اختر اوجا راجو

सेत सेत सुथा फेन्स च सद्विज्ञेयमितसिषु सद्विज्ञेयमिदम् अथ जाग्ना च छुर् विज्ञेयाः क्रमादमी

سیتو سیتو قینس سد سته زامیا بکر

सेना सेना तथा आर्मी फौज चरिक् च सिपाह तथा सुन् लश्कर मक् तथा मक् च क्रमाज्ञेयाविचरणैः

سینا سینا آرمی سپاه شکر فوج مک مک

सौकन सपत्नी कोपउउ नर्त वापि लुनिम् तथा अंवाग् नञि तथा सुन् च छेमा सक्त्तल क्रमादमी

سوکن سوتنی کواپوڈ خونم تری انباک سن سکل جهونگا

सोना भवेत् सवर्णं गोलु जरु अक्षुन् तथा च नर् सिगान् सुन् तथा सद्ग व लुर् विज्ञेयाः क्रमादमी

سوننا سرلون ذهب گولڈ سورنم سن سرار زر خیر سحر

सोम मिमि अपि इन्सीर व राजियान न ततः परं वादियान किल सर्वेषु पलो काग वलन एव
काग वलन
बादियान
राजियान
मिमे सोम

स्फटिक च सूर्यकांतः स्फात कद्विहल वापि चतुष्टितः विहोर् सद्रु च शैल शिल चक्रमाज्ञेया विचल
शैल
शिल
चक्रमाज्ञेया
विहोर्
सद्रु
वापि
चतुष्टितः
कद्विहल
स्फात
सूर्यकांतः
स्फटिक

माना दत्त सथा विजि च नकी नीरक २ हयोरपि दाना गारुल च शासवन् च शरु च वापि क्रमादमी
शरु
वापि
क्रमादमी
शासवन्
च
गारुल
दाना
हयोरपि
नीरक
नकी
विजि
सथा
दत्त
माना

साल शीतकालः काल च शतायुक्त ततः परं सर्मा निमित्तया वंद सिल्लस वापि रयन् क्रमात्
सिल्लस
वापि
रयन्
क्रमात्
वंद
निमित्तया
सर्मा
ततः
परं
शतायुक्त
च
काल
शीतकालः
साल

सभा व सात प्रकृति नूनं रिषजीशान मिताज मिताज ग्रामे निश च मिताज ग्राउन् शीम न्नो वापि क्र
ग्रामे निश
च
मिताज
ग्राउन्
शीम
न्नो
वापि
क्र
प्रकृति
नूनं
रिषजीशान
मिताज
मिताज
सात
सभा

सर्ग सर्गः किल पेरेडिष जनत वापि विहिष्ण २ हयोः जनत सर्ग वनम् वापि विहिष्ण वापि क्रमाद
सर्ग
वापि
क्रमाद
विहिष्ण
वापि
वनम्
जनत
सर्ग
हयोः
जनत
पेरेडिष
किल
सर्ग

ससर सशः फादरज्ञा प्रबुजैजः च कैनप्रता एवसर् पसवर् हिङ्गर् गृसो गृसो चापिक्रमादमी
 گۆشپۆ گۆشپۆ میر ایستختر خستر کین آتا ابو زویم فادرانلا شوثره سوتسر
 ससी सशः मदरज्ञा प्रसुजैजः च कैनप्रनः एवशदामन एवह दश गृक्ता जेपक्ता चापिक्रमादमी
 زنگو گۆکسو هیش خواخ خوشدامن کین انه مدرانلا شوثره سوسر
 स्वा भस्म चाय पशिस्र व रम्माद् एवल् चततः पर एवकिस्र व शे सर च कोकयल यस्त्रित क्रमादमी
 تهل جت گۆلستهل نویری خاکشتر خول رماو البشتر بستمه سوا

हृदी हृदे तथा शाय च उकान् ४ जेयंचेनधितः वान् छेखेग च उकान् चापिक्रमाज्ञेयाविचक्षणेः
 م كان چوگزن وان م كان شاپ شیم متی
 हृदी च केकसं वोनि च प्रज्म संगक उसाहान् ऽपि प्रउकिः च प्रडिन् चापि रुसा जेयाः क्रमादमी
 روستا ادج ادوکه استخوان سنگک عظم بون کیکم بڑی

हथोडा चमवेत कूट हैमर मित्रक बुल्क च पतक सन्नः हकर वापि शुचुग प्याह वक्रमादमी

تہوہ تہو فیک دکر پلنہ پتنگ بلقہ سیمر کوئم تہوہ اوڈا

हट सीमा वोंडरिन् वापि निहायतः विधितः परं हट् ग्रंद् कृवा चमतरेः वक्रमाज्ञेया विचक्षणैः

منکلت تہو کیا اند حد نہایت بوند برز ستیا حد

हरा हरित तथा ग्रीन् च प्रज्ञर वापि यिषिल तथा सञ्ज शिन् नृल च तथा जनारु सेमोह चापिक्रमा (दमी)

سوئوہ جن خو بتول شن سبز یشل اخضر گین ہرت ہرا

हल्दी पीता र्मरिक् वा अफिसवौगैन् प्रपुत जर्दोव २ हयो जर्दः ल्पद् युर्. फे तथा च युर्.

تنگ یشلے لدر زردہ زرد چوب ترمرک پیتا ہلدی

हंस जत्रणी लप्रनी च तर्कवः उक्रक प्रपुत तर्कव गोग आहिंरु च नमळोः अपि गहिषा तथा

گہنش تم تہو تنگ آہ زند اوگہ ترکودہ اکرک ترکودہ لوارزا جترنی ہنس

हारी चिरा च पप्रेकाट् मिशिमश ईरुक् ततः परं जर्दोल् २ तहयोः चेर् च फतिंग चापि चली क्रमात्

حلی فیک چیر زرد آلو ایرک شمش اپیری کاٹ چرا ہادی

हंजी कैवर्तकः वोर्मेन् महाह च कीमची मुलाह मलायान् हंज् च दूपा च नयोप् वापिक्रमादमी
بنویپ توپا مانز ملایان ملاه کیمچی مللح لوتت بین کیوترکه باخی

हंय हस्त स तथा हेंड च यद् कल दस्त लास्त ततः परे ग्रथ लका तथा लका क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः
لکيا لکيا انتہ لاس دست کل يد ہینڈ ہستہ ماتہ

हाथी मतंगजः प्रोक्तः पलिफेंट फील तथा च फील फील फील हस्त ग्रथ लोपोछे एहोपेचे चक्रमादमी
خللاتک محو لالکچی ہستہ فیل فیل فیل فیل فیل ایل فیت تنکرہ مانی

हिग हितै गाफटीश च हल्लीत यंगः ततः परे ग्रंगोज हिग यंगु स शिंऊन सिपि चक्रमादमी
سپ شنگ کٹ ینگو ننگ انگوزه ینگہ ہلٹت سامتی ڈبا ینگو ننگ

हिंउ द्वेषा नेज् सफल वापि विक्रश वापि सहील तथा नारिह हिन् च छिरिंग वापि ऐलै ज्ञेयाक्रमादमी
خون جن چھرنک ہینہ ناره سہیل چکرش سخل نیز برشا ہینڈ

हिंशेला चभवेत् शकां कीउल वापि महट् विशुक गह्वारः ऊर्स ग्रथा मज्जल छो छिं चक्रमादमी
ہینو ہینو متزل قس گہوارہ وشک مہد کرڈل شکم ہندولا

होरा वसुमणिः शयामं ३. अस्मात् पंचमं भुवं रित्वोच्छे प्रथ अस्मात् चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

الاست زنبوحي هالاس دايامند وجرينه مير

इहम् शान्ता च शार्डं च इहम् फर्मान् ततः परं फर्गुफ इहम् इहम् का च इहम् वापिक्रमादमी

حكم كاه حكم حكم زمان حكم أرور آلتيا حكم

इहम् तदश्च मीन् वापि दनाश्च वापि यिमिन् तथा सिद्धः याव तथा लल्लु च तरंक वामिन् क्रमादमी

جالت من زنگ ياه سفله بينك دناع ين كتوه بوجيا

हृदय हृत् वाय हार्दं च कल्य वंगुल दिल तथा च दिल वालिन् मिन् च तथा मिन् चक्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

سترنگ بينك وایج دل دل کیونگل قلب بارت برت بردي

हेरु अथस्मात् विनीय वापि तदश्च अस्मात् तथा च जेर् लोदे चन् शेक तथा उक्त क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

اوکتو اوک بن لاندی زیر استون وينته ادستات بيت

होला लवु अलैर् वापि खफीफ वाय रविक सवुक अस्पक लवतु च तथा यामो यामो ज्ञेयाः क्रमादमी

يانگمو يانگمو کت استیک سبک انک خيفف ليت لکوه بوللا

1. 43. 1921 20. 10. 1921

१
ॐ श्रव हसरा विभाग २॥ इसमें प्रथम और संख्यावाची शब्द और सर्वनाम शब्दोंका स्रष्टा और वि-
शेष एकसंज्ञाविषे आठ विभक्तियोंका लक्षण और कहिये आवश्यक धातुओंका निबंध और
उनोंमेंसे कहिये धातुओंका वर्तमानादिकालेन उदाहरण और कृत् शब्द कर्त्तृकर्मभावोंका
स्रष्टा और छोटे छोटे वाक्योंका निबंध है उसविषे जानना चाहिये कि अंग्रेजी बोली में
मसदर को पहिले दृशब्द होता है जैसा दसिंग गावना अथवा सिंग शब्दके पीछे इंग मि-
लाते हैं जैसा सिंगिंग गावता यहो दोलक्षण मसदर के होते हैं इसी प्रकार तुर्की बो-
ली में मसदरका लक्षण मक शब्द होता है जैसा विलमक जानना सन्मक गिणना
है अब जानना चाहिये कि ओकोंके कारण किसी किसी स्थान अंग्रेजी में दृशब्द
अथवा इंग शब्द नहीं लाया और तुर्की विषे मक शब्द नहीं लाया बाकी आठ केलि-
यों में संपूर्ण प्रपणे प्रपणे भाववाची शब्द ल्याये गये उसवासे वतुर मनुष्य को
उचित है कि उसका दोष नहीं लगावे ॥

श्रुंद्, श्रुंत्, स्तथा, श्रुं, व, पी, तथा, श्रुं, द्, प, श्रुं, नः, तथा, न, वक्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

अभ इदानीं तथा नीव च प्रल्लपानः अन्ते एव च अकून हाजिर तथा बन् च यक्ता चापि उसे क्रमात्

प्रभो स्यात् प्रधुना यीट् च प्रलुप्तानः हालि एव च हनोर् लादि तथा बुञ् च थक्ता वापि उभे क्रमात्

आज्ञ प्रघ व दृष्टे अलयोम् विगुन ३ प्रोज्ञ नरोजि व प्रन् धिरिङ् व दिरिङ् वैवक्रमाज्ञेयादिव नलोः

इहो अत्र अहिर् वापि, इना वापि, उयर्द व, इंजा दर्त तथा, यत्ति व, इर वापि, दिवा क्रमात्

उपर उपरि अप्वापि, अलै युस्लन ततः परं, वाला बांदे तथा पट्ट च खड्क शुक्ल क्रमादमी

पेसा श्यं तथा सच च राज्ञा श्रुंदाक च हम्विनी दगिसव श्र श्यैपाठिन् श्रुक् एचए क्रमादमी

गो० व, पण् वितयंस्तेतत् वयन हे व व ह्ययम् विय यङ्. याङ्. क्रमादेतेविज्ञेयाहिविचक्षणैः

कभ् कदा कैन् अना वापि कचान् कय् कल्दि कर्त्तु नम् नाम् (अमीक्रमतः सर्वेविज्ञेयाहिविचक्षणैः)

कभी कदाचित् सेलम् व, तारतन् गाह् तथाच, गाह् गाहे ऊति व, धीरी व, शस्त्रिता चक्रमादमी

कभीभी जातचित् नेवर् कत्त गाहे १ हयोरितः कद्गु जाह् अपि मासा व, शस्त्रिता चक्रमादमी

कहां क्तु क्त्तु पेन नियर् वापि, ऊजा तथा, वर्त कति तथा, वात्तु गार् विज्ञेयाक्रमादमी ।

कल पूर्वेषु स्तु, येस्ते अस्मि वै तिनगुन् तथा, देरोज् पत्रन् च गश्च दं च गुं दे ज्ञेयाः क्रमादमी

कितना कियत् तथा ३२२ कम् कांवि चंद च चोमरः कृत् वाञ्छिकि चतथा वाञ्छि क्रमाज्ञेयाविचक्षणैः

कृच्छ्र किंचित् सम तथा शयान् नरिसः चीजे एव च हाग केच्छा वपिकि चापि वि विज्ञेया क्रमादमी
कोरं कश्चित् पेनिउन् च मन किशः च कसे च ऊन् कोच्छा सजिकि तथा सस चक्रमाज्ञेया विवक्षणेः
कैसा कथं कूट् कैफह च कैदाक चापि चित्रन च त्रिंशि किय च कञ्चक चापि चिचिस्र ज्ञेया क्रमादमी
वा किं कूट् मा निमः पंच चिह्न च वाह ची त ची क्रमात्
कौं ऊतः च विकान् चापि निमः चापि निमिक् च वरा वलि वान् वा वा चक्रमाज्ञेया विवक्षणेः
वेगा स्नात् साधु गुड् ग्रहन् ग्रहन् एव एव तथा च जान् कको लिलो क्रमादेते विज्ञेया हि विवक्षणेः
चिर चिरं वतथा सांमिस्र मुदन् चापि दवन् च देर् नावक्तु चेर् स्वर तथा दक्तन् क्रमाज्ञेया विवक्षणेः
जम् यदा वैन च रन् हर्वक्तु चं चो यलि ततोपि च तेजाना च दिवाना च विज्ञेया हि विवक्षणेः

३

जेकर यदि लौबरफ व अगर् वापि पुनः अगर् क पुहनय व येथर व पग्री जेयाः क्रमादमी

तक यावत् टिल तथा हना ताकि ताकि व चूति व नामत् छका तथा

तैसा तथा हो योसव व मिसल जाक ततः परं पुंदाक चिनान् प्रः तिथु ये चोए दिने जेयाः क्रमादमी

थोरा अल्प लिहल वापि कलील ग्रान् कम ततः परं लर्ज मैनय तथा मृत व पुन्नि जेयाः क्रमादमी

हसरा अपरः वापि अदर् सानी विलक तथा दीगर् वल्ल तथा व्याए व निष्ठा यंथिग क्रमादमी

नतत् स्यात् अमथा वा ऽदर्वश्च वरता व वल्मसः वर्गर् क अगर् नत व तानी मित्वा क्रमादमी

नही न नोर् इयं ला शुक हयं नः मस्त नः वयम् मेत मित दशैतेविज्ञेयाः क्रमात्खलु विचक्षणैः
मार वत लौक मिसल चापि उक्लिश ग्रथ वसान लकः पाठिन बुखस व बुक्किस वरुमाज्ञेया विचक्षणैः
नित् सदा ॥ स्वेज् व दाश्मन् व ह्रमेशः व ह्रमेश व पर्वत् व हहय जंग्रं जंग्रं मल्पा क्रमादमी
नेश व निकरं नियर् व ऊर्व श्केन चततः परं नज्दीक नज्दी तथा नेरि नेमो चापि निरु. २ क्रमात्

पर परंत व वट् लाकिन् मगर् चापि मगर् तथा जे पाज् इकांग तथा ग्रम्मा क्रमाज्ञेया विचक्षणैः
पहिले पूर्व तथा फर्स् व ग्रवलन् वल्दि वै ग्रवल उडां दे व ग्वउन् उत्रा ग्पुक्ते चापि क्रमादमी
पीछे पश्चात् तथा ग्राफ्ट् वग्रेद् कौनिद ततश्च पस् उरस् पत तिरे. व फल्पा ज्ञेयाः क्रमादमी

फेर ततः पगेश्च फ आन्दन् च वाञ्छाद्वाद् तथापि च जन तथा दिवना सर्वे क्रमाज्ञेया विवक्षणेः
 वङ्गत् स्यात् वङ्गलं मच् च कसीर् तोल ततः परं विस्मियार् डेर् च सठा माड्यो माड्यो ज्ञेयाः क्रमादमी
 वांवा प्रत्यक्षं शोच जाहिरन् नमूदार् च नमूद् तथा वांदे ननु अपि छंझा च छंझा चापि क्रमादमी
 वार्वार् पुनः पुनः जेवर् मुकरर् पैदर्पय तथा वावीर् घनस्पत् च लोण्या च छिरिखा क्रमात्
 वाहर् वहिः ओट माशु च खारिज् तश्को एव च वीत्रं दिवादि च निवर् फिता च फिरल् क्रमात्
 भी अपि आल्म्यैजन् हम् नीज् नोर ति च येंड् च योंड्
 माडा डष्ट् च वैड् चापि कवीह् चापि यमन् च वट् वट् यल्लु नम्पा चमिन् चापि क्रमाज्ञेया विवक्षणेः
 या वा प्रार् प्रव् च या या या या या चापि हना क्रमात्

लेकर् रमादयः रस्सिद्वा वगैरः च कल्भगे वगैरः च वनोर् वेति याउ. यउ. चापिक्रमादमी
वहो तत्र देशर् चापि सम्म चापि उयर्द च ग्रंजा एवाग तथा तति च यर् चापि दिवा क्रमात्

सगो किंत च वट् वल् च वल्कि वल्कि कनी तथा अज्जुय् थर्वाउ. तथा वल्कि क्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

साय् साकं विथ् मग्ना विर्ल वा प सान् चततः परं ग्राम्योत् च नाद्रिसे सर्वे क्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

साम्ने च अभितः प्रेजिन्स कवाद् अल्लिद् पेश सत्वा तथा ब्रोंटकनिन् लोत् च उन् तेयाः क्रमादमी

हेट् अथस्तात् विलोव् चापि तहत चापि तिबन् च जेर् लांदे तल् योक् तथा उक्त क्रमाज्ञेयाविवक्षणेः

५

- १ एक एकः वन च वाहिर च विर्यक यौ शत्रु च चिक च चिक
- २ दो दौ दु अथ इमा च इका उ ह नृह च जी च जिस
- ३ तीन त्रयः श्री सलास च उचु सिः दे ग्रह च सम लसम
- ४ वार चत्वार च फौर अर्धशः त्रुत् वार वापि वलोर च वोर जी विजी चक्रमादेते सदाज्ञेया विचक्षणैः
- ५ पांच पंच अथ फाश्व च लम्ब विश पञ्च पिञ्च पांछ तथा उग नग चक्रमादेते सदाज्ञेया विचक्षणैः
- ६ छः षट् सिक्ता अथ सितः च अन्न षष् उषन्न अण्यथ सह तथा टुक तथा उक चक्रमाज्ञेया विचक्षणैः
- ७ सात सप्त च तथा सेवन सवशः (रम च) हस्त अपि उव सय्य पुन वडन वापिक्रमाज्ञेया विचक्षणैः
- ८ आठ अष्टौ षेट् च विज्ञेयततश्चापि समानियः सिकिन् हस्त अत पेट गपत् च बुगित् वापिक्रमादमी

५ नौ नवा घोव नाश्न च, तिस्रः तक्तु च, नुरु च, नरु नंरु गू र्ग क्रमादेते सदा ते या विचक्षणैः

१० दस दशा : घोव, टिन् प्रप्रः उन् दह लस दह च, च फत्

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तर्की	फारसी	पञ्जा	कश्मीरी	लामी	बलती
वीस	विंशतिः	दुआली	अश्शत	इश्तिम	वीस	शिल	बुह	जीश	निश
तीस	विंशत	थी	सलासन	अतज	सी	देश	रू	समच	कमच
चालीस	चत्वारिंशत	फोटी	अर्वकुन	कर्क	चिहिल	सलवेअ	बतजी	जीपच	निशनिम
पचास	पंचाशत	फिफ्टी	अम्मन	अलिग	पंजाह	पिंजोस	पनवार	डापच	गफच
साठ	षष्टिः	सिक्सटी	सिन्न	अलिश	शस्त	इशपेतः	षेठ	दुकच	निशसम
सत्तर	सप्ततिः	सेवनटी	सबकुन	यलिश	हप्ताद्	गैया	सतत	धुनच	बुनफच
असी	अशीतिः	पेटी	समानन	सिक्सन	हप्ताद्	अतिया	शीत	गच	बेतफच

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पञ्जाबी	कश्मीरी	लामी	वसन्ती
नवे	नवतिः	नैएरी	तिसऊन	तकूसन	नवद्	नन	नमथ	गुप्प	गुफत्
सौ	शतम्	हाउरु	मिश्रात	युज	सद्	सिलि	हथ	गःथापा	ब्राह्
हजार	सहस्रम्	थौजिए	अलाफ	विमिंग	हजार	जर्	सास		हजार
इति संख्याशब्दाः ॥ अथ तदादिशब्दस्वरूपाणि ॥									
वह	सः सा तत्	देदु १ ही १ ही शी १ १२ १	हुव	जे १ उकशः	वो	हागा	सह सह	खोह	सजीव निजीव खेह उर
वे	ते ताः तानि	दे १ दोज	हुमा १ हुम १	उलर्	आहां	हगु १ हगो	तिम् तिम	खेची	खेम् उम्
उस्को	तम् ताम् तत्	हिम् हर	लकू	उगः १ उनी उकप्प १ उकप्पी	वोरा	हागेल	तमिस	खवा खोला	खोला १ खोला १

हिंदी	शास्त्री	ग्रंथेजी	ग्ररवी	तकी	फारसी	पञ्चो	कश्मीरी	लामी	वलती
उनोंको	तान ताः तानि	दिम्	लङ्गमा १ लङ्गम् २	उलर्ग उलनी	ग्रंहरा	हगुयल	तिमन्	खुनुला	खेला डेला
उसकर्के	तेन तया	वारहिम्	विही	उनिंगविले	ववो	हगुसरा	तमि तमि	खे उस्ते खे चोस्ती	खोम् घोम्
उनोंकर्के	तैः तामिः	वारदिम्	विहिमा १ विहिम् ३	उलनिंगवि ले	वग्रंहरा	हगुयसरा	तिमौ	खेचीस उनोंने खेचीस चोस्ती	खेदि.सी उंगिसी
उस्केवास्ते	तस्मे तस्यै	फोरहिम्	लङ्ग	उनिंग उचिन्	वराइवो	हागुदपार्	तसंदिपुछि	खेयेफिला	खेयेफिला उवेफिला
उनोंकेवास्ते	तेभ्यः॥ताभ्यः	फोरदिम्	लङ्गमा २ लङ्गम् ३	उलनिंग उ- चिन्	वराइग्रंहरा	हगुयदपार्	तिहंदिपुछि	खेचीफिला	खेदि.फिला उंदि.फिला
उस्मे	तस्मात्	फामहिम्	मित्रङ्ग	उनिंगदिन्	ग्रजो	हागासखा	तमिसनिश	खेचानी	खेशिदान
उनोंसे	तेभ्यः	फामदिम्	मित्रङ्गम्	उलनिंगदिन्	ग्रजंहरा	हागुयसखा	तिमन्निश	खेचीचानी	खेसशिशान

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पंजाबी	कश्मीरी	लामो	बलुची
उस्का	तस्य	हिज़	मिनज़	उनिंग	अज़ो	दाहागा	तसंड	खंड	खंड
उनोंका	तेषाम्	दिअर्	मिनज़म्	उलनिंग	अज़ाहो	दाहायय	तिहंद	खची	खंगई
उसमै	तस्मिन्	इन्हिम्	फीहि	उश्चिद्	दरो १ दरो १ पहागाङ्गिः	तसअंदर्	खरना	खरन	
उनोंमें	तेषु	इन्दिम्	फीहिम्	उलश्चिद्	दरोहा	पहाययङ्गिः	तिमअंदर्	खचीना	खंगन
उस्केऊपर	तस्योपरि	अपरिहिम्	अलैहि	उयुस्तन	बरो १ वरो	.	तसण्ड	खंडखा	खरखा
उनोंकेऊपर	तेषामुपरि	अपरिहिम्	अलैहिम्	उलर्युस्तन	वरंहा	.	तिमण्ड	खंचीखा	खंगखा
तम्	तम्	दोव	अंत	सिज़ उज़	त	ता	ऊ	खोत	ताउ

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पञ्जाबी	कश्मीरी	लामी	बलती
तसी	सयम्	यूव	अंतम्	सिजलारे १ उजलारे २	येशान्	तासि	तहि	विजी	तिरड्.
तमको	ताम् ते	हू दोव	लक	सिजनी	तग	तात्	चर	वोतला	ताला
तमारेको	वः	हूयव	लकम्	सिजलार्नी	येशांग	तासित	तस	विजाला	तिरंला
तेरा	तव	दाऊ	मिन्क	सिजनिंग सिजग	अजत	सता	वोत्र	वोरी	सिरी शी
तमारा	युष्माकं	योर्	मिन्कम्	सिजलनिंग उजलरिग	अजयेशान्	सतासि	तहंड	विजी	सिती शी
हम्	अहम्	आर् अस्	अत्र	मन्	मन्	ज	बुह	ऊ	ऊ
असी	वयम्	वो अस्	नअत्र	.	मायान्	मुन्	असि	ऊजी	इ.या

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पञ्जाबी	कश्मीरी	लामी	बलुची
हमको	मां, मे	वी अस	लई	मनग	मारा	ज़	मह	गला	उ.ला
हमारेको	नः	अस, टुवी	लना	मनलर्ग	मायांग	मुज़	अस	गजाला	उ.याला
मेरा	मम	माई	मित्री	मनिंग	अनुमन	ज़ा	मोनु	उ.ई	उनी
हमारा	अस्माकं	अवर्	मित्रा	मनलर्गि ग	अनुमाया न	ज़ुज़	मोनु	गजी	उ.यी
पह	अयम्	हिम्	हाजा	ह	ईन	दा	इह	पह	ह
वह जे	पते ये	देज़ि	हाउलाइ	बलार्	ईहा	ईय	इम्	पहकाक	हुंग
इस्का	अस	हज़	मिनहाजा	बनिंग	अजीहा	दादे, दावो	इसंउ	.	हुई

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पश्तो	कश्मीरी	लामी	बलामी
जो	यः	हू द्विर् बेर			हर्कि		युस	कड्.	
जिस्को	यम् यस	हूम						कड्.ला	
जिस्का	यस	हन्						कड्.ई	
जिनोंका	येषां	हून्						कड्.चुनई	
कौन	कः	हू द्विर् मन्	किम्	कि	रूक	रुस	सः	सः	
किस्को	कम् कस	हूम						सूला	सहला
किस्का	कस							सूई	सःई

हिंदी	शास्त्री	अंग्रजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पन्ना	कश्मीरी	लामी	बलनी
हसरा	अपरः	अदर	सानी	विलक	दीगर	वल्ल	हयुम्	यांयिन्	त्रिग्या
अथ विभक्ति स्वरूपाणि ॥									
बोझ	अस्यः	हार्स	फरम्	आत्	अस्	आस	गुरु	ताः	द्विताह
बोडे	अशवाः	हार्सज	अफरास	आतुल	अस्मात्	आसन	गुरि	ताचुन	द्विताहऊन
बोडेको	अस्यम्	दुहार्स	तिलफरस	आत नी । आत ग ।	अस्मरा	आसन	गुरिस	ताःला	द्विताःला
बोडियोंको	अस्यान्	दुहार्सज	लिलअफ रास	आतलनी आतलनी	अस्मारा	आसनन	गुर्यन्	ताःचुनला	द्विताःऊन ला
बोडेकर्के	अस्येन	वाईहार्स	विलफरस	आतविले	व अस्	प आस	गुरिसतिन्	ताःई नी	द्विताः खाउ नी
बोडियोंकर्के	अस्यैः	वाईहार्सिम्	विलअफा सि	आतलरुवि ल	वअस्यां	पआसन	गुर्यैस्सतिन्	ताचुननी	द्विताऊन खाउ

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पञ्जाबी	कश्मीरी	लामी	बलुची
बोडेकेवासे	अष्टाय	फारहास	लफरस	आतउचिन्	वरायिग्रस	आसूदपार	गुरि शुद्धि	तार्फीला	द्वितरफिला
							गुरिस कित		
बोडियोंवा	अष्टेभ्यः	फार् हासि	लअफरास	आतलर् उ	वरायिग्रस	आसूदपा	गुर्योशुद्धि	ताचुनफी	द्विताऊन
से		स		चिन्		र	गुर्यन कित	ला	फीला
बोडेसे	अष्टात्	फामहास	मिनलफर	आतिंगदि	अन अस्	प आस १	गुरिस नि	तार् वानी	द्विता रशि
			स न			आस सखा १	श		दानः
बोडियोंसे	अष्टेभ्यः	फामहास	मिनल अ	आतलनिंग	अन अस्	प आसन १	गुर्यन नि	ताचुनवा	द्विताऊन
		स फासि		दिन	न	आसन सखा	श	नी	रशिदानः
बोडेका	अष्टस्य	ओफहास	मिनल फर	आतनिंग	अन अस्	दा आस	गुरिसंड	तर्	द्वितार्
		स अ							
बोडियोंका	अष्टानाम्	ओफहासि	मिनअफरा	आतलनिं	अन अस्	दा आसन	गुर्यनइंदु	ताचुनी	द्विताऊनर्
		स सि		ग					
बोडेकेग्रंद्	अष्टे	इन्हास	फीलफरसि	आतरविद	दरअस्	प आस	गुरिसग्रंद्	तर्ना	द्वितान्
		न							

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तर्की	फारसी	पश्तो	कश्मीरी	लामी	बलुची
घोड़ियोंके अंदर	अस्येषु	इन्हारि स	फीलअफरा सि	आतलरउ चिद्	दर अस्यां	प आसून	गुरिन अंद	ताबुनना	दिताऊन
घोड़के ऊपर	अस्यप्रति	ओनदिहा स	अलाफरमि न	आतगः	वर अस्प	प आसू	गुरिसू षठ्	तईखा	दिताखाः
घोड़ियोंके ऊपर	अस्यान् ति	ओनदि हा सिसू	अलाअफ रसिन	आतलरगः	वर अस्यां	प आसून	गुरिन षठ्	ताबुनखा	दिताऊन खाः

अथाकारादिक्रमेण व्यवहारोपयोगिधातूनां श्लोकाः ॥

आना स्यात् आगतिः कमिङ् मञ्जयी कित्मक् ततःपरं, ग्रामदन् रातलः युन् च, यांवा गौयो क्रमादमी

उठना उत्थानं दुगेट् अफ् च, नह्नु कप् क ततोपिच, वर्लास्लन् पाचिद् बधुन् च, लांवा लांसो क्रमादमी

उठाना उत्थापनं लिष् च, हमल् कितर्मक् ततःपरं, वर्दाप्पन् अखली तलन् च, ताका लियो क्रमादमी

उड्ना उडयने इप्ती ततप्पुर् उवमक तथा परीदन् आल्वतल वापि बुडुन् फुर्वी च फुर्वु च
उत्तरणा अवतारः सट् वापि हवून् तिबल्लकमक अप्पय फरोरक्कन् तथा ऊजिदः वसन् भण्णा नुवो तथा
कडना च निष्कृतिः कमप्पोट् शत्रान् वापि चिकार तथा कशीदन् व वयीस्स वापि कडुन् तन्ना च फिस्सु च
करणा च करणं मेकिंग् अमल कल्मक ततःपरं कर्देन् कवल करुन् चोस्सा वेस्सो वापि क्रमादमी
करुना च कथने टिल च कौलदैमक गुक्कन् अप्पुत वरल दप्पुन् च जेर्वी च जेर्वी वापि क्रमादमी
कट्टेकरणा च संग्रहः कालिकट् नमश्च जिग तथा अंदोएन्न आचिवल सप्पुन् एवा नट्मो क्रमादमी
काटना छेदः डुकट् कतश्च
कातना सूत्रणं दुस्सिन् तगज्जल

ऊटना ऊटने पौडिंग टक सकक कोफन अपुत ऊटन चेडन चट्या च उडुमो चक्रमादमी

खटना :जनं दुविन रिब्रः उच्चक ग्रजीदन अपुत उयगट चतथा जेनुन ग्याल्वा गल्पो क्रमादमी

खरीदना क्रयः पर्वेन रप्तिग विधितः परं खरीदन ह्युन च लिम्या च लिमो वापिक्रमादमी

खाना च खादने ईडिंग अक्त ईमक खदेन अपुत खर् खुन वापितथा जावा जो विज्ञेयाः क्रमादमी

खेचना कर्षणं शूडंग जन्व वापि कितर् तथा कशीदन रल्लल व लमुन यथा किंगमो क्रमादमी

खिडना च फलनं लीमिंग जिहक अवलितर् तथा पुककन गुलशिः फलन च वावी य- क्रमादमी

खेडना क्रीडने दुस्ते लग्नव वापि उयन तथा वाजीदन अपि वाजीद गिंडन यां वा तथा सुवे

लोदना खननं डिग व हफर यन्कोरमक अण्यथ कंदीदन् कंदरल चापि खनन द्वा उलो क्रमात्
खोलना : हारनं ओपेन् फतरह अचक ततः परं कृशादन् प्रातितल मुचुन् दोल्वा फिस्फो क्रमादमी

गलना गलनं पन्निंग जौवान् रीमक अण्युत गुदात्रन् उवुशिः गलन् व नूवा नूपो क्रमादमी
गाना गानं दुसिंग व ग्रा उरुय मिशयीदन् अण्यथ गगेति व गपुन् लूपा यतचुवो चक्रमादमी
गिएना व गणनं कौटिंग यैदाद् सन्मक ततः परं अमर्दन् अमूर् गज्जुन् व सीवा चिस्फो क्रमादमी
वसना वृष्टिः रविंग चापि सहक सहायक अण्युत सार्दन् उकट ग्गन् व थक्का उतो क्रमादमी

वदना शोहः दुरैज स्रष्टे च तथा विक्रमक वगमदन् एतल स एतन् जोनो शर्वो वापिक्रमादमी

वलना गतिः दुवाल्क मरैष वर्मक रफ्रन गिजी तथा पऊन् इत्वा तथा स्वाड्यो क्रमाज्ञेया विचक्षणैः

वादना शोपः च दृष्टी च इस्राद्

वाहने इच्छा दुविश वापि स्वाहिशकल्मकः स्वास्तन् गाः इच्छन् दोत्या समोर्गुल्यो चक्रमादमी

चुनना चयनं दूचून् इतिवाच च शल तथा चीदन् पोर्तकवल वारुन् रुका शुल्को क्रमादमी

ससना वोषणं सक च जौक शुम्भक चततः परं मकीदन् चिचि चूहन् च जीष्वा ल्दको क्रमादमी

छानना पावनं हैडिग निखल मस्कमक अण्णथ पोन्नन् स्रवै च छानुन् च वका चको क्रमादमी

छिपाना गोपने हैडिंग शक्ता यस्मिन् ततः परं न ह्यस्मिन् सा खट्वावेवा जिवो वापि क्रमादमी

छिलना च तत्तां स्त्रैचिंग खर्त युन्मक चततः परं खगशीदन् च साफकचल ह्युन नृका च वलपु च

छटना च मोचने डफ्री

छोडना त्यागश्च दुयरोव तर्क तशल्मक ततोपि च ग्रंदात्रन् वाचिव तथा ज्ञावुन् फ्रत्ता च फंगमु च

जागना जागतिः रेजिंग तयकुन् उनगन् तथा उख्यार् पावे बुन्नु वांवा चुको जेयाः क्रमादमी

जानना वेदने नोइंग अलिम् विल्मक ततः परं दानिस्लन् श्यवल जानुन् शेया शयो क्रमादमी

जाना याने दुगो वापि जिहाव वर्मक ततः परं रक्कन् तजल गछुन् वापि जेवा - शे क्रमादमी

जीवना जीवने लिख व, इहया वापि, तिरिक्किलिक जीखन व, जंदैउसि व, जवुन सन्या एखन्सु (व
 उरना शसः फिपरिंग व, खोफु ऊक तसीदन अणुत वेरीदन चतथा खोचुन जिक्का जिको क्रमादमी
 डिगना व पतनं फालिंग सकुत, इक्कलमक तथा उफादन प्रेवतल पुन व रिल्वा छकखनो क्रमादमी
 डोवना मजने झावन गर्क
 फूफना मार्गणं सेर्विंग तफहजसु, चहयोस्तथा, जसुन तलाश छाडुन व, वाल्वा चुल्हो (क्रमादमी
 ठहरणा चतथा, स्थाने इरिमेन व, कयाम तथा, तर्मक इस्नादन व, पाकः ठीरुन श्रीवा व, उणु च
 ठोकना इखनने ठोपिंग नसुव
 तोलना तोलने वीचिंग वजुन

जेरना भंजनं व्रीकिंग कसर् संडर्मक प्रपुत शिकस्तन मातवी फुटुन चोवा चणो क्रमादमी

देखना प्रेक्षणं सीरंग तवस्तर् कार्यक प्रपुय दीनन कतो बुद्धन थोंवा थेंसो जेयाः क्रमादमी

देखना दर्शनं सीमेकि शगप्रत शत्मक प्रपुय नसुदन च उवै हावुन तया तयो क्रमादमी

देणा दानं दुगिवव चापि यता विर्मक ततःपरं दादन वर्कल च पुन तोवा मिन्नो जेयाः क्रमादमी

दोहना दोहनं मिल्विंग हलव सगमक ततःपरं हशीदन लीशि हयुन च जोवा चिर्मी क्रमादमी

योना च हालनं वारिग गसुल नशत्मक ततःपरं पुस्तन आवपि छहन च क्खवा वस्सो क्रमादमी

नवना च नर्तनं डिन्सिंग रक्त वोः मयमक तथा रक्तीदन च गडेगे च नवुन सेवा च चित्तु च

नसना पलायनं दुष्करं फिगार् कक्कक ततःपरं, गुरेज्जन अपि, तज्जिद चलन शोर्वा च, श्रुं च,
निकलना खल निर्याणं दुकमश्रोट् च, खरज्ज तथा, विककक वरामदन वांदि नेरुन पुमा च, विस्र च,

पकाना पवनं कोकिंग तक्क कुप्पु पुज्जन अण्णथ, पुखक्क च रनुन वोवा च्चसो वापिकमादमी
पचना च जीणनं दैनस्सुनिंग वापि हज्जम् च संग गुवारीदन हज्जम् वापि अपुन दुत्ता ज्जपो क्रमात्
पउना पाठः दुरीउ वापि किगअत्त उक्कक अण्णथ, खांदन चेल च, परुन सिल्वा जिर्वो वापिकमादमी
पहवाना संज्ञानं स्थात्त दुरिकगैज्जि च मारिफत्त तन्मक प्राज्जन पेज्जान्दल पर्जन शोस्सा शोहपा २ हयोः
पह्वना प्रापणं रीचिंग वस्सल कल्मक ततःपरं रसीदन रसिदल वातन लेपा पुम्भो क्रमादमी

पाना च लेपाणं पुट् च, सल्काह सल्मक ततोपि च, अंदात्रन श्रविवल छुनुन दाका तस्यो क्रमादमी
पालना पालनं नूनं इनारस तहफन तथा, बक्मक पर्वदेन सातन च, रछुन सोवा च खसुव च
पीना पानं इष्टिक अर्व च, रक्मक चशीदन ऽप्यथ उक्त चनु च युवा चापि शुंगो ज्ञेयाः क्रमादमी
पीनना विवेचनं दिस च, नदफ श्रामक ततः परं, वाखीदन वेश दोनुन च दप्पा देवयो क्रमादमी
पीमना पेष्णं चापि, दुगगपड् मिहक तथा, तात्मक सार्देन मैदकुल पिङ्गन यक्षा २ दयोरपि
सखना च प्रच्छनं शास्त्र सुवाल सर्मक ततः परं पुर्सीदन पुस्त पिछुन च डीवा चापि त्रियो तथा
पेरना भूषणं विपरिण तक्षित यस्मक ततोपि च श्रागस्तन श्राः ३३ पैरुन तका चस्यो क्रमादमी
फकडना च ग्रहाणं कैरिण श्रखन श्रल्मक ततः परं गिरिफन नसि रटुन च जन्मा जन्मा क्रमादमी

कर्मना शासनं विद्, च अग्र वोर्मक ततः परं, कर्मदन् च, उद्गल कर्मावन् सै कसल्यन्मो

वजाना च तथा, ध्यानं इन्द्रोद् दक चल्मक अण्यथ, नवात्रिन् च वही वायुन् रुवा रुवो क्रमादमी
वांथना वंथनं दीर्ग अकिद बगमक ततः परं, वस्तन् च तउद३ गंउन् किका चिद्यो क्रमादमी
वसना च वसनं इन्हाविदिंग् सुक्का

विसरणा विसृतिः फार्गिट् नस्रयान् उत्तमक अण्यत, फरामृशी च, हेरवल च, मधुन् जेसा न्नित् च
वीजना च, वयनं सोर्ग तबज्जर् तिर्मक अण्यथ, काशतन् करी ववुन् तप्पा सप्पो वापिक्रमादमी
वुनना च, वयनं वीविंग् इन्द्रियाक तक्मक अण्यत, वाक्कन् उवल वोउन् च ग्गवा थक्को क्रमादमी

बलाना ॥ हानं दुकालं चापि दावत् इत्तमकं अष्टुत खोदन् च बललय् नायुन् वोत्ता बुद्धो क्रमादमी
वेचना विक्रयणं सिल च वयशः सत्तमकं ततः परं फरोत्तन् अपि खर्वलं कृत् चोवा बुद्धो क्रमादमी
वेथना च वेथनं वोरिंगं सकृत् तिश सप्तन् अष्टुत सूरैकवल च चंभुन् च फंग्मो
वैटना ॥ सनं दुसिट् चापि जलसु उलजर्मकं अष्टुत निशस्तन् केन विहन् च दोत्ता उक्को क्रमादमी

भरणा र्तिः दुफिल कक्क च तप्पज्ज आमोदन् अष्टुत उक्कव् पुरुन् च कांवा च सद्धो चापि क्रमादमी
भुनना च भर्जनं प्रैङ्ग कलय् कोरयमकं तथा विरिप्पन् त्रेत वज्जन् च ग्रोवा यासुवो क्रमादमी
भेजना प्रेषणं डिस्सेच् इत्तल इवमकं तथा फिरिस्तादन् उलेगिल च सोज्जन् तांवा च कल्लुच

मरणा च मरणं शङ्खं मौत उल्लेखं सुदर्शनं प्रपद्य, मउ वापि मरुन् छीवा शीवो (वापिक्रमादमी
 मलना लेपः रविंग वापि तिला सिल्लक ततः परं मालोदन् मालिश मयुन् जेवा चापि जपो क्रमात्
 मांगना श्रयनें दुडिज्जर तलव थिल्लक ततोपिच एवास्तन् ग्वाड मंगुन् लांबा लाउ.वो वापिक्रमादमी
 मानना च मननं टेंकिग तल्लै उन्नयक (प्रपुत) पसंदीदन् कवल मानुन् जाया छिम्बुका (एवच
 मारना हतिः दुकिल वापि कतल पल्लुर्मक प्रपद्य, रुम्भन् वज्जन मारुन् व उउ.वा र्दपो क्रमादमी
 मिनना च मानं मेज्ज च कैल्ल पैमाइश ततः परं पैमूदन् अपि पैमाइश मेनुन् थप्पा स्सुम्भ च
 मिलना च मेलनं मोरिंग मुलाकात्

मोडना सुडने शेविंग हक्क लिशिर्मक ततःपरं सुर्देन एखव कासुन च टका लाको क्रमादमी

रखना च स्थापनं कीयिग वज्रग्र ऊय्यक ततोपिच निहादन केद यबुन च वोर्वा युखो क्रमादमी

रंगना रंजनं रांरंग सबागत वयसिंग तथा, रजीदन रंकैरे रंगुन चोवा रंगुन एवच

रोना च रोदनं बीयिग बुका जिगलमक ततोपिच गिरीसन च जडा वापि वडन मूवा च रो तथा

लउना च योधनं कैटिंग हर्व सकशकलमक तथा, जंगीदन मका चुवुच च यप्पा यप्पो क्रमादमी

लाना ग्रानयनं दुब्रिंग रतिवान् अलिक्लिमक तथा, ग्रावुर्देन रावड् अउन च ए्योंवा एंणो क्रमादमी

लिखना च लेखनं रैटिंग कितावत फितमक तथा निविस्तन् उएकल लेखन हीवा विंया क्रमादमी

लटना लंठनं प्रंश् गारत् वल्मक् ततः परं गारत् कर्दन (च) लट् कवल मुहन्

लेना हतिः ट्टेक् सव्यै शलिर्मक् वर्दन अण्य योडा (श्च) मुन् च लेमा (च) खिर्वो तेयाः क्रमादमी

वउना प्रवेशनं पाटर् दाहल चिकनक् दगमदन तथा निनवतिल प्रवुन् नूच्या नखो क्रमादमी

वधानो ऽपचयः पेनलार्न् रज्जियाट् च उष्टर् तथा अङ्गुदन उेर हर्गवुन् केत्ता सैत्पो क्रमादमी

वरीकना समीक्षा स्यात् वैटिङ्ग् च इतिज्ञार तथा सलैमक् इतिज्ञार् लःर्यम् प्रारुन् गूच्या च वदु च

सकना शक्ति (श्च) पावर् च ताकत् कित्मक् तथा तवानिलन् आखिलन् लऊन् वापि युवा थिवो

सम्हालना व संस्कारः पठार्न रस्त्राह यस्मिन् तथा आरास्तन् संवालिक्व शेरुन्तीवा ज्मो क्रमात्

साउना दहनं वरनिंग रद्दाक व कियुडय तथा सोजानीदन् तथा उस्त्र जालन् वावी सगु क्रमात्

सित्वा व शित्वा लानिंर तग्रहन् वापि बुगन् तथा आमोन्नन् रन्दकवल लछुन् लप्पा इचबु व

सीना स्मृतिः दुस्मव् वापि खयातन् व थिकित् तथा दोन्नन् गंरल् सवन् व छिम्मा वापि बुवा क्रमात्

सुनना व श्रवणं हिपरिंर समग्र पम्पमक ततः परं शनीदन् आर्विदल् वोजन् थोस्या ऊसो क्रमादमी

सोचना स्मृतिः प्फांकीर् व तल्लुल

सोचना ॥ ज्ञाणं व दुस्मिल व शमी वापि बुयर् तथा वरिदन् वीयउक फुंरन् उम्मा विहव्यो क्रमादमी

सोना व शयनं दुस्लीप् तनबुम् उल्लमक तथा खप्पन् वीदः शंगुन् वापि जाल्वा वापि भित्तलक्व व

हगना व हदनं वौडिंग इति प्राग क्लिष्टमकृ श्रव्यथ रीदन गुल छरुन् वापि तास्या तास्यो क्रमादमी
 हंसना हसनं स्माश्ल निहक एलुमक ततः परं खंदीदन खंद श्रस्त्रन व गोत्या गुत्तो क्रमादमी
 होना भावः दुवी कौन च वलमक वृदन ततः परं शिवलः श्रास्त्रन व योत्या व ग्येतो वापि क्रमादमी

इति पातूनोपधाः ॥

अथ वर्तमानादि स्वरूप दर्शनम् ॥

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पञ्जाबी	काश्मीरी	शामी	बलुची
बहकरना है	सःकरोति	मेकत	वहयफगल	वो कडर	वोमेऊनर	कवी	महकरानल	वोई वोरुक	वोईवेत्
वे करते हैं	ते कर्वन्ति	वेमेक	वहमयफ	उत्तार	आहोमेंऊ	वैकवी	निमकरानल	खंवी चोरु	खंगवेत्
तमकरना हो	तंकरोषि	दौव मेक	अंत तफउल	उज कडर	तमेऊनी	वेकवे	ककरानल	खोत बुवा	तांर वेत्
तसीकरने हो	अयं ऊरुथ	समेक	अंतमूतफ	उजलरे	येशानमे	वयू कव	तहिकरान	खिजी वोड	नरिंगवेत्
हमकरना है	अहंकरोमि	आईमेक	अनग्रफ	मन कडर	मनमेऊन	वयू कवम	बहकरानल	उ.ये बुवायो	उंगवेत्
असी करने हां	वयं ऊर्मः	वी मेक	नहन नफ	उल	मामेऊनेम	वयू कव	असिकरान	शानी बुवा	शायी वेत्
गावने हैं	गायन्ति	आरसिंगिंग	यगलून	उऊय डर	मेसिगायंद	गगेमिः	गपवान ल्हिः	बुनील तांड	युकचुगिन

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पंजाबी	काश्मीरी	लामो	बलुची
नाचते हैं	नृत्यंति	आर्तिस्ति	यस्करन	उयने उर	मेरकंद	गडेगि	नचान्छिह	बुनी सेरुक	चेत
बजाते हैं	वाद्यंति	आर्पेशंग	यज्जरन	बल उर	मेनवांजंद	बही	वायान्छिह	बुनी उड्, उ	थम् चुगित
उस्ते लाया	तेनानीतम्	हीवाट्		अलिक्किरे	वो आर्बुट्	हागा/रावर्	तम्मि अन्	खैर खोस्पी	खंड् थोस
उनों ने देखा	तैः प्रेक्षित	देखौन्	वहम् वस	कदिंगल	दीदंद	हागय/वलि	तिमो वुछ	बुनी पुनपी	खंड् थोस
तमने पका	तया पक	दोव/ककड्	अंत तवा	कपदिंगो	त पाखी	नापाखक	मह रनु	खोन् चोस्पी	तां चोस
तमने कि	पुष्पाभिः	यू डिउ	अंतम्	कदिंगोल	पुमा कर्दे	वम् कबलु	तहि करुव	खोजी चोस्पी	
मैने पकाया	मया पकम्	आई ककड्	अंत तवा	कपदिंग	मन् पाखम्	जु पाखक	मह रनु	उ.पि चोस्पी	कां चोसिन्

हिंदी	शासी	अंग्रेजी	अरबी	तरकी	फारसी	पञ्जाबी	कश्मीरी	लामी	बलुची
तमनेलाया	अस्माभिः आनीतं	बी ब्राह्	ईना अतैना विही	अलिक्किल्ले म्	आवुदेम्	मुन् रावडु	अरिषि अन्	आजीखो मीन्	आया खो स
तमपडो	तम् पठ	एव रीडु		सिज् उकिंग्	त विखो	तावेल्	व् प	हरे सील	तांदि. जिर्
तमदेवो	तम् देहि	एव गिव	अंत ताति	सिज् विरिंग्	त विदिह	ता वर्क	व् दिह	हरे तेऽडु	तांदि. मिन्
तमजावो	तम् याहि	एव गो	अंत तजह व	सिज् वरिंग्	त वरव	ता तजह	व् गख	हगऽसंग	तांदि. संग
खावो	खाद	ईट	अकल	ईंग्	विखर्	उखडु	खर्	जह	जह
तमलिखो	तम् लिख	एव ब्रेट्	अंत उन्क य	सिज् फिति ग	त विनिवीस	ताउल्क	व् लेख	हरे फिस	तांदि. रिधि स
तम सुनो	तम् सुण	एव हियर्	अंत रम्	सिज् यर्षि ग	त विष्णव	ता शार्व	व् बोन्	खोन् जन्	तांदि.

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पञ्जाबी	काश्मीरी	तामी	बलुची
तम् उठो	तम् उतिष्ठ	सर्व गेट् अ प्		सिन् कथिं त वरैज् ग्	त वरैज्	ता पाच्च व् बथ	तलोउ. स	तांदि. ल	तांदि. ल
तम् पकावो	तम् पच	सर्व कोक प्	अंत रतव क	सिन् कथिं त बिपज् ग्	त बिपज्	ता पुखक व् रन्	तरे चोस	तांदि. स	तांदि. स
पकावोगा	पच्यसि	बिलसकक प्	तत्तव क्	कुप्परेसिन् बिपजी	बिपजी	पुखवी नरव		चस	चस
खावेगा	खादिष्यति	बिलरैट् प्	इयकल	इयसः	खाहट् खट्	उवाबडि	खयि	जियेन	जियेन
देवेगा	दास्यति	बिलगिवच् प्	याःती	विरसः	खाहट् दाट्	उवबकिं राकवी	दियि	तियेन	मिनयोत
सणेगा	शोष्यति	बिलहिपर्स प्	रसमग्ना	इम्पसः	खाहट् शानी ट्	आवी	वोजि	पुयेन	मिनक
लिखेगा	लेखिष्यति	बिलगरट् प्	सरकव	फितसः	खाहट् निवि प्	उवल्यकि	लेखि	दियेन	रिवयोत

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पंजाबी	काश्मीरी	लामी	बलती
फकड़ेगा	ग्रहीष्मति	बिलकै-	याबुज	अलमः	ख्वाहद् गिरि निमि	रटि	ज्ञनयेन	ज्ञनयोत्	ज्ञनयोत्
मंजावोंगा	ग्रहंगमिष्म	ग्रहबिल	अजहव	वैरमन्	रवम्	ज्ञम्	गङ्गः	द्वियेत्	स्वउ.योत्
तमजावोंगे	तंजागरिष्म	बिलशैर्ज	तयकुज	उनगनैसिन्	वेदारशवी	पाचे	बुजार्	बुयन्	स्वउ.क
उवाता है	दापयति	पेन्	यसस्तमु	विरउरउर्	मेदिहानद्	गकांदि	दावान्छः	तउ.चुचि	मिन्चुगित
कराता है	कारयति	मेक्तापे		कउरउर्	मेऊनानद्	कवलार	करनावान्	चोचुचिन्	वेचुगित्
होता है	भवति	गार्ट	यकून	बार्	मेवाशब्	रम्पदर	ग्रासान्छुः	हका	उग्न
होते हैं	भवंति	गार्	यकून	वार्षकिन्	मेवाशब्	रम्पदर	ग्रासान्छिः	चुनहका	

हिंदी	रासी	अंग्रेजी	अरबी	तर्की	फारसी	पञ्जा	काश्मीरी	नामी	बलती
है	अस्ति	है १ हैव १ हैनु १	हव	उर १ एकिन	अस्त	दर	छर	योत १न	योत १न
हैन्	संति	आर	हम	एकिनलर वारलर	हसंद	दी	छिह	बुनयोत	मल
था	अभवत्	वान् १ हैन्	~~कान~~	मैदे	~~वद~~	वद	गोस्	~~उक~~	सित्सक
थे	अभवत्		वहम का न		वदंद	वे	आसि	बुनउक	
नहीहोताहै	नभवति	आरनाट	लैसलहा	बल्मायउर	नमेवाशद्	नवी	आमानछन	मिन्दक	इकामेत्
नहीहां	नास्ति	आरपमना व	लैसअनचि	अमस्	नयम्	नयम्	छस्त	उमेत्	मेत्
नहीथा	नअभवत्	हीवाननाट	माकान	एकमैद्	नवद्	नव	गोसन्	मेत्पीन्	मित्सक

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पंजाबी	काश्मीरी	लामो	बलती
नही कर ता है	नकरोति	मेकननाट्	लैसयफ मुल	कमयडर	नमेकन द	नकवी	करानकन	चुवामेन	व्यामेन
मत करो	माकुरु		लाग्रमल	कमंग	मकन	माकवल	मकर्	माचो	मवेन
एवताया	ग्रावादिषा न	उरहैवईटन	याकल	श्यर्दे	मेखर्दे	बोखाड	एवयिहे	जांसीना	जिकिपा
होताया	ग्रमविषात	हीहैइवीन	हवयकन	बुलसपिर्दे	मेखद्	वैउ	ग्रामिहे	योत्पीना	युतकिना
पडकर्के	पठित्वा	रीडिंग्	वगैद किरा ग्रति	उकप्	ख्वादः	चेल	परिथ्	चोले	जिरसे
खेलकर्के	क्रीडित्वा	प्लेइंग्	वगैदल् ल ग्रैवि	उयनप्	बाजीदः	बाजीदः	गिंदिय्	दिले	स्वरसे
देखके	दृष्ट्वा	सीइंग्	वगैद मुलार जतिन	कगरप्	दीदः	कन	बुखिय्	पुइते	थेसे

हिंदी	गुजराती	अंग्रेजी	संस्कृत	तुर्की	फारसी	पंजाबी	काश्मीरी	लामी	बलुची
पाकके	निनिष्प	पुटिंग	वगैरुल्का ति	सलिप्	अंदाज़ः	आचिवलैः	छुनिष्	दाकते	तंगे
खकके	स्थापयित्वा	कीपिंग	वगैरुवन्ना	फुयिप्	निहादः	कैद	थविष्	बोर्ते	युक्से
कडके	निष्कास्य	टेकिइंग	वगैरुशब्दा जि	चिकरिप्	कशीदः	वयिस्तः	कडिष्	तंने	फिस्से
स्पाकके	आनीय	व्रीगिंग		अलिफि लिप्	आबुर्दह	रावड.	अनिष्	खोंसे	खोंसे
पहचानके	संज्ञाय	रिकग्रेजिंग	वगैरुमारि फति	तनुप्	आज़ः	पेज़ांदलैः	पर्जनिय	शेस्ते	शसे
देखाहोया	प्रेक्षितम्	सीन्	इरा	कगन्	दीदः	लीदलर	वुछुमत	थुड.पीड.	थोंमतो
खायाहोया	खादितम्	इटन्	अकल	ईगन्	खुर्दः	खड	खोंसत	जोसपीन्	जोंस

हिंदी	शास्त्री	अंग्रेजी	अरबी	तुर्की	फारसी	पश्तो	काश्मीरी	ताम्री	बलूची
धोया होया	हस्तितम्	बाशर	गसल	जुगन	मुस्तः	अमिन्	बुलुस्त	दुसपीन्	लुस
लिया नेवा	लेखकः	राईटर	कानिब	फित्गुचिः	निवीसंदः	लकलवा	लेखनवोल	फिखन	रविखन
ला						न			
वेचनेवाला	विक्रेता	सिलर	बग्रायि	सनगुचिः	फरोशंदः	खर्चवल	कुनवोल		बुंरु.खन
करणेवा	कर्ता	मेकर	शामिल	कगुचिः	ऊनंदः	कवलल	करणवोल	चोसुखन	
ला									
एछना	एछन	आस्क	आफु	सवालन	सरुप	पुर्सान	पुस्तन	प्रिछान	डियन
एछता	एछन	३ आस्क	सवालन	सरुप	पुर्सान	पुस्तन	प्रिछान	डियन	डियन

तम कौन हों	१	तं कोऽसि	१	तमको काका वस्तु बेचना है १४	भवतः किंकिं वस्तु विक्रेयं अस्ति १४
जी हम बरवाला हों	२	स्वामिन् अहं दृश्योऽस्मि	२	तमने हमारे वाले का लाया १५	तया मदर्थं किं आनीतम् १५
तम कहांका हो	३	तम् ऊवत्योऽसि	३	जी तुमारे वाले एक चंगा छोडा	स्वामिन् भवदर्थं एकः शुभोऽस्यः
तुमारे देशका का नाम है	४	भवतां देशस्य नामयेयं किर्मलि	४	हमने लाया १६	मयाऽनीतः १६
जी हमारे देशका काश्मीर कर्के	५	स्वामिन् अस्मद्देशस्य काश्मीर	५	अवतम् चोरियों के वाले दास	इदानीं त्वं चोटकानामर्थं दासं
नाम है ५		इति नामास्ति ५		और जब देवो १७	यवंच देहि १७
तुमारे देशविषे काका वस्तुवां	६	भवतां देशे कानिकानि वस्तूनि	६	जी हमने दिया १८	स्वामिन् मया दत्तम् १८
होते हैं ६		वर्तन्ते ६		औरभी तम लेजावो १९	पुनरपि तम् हर १९
जी हमारे देशमें चंगे वस्तुवां	७	स्वामिन् अस्मद्देशे रुचिराणि व	७	जी हम भल्ले जावोंगा २०	स्वामिन् अहं सः गमिष्यामि २०
होते हैं ७		स्तूनि भवन्ति ७		कौं तम जावोगे २१	किंतया गमिष्यते २१
आप कब आयो ८	८	एयं कदा आगताः ८	८	जीवह फकड़ेगा २२	स्वामिन् सः ग्रहीष्यति २२
जी कल ८		स्वामिन् ह्यः ८		अभ तम उठो २३	अधुना तम् उत्तिष्ठ २३
तुमारा नाम क्या है ९	९	भवतां नामयेयं किं अस्ति ९	९	जी आप सुणो २४	स्वामिन् भवद्भिः प्रयताम् २४
जी फलानी ११		स्वामिन् अमुकः ११		हमने सवेर भता पकाया २५	मया प्रातः भक्तं पक्तम् २५
तम का काम करता हों १२	१२	भवता किं कर्म क्रियते १२	१२	का तुमने पकाया २६	किम् भवता पक्तम् २६
जी हम बणारी हों १३	१३	स्वामिन् अहं वणिक अस्मि १३	१३	जी हों २७	अस्तु स्वामिन् २७

हिंदी

शास्त्री

हिंदी

शास्त्री

पहिले तम कहो १८
वपारी की काम किन्नी वस्तुओं
से होजाती है १९

जी व्यापार की काम अपणी बु
द्धि के बल से होती है २०

तमारी हठी में काका वस्तु
वेचना है २१

जी सभ २२

पर यह अपणा देश नहीं है २३

उसवाले उसवेले उसे नहीं दि
या २४

तमारा पुत्र गजी है २५

जी गजी है २६

इस वजार का का नाम है २७

का तम को कोई वगीची है २८

पूर्व भवान् वद २८
वाणिज्य क्रिया के वस्तुभिः
संपद्यते २९

स्वामिन् वाणिज्यस्य कर्म स्वात्म
नो बुद्धि शका संपद्यते ३०

भवतो विपणो किं किं वस्तु
विक्रये वर्तते ३१

स्वामिन् सर्वम् ३२

परंतु ग्रये स्वदेशो नास्ति ३३

तदर्थम् एतर्हि तेन नद
तम् ३४

तव आत्मजः प्रसन्नोऽस्मि ३५

स्वामिन् प्रसन्नोऽस्मि ३६

ग्रन्था विपणोः किं नाम येयं ३७

किं भवतो कश्चिदागमोऽस्ति ३८

जी है

यहां से कितना हर नगर है ४०

तम वपारी हो ४१

मेरे साथ सौदा करो ४२

हम रहलवाले को वरीक
ता हों ४३

स्वामिन् वर्तते ३९

इतः किय हरे नगर वर्तते ४०

भवान् वाणिजो भवति ४१

मया माके वाणिज्यं कुरुताम् ४२

ग्रहं सेवकं समीक्षे ४३

कौन हो तम	१	कू आर् यूव	काका बीज है तमको सौदा १४	वृत् थिंग्स हैव स फार्सेल १४
जो हमहां मालिक चरका	२	मर् आर्पस दिमासर् आफ दि	का है तमने लाया वास्ते हमारे १५	कूट हैव एवाट फारसी १५
कहां का तम हो	३	वैन्स ए आर्	जी हमने लाया पकचंगा बीडा	मर् आर् ब्राट पगोड हार्मि
का है नाम तमारे देश का	४	हट् इन् दिनेम् योर कंटरी	वास्ते तमारे	फारस १६
जी काश्मीर है नाम हमारे दे	५	मर् काश्मीर इन् दिनेम् आफ	अव तम देवो वास और नौव	नौव ए गिव ग्राम् अँड वाली
शका	६	मार् कंटरी	वास्ते चोरियों के	फार् हार्मिस १७
अंदर तमारे देश के काका	७	इम् यो कंटरी कूट थिंग्स आ	जी हमने है दिया	यस्सर् आर् हैव गिवन् १८
वस्त्रों होते हैं	८	र ६	और भी तम ले जावो	पेण्ड आल्स ए टेक १९
जी हमारे देश में चंगे वस्त्रों	९	मरश्न मार् कंटरी विल थिं	जी हम जावोंगा मल्ले	मर् आर् विल गो रुमारे २०
होते हैं	१०	ग्स आर्	कौं तम जावोंगे	विकाज ए विल गो २१
कव आप आयो	११	कैन् डिउ यू कम	जी वह फकड़ेगा	मर् वी विल कैर २२
जी कल	१२	मर यस्सर्टे	अभ तम उठो	नौव एव गेट् अप २३
का है तमारा नाम	१३	हट् इन् योर् नेम्	जी आप सणो	मर् एव हिपर २४
जी है फलानी	१४	मर् इन् मच	हमने पकाया भत्ता सवेर	आर् ऊकट् रैस मार्मिग २५
का काम तम करता हो	१५	हट् वर्क इयर्	का तमने पकाया	डिउ एव ऊक २६
जी हमहां साहकार	१६	यस्सर् आर् पेम् पवैकर	जीहां	ओ यस्सर् २७

हिंदी

गुंयेजी

तम कहो पहिले

१८

काम वपारी की किहों वस्तु
वों से होजाती है

१९

जी काम वापार की वलसे प्र
पणी बुद्धिके होती है

२०

प्रंदर तमारी हठी के काका
वस्तु होता है बेचना

२१

जी सभ

२२

पर यह है नही मेरा वेश
उसवाले इसवेले उसे नही

२३

दिया

२४

है तमारा पुत्र राजी
जी वह राजी है

२५

२६

का है नाम इस बाजार
का

२७

का है तमको वगोची

२८

एव से फस्ट

२८

वर्क आफ दिसेर्व एट वार्डि
च थिंग्स इजमेर

२९

सर्वर्क आफ दिटेडि वार्डि करे
नू आफ उनदि बिजनेस इजमेर

३०

इन् योर शाफ्ट वेट थिंग्स
आर फार्मिल

३१

सर ग्रावल

३२

बट दिस इज नार् मार्डि कंटरी
देफोर दिस टैम ही डिड

३३

नार् गिव

३४

इज योर सन विरल
यम ही इज विरल

३५

३६

वेट इज दिनेम आफ दिस
मार्किट

३७

हैव एव प गार्डन

३८

हिंदी

गुंयेजी

जी हम राजा है

३९

शहर है कितना हर यहां
से

४०

हो आप वपारी
सौदा करो साथ मेरे

४१

४२

में टहलवाले वाले वडी
कना हों

४३

यस्सर आई हैव

३९

सीटी इज होफार्

४०

आर एव पमार्चर

४१

टरेड थियमी

४२

आई फार् सर्विए पेम् वे
रिंग

४३

हिंदी

गुरवी

हिंदी

गुरवी

कौन हो तम	१	मन ग्रंत	१	का तमने लाया मेरे वास्ते	१५	मा ग्रतैत लीधि	१५
जी हमहो मालिक चरका	२	या साहिबु अन साहिबु हारि	२	जी तुमारे वास्ते मैने लाया प	१६	नग्रमलिक रजा ग्रतैगा विही	१६
कहां का हो तम	३	मिनपेन ग्रंत	३	क चोरा चंगा	१६	फर्मन जयिउनु	१६
का नाम है तुमारे देश का	४	मग्रस्म वतनिक	४	अभ चोडियों के वास्ते देवो	१७	ग्रल ग्रान लिल अफरासि ग्रतता	१७
जी नाम है हमारे देश का	५	करमीर या साहिबु रस मोतिनि कश्मीर	५	ग्रौर नव	१७	नि अल्लिबुन वल शशीर	१७
ग्रंदर तुमारे देश के का का व	६	फीवतनिक ग्रयग्रय अशिया	६	हां हमने दिया	१८	नग्रम ग्रतैत	१८
स्तवं होते हैं	६	य कनन	६	ग्रौरभी लेजावो	१८	ग्रैनन यहमिल	१८
ग्रंदर हमारे देश के वस्तवं वंगे	७	फीवतनीम ग्रशयन ग्रह	७	जी हम जावोंगा भलेक	१९	नग्रम ग्रनस ग्रनहव गदन	१९
होते हैं	७	सनुन	७	कों जावोगे तम	१९	निम लनहव ग्रंत	१९
कभ ग्राप ग्रायो	८	ग्रयान नग्रैतनु	८	जी वह फकड़ेगा	२०	नग्रम हव याखुन	२०
जी कल	८	या साहिबु ग्रमि	८	अभ तुम उठो	२०	ग्रलग्रान ग्रंत फकम	२०
का नाम है तुमारा	९	मग्रस्मक	९	जी सुणे ग्राप	२१	नग्रम रसमग्र ग्रंत	२१
जी फलानी	१०	या साहिबु फलान	१०	हमने पकाया भना सवेर	२१	ग्रत नवाडि ताम बुकन	२१
का काम तम करता हो	११	ग्रय ग्रमलिन नग्रसव	११	का तुमने पकाया	२२	हल ग्रंत नवाडि	२२
जी हम वपारी हो	१२	नग्रम ग्रन ताजिरुन	१२	जी हां	२२	या साहिबु नग्रम	२२
काका चीन सौदा है तमको	१३	ग्रय ग्रय शयुन रवाउक	१३				

हिंदी

गुरवी

हिंदी

गुरवी

काम वपारी की किन्हे वस्तु श्रमलल जाजिरि मिन् ग्रयि
कोंसे होजाती है १८ ल ग्रशयायिल यसीरु १८

जी काम वपारी की वलसे वृद्धि नग्रम् प्रमललतिजारत मिन्ग्र
ग्रणी के होजाती है १९ ल ऊवतिल अकलिन खासि य

अंदर हट्टी तमारे के कासा व फी डकानिक ग्रयग्र सीरु १९
स्त वेचना होता है १० य शय्युन् शवायु १०

जी सम ११ नग्रम् ऊलुन् ११

पर नहीं है यह मेरो देश ११ लाकिन् लैस हाजिरी वलदति ११

उसवाले नहीं दिया उसे १२ लिहाजा लमूयोतिही शलल १२
वैले १८ आनि १८

है राजी तमारा पुत्र ११ ११

जी बरहै राजी १६ नग्रम् अला खैरिन् १६

का नाम है इस बाजाका १७ मस्त हाजि सौकि १७

का है तमको वगीवी १८ हलाक वस्तान् १८

जी है १९ साहिबु नग्रम् १९

शहर कितना हरहै यहाँसे ४० अल्ललद कमिल मसाफति मिन्न
ऊत्रा ४०

तम वपारी हो ४१ अंत ताजिरुन् ४१

सौदाकरो मेरे साथ ४२ फतजिर मग्रय ४२

में वरीकताहो रहलवालेको ४३ अंतजिरुल खादिम् ४३

हिंदी

तुकी

हिंदी

तुकी

तम कौन हो	१ सिन् किम मो	१ हमारे वाले का तमने ल्याया	मनिंग उचिन् निम अलिक्लिदिंग
जी घरवाला हां हम	२ तक्तीर उयुयिगि सि मन	२ जी तमारे वाले वंगा बोडा	११ तक्तीर उन्निंग उचिन् उचुन्
तम कहंका हां	३ सिन् करलिक् मो	३ हमने ल्याया	१५ आत् अलिक्लिदेम १५
तमारे देश का नाम का है	४ युन्निंग शहरिं पेति निमवार	४ अब तम बोडियों के वाले वा	हालि सिन् आतलनिंग उचिन् फ
जी हमारे देश का कश्मीर नाम	५ तक्तीर मनिंग शहरिंका: कश्मीर	स और जव देवो	१७ लालनी यन् अर्पीनी चिरिं १७
तमारे देश में काका वस्त हो	६ सिन्निंग शहरिं निमनि	६ हां हमने दिया	१८ हां विदिम १८
ता है ६	मनरिस: वार् पकिन ६	और भी तम लेजावो	१९ यन् हम अलिखरिं १९
जी हमारे देश में वंगा वंगा	तक्तीर मनिंग शहरिं उचुन्	जी भल्के हम जावोंगा	२० तक्तीर पति: वरैमन् २०
वस्त होता है	७ नरिस वार् पकिन् ७	कों तम जावोंगे	२१ निमिष्क: वरै सिन् २१
आप कभ आयो	८ उन्लोर कचान् किल्ले लार्	८ जी वह फकडेगा	२२ तक्तीर उकश: अलस: २२
जी कल	९ तक्तीर युन्गन्	९ अभ तम उठो	२३ अल्ले सिन् कपिं २३
नाम तमारा का है	१० पेति सिन्ग निमवार	१० जी आप सुणे	२४ तक्तीर सिन् अिशतिंग २४
जी फलानी	११ तक्तीर फलानी	११ हमने सवेर भना पकाया	२५ मन् पतिंगन् ताम फुष्टिदिम २५
तम का काम करता हां	१२ सिन् निमचिलिक् कैसिन्	१२ का तमने पकाया	२६ सिन् फुष्टिदिमो २६
जी हम हां वपारी	१३ तक्तीर मन् वाय	१३ जी हां	२७ तक्तीर हां २७
तमको काका सोदा है	१४ सिन्ग निमनिम सतलगतोवा	पहिले तम कहो	२८ वलि सिन् पेतिंग २८

हिंदी

तर्की

हिंदी

तर्की

वपारीकी काम किन्हों वस्तु वायु चिलिक कामि नरिसल
 वों से होजाती है ११ ३ दिन बुलडर ११
 जी वपारकी काम प्रपणी बुद्धि तक्तीर वायु चिलिक युजनि
 के बलसे होजाती है १० ग्रायनिंग ऊछु विल बुलडर १०
 तमारी हठीमें काका वस्तु सिजुनिंग डकानिगः निमनि
 वेचना होता है ११ म सततगनी वार् ११
 जी सभ ११ तक्तीर हमाः ११
 जी यह मेरा देशनही है ११ तक्तीर बु मनिंग शहरिम प्रम
 उसवासे रसवेले नही दिया १४ एलिंग उचिन् बुवाकद विम (सु
 तमारा पुत्र राजी है ११ वलिंग तिगु मो ११ दे १४
 जी राजी है १६ तक्तीर तिगु शकिन् १६
 रस वाजाकी का नाम है १० बुबाजार् निंग पेति निमवार १०
 तमको वाग है १२ सिजुग वाग वार्मो १२
 जी है ११ तक्तीर वार् ११
 शहर यहां से कितना हर शहर बूयदिन् कांचि शराक
 है ४० शकिन् ४०

ग्राय वपारी हो

४१

उजलरे वायु मो

४१

मेरे साथ सौदा करो

४१

मिनिंग विल सौरा किंग ४१

में टहलवाले को वडीक

४१

मन् वाकरिमग सकलैम ४१

ता है ४१

हिंदी

फारसी

हिंदी

फारसी

तम कौन हो	१	तकीस्ती	१	तमको काका सौदा है	१४	तरा चि:चि: सौदा अस्त	१४
जी हम चरवाला हों	२	खुदावंद मन् खानदार् अम	२	हमारे वाले का लाया तमने	१५	वरायिमन् चि: आवुदी	१५
तम कहांका हो	३	त अज्जुजार्	३	जी एक बंगाबोरा तमारे वाले	१६	फर्गा: अस्ते खूब वरायि सुमा	१६
नाम देशका तमारे का है	४	नामि शहरि सुमा चीस्त	४	हमने ल्याया	१७	आवुर्दम	१७
जी नाम देशका हमारे	५	खुदावंद नामि शहरि मा क	५	अम तम चोरियोंके वाले वा	१८	अज्जु त वरायि अस्ते काह व	१८
शमीर है	६	शमीर अस्त	६	स और जव देको	१९	नव चिविह	१९
अंदर देशके तमारे काका	७	दरशहर सुमा चि:चि: चीन् मे	७	हों हमने दिया	२०	वले दाद	२०
स्त होता है	८	वाशद	८	औरभी लेजावो	२१	व नीज विवर	२१
जी अंदर देशके हमारे बंगा	९	खुदावंद दरशहरिमा खूब	९	जी भल्ले हम जावोंगा	२२	फर्गा: फर्दा ख़ाहम रक्त	२२
बंगा वस्ते होता है	१०	व चीन् मे वाशद	१०	कों तम जावोगे	२३	चरा ख़ाही रक्त	२३
आप कभ आयो	११	सुमा कय आमदी	११	जीवह फकोरेगा	२४	फर्गा: वो ख़ाहद गिरिक्त	२४
जी कल	१२	खुदावंद देरोज	१२	अम तम उठो	२५	अज्जु त वरैज	२५
नाम तमारा का है	१३	नामि सुमा चीस्त	१३	जी आपसलो	२६	फर्गा: सुमा विप्रवेद	२६
जी फलानी है	१४	खुदावंद विल्मान अस्त	१४	हमने सवेर भना पकाया	२७	मन् वास्ताद ताम पुत्रिम	२७
तम का कामकरता हों	१५	त चि:कार मेऊनी	१५	का तमने पकाया	२८	त पुत्री	२८
जी हम वपारी हों	१६	फर्गाह मन् सौदागरम	१६	जी हो	२९	फर्गाह वले	२९

हिंदी

फारसी

हिंदी

फारसी

५

पहिले आप कहो कि २८	अबल न विगो कि २८	शहर रसूजगासे कितना ४०	शहर अजीजा चंद हर अ ४०
काम वपारी की किनो वस्तुओं २९	कारि सौदागर अन्न ऊदा म ची २९	हर है ४०	स्त ४०
से हो जाती है २९	जहा मेशवद २९	आप वपारी हो ४१	शुमा सौदागर हस्ती ४१
जी काम व्यापार की बलसे ३०	फर्गा: कारि सौदागरी अन्न त ३०	मेरे साथ सौदा करो ४२	वामन सौदा विक्रन ४२
ही अण्णी के होता है ३०	वानाई रायि खैश मेशवद ३०	में नौकर को बड़ी कता हो ४३	मन नौकरा मुंतजिर ४३
अंदर हटी तमारी के काका ३१	दरुड कानित चिचि फरोत्त ३१		
वेचना होता है ३१	नो अस्त ३१		
जी सभ ३२	फर्गा: हम्म: अस्त ३२		
पर्यट देश मेरा नहीं है ३३	अमा ई शहरि मन नेस्त ३३		
उसवाले रसूवेले नहीं दिया ३४	वरायि अं ई हंगाम नवाद ३४		
तमारा पुत्र राजी है ३५	पिसरन खश अस्त ३५		
जी राजी है ३६	खदावंद खश अस्त ३६		
नाम रसू वाजार का काहै ३७	नामि ई वाजार चीस्त ३७		
तमको कोई वाग है ३८	तमारा गुलिस्ताने हस्त ३८		
जी राजाहों में ३९	फर्गाह दारम ३९		

हिंदी

पञ्चो

हिंदी

पञ्चो

तम कौन हो	१	त चकयी	१	हमारे वाले का ल्याया	१५	ज्मा दपारदि च रावड	१५
जी हम घरवाला हां	२	खुदावंद ज कोर्वालयम	२	जी तमारे वाले चंगा घोडा	१६	खुदावंद तादपार खशास रा	१६
तम कहांका है	३	तदक ज्जाइदर	३	ल्याया हमने	१६	मि वड	१६
तमारे देशका नाम क्या है	४	स्ता खहर्त नम च दर	४	ग्रभ घोडियों के वाले चास औ	१७	हाजर ग्रसून दपार वाशः वड	१७
जी हमारे शहरकी कश्मीर नाम है	५	खुदावंद ज्मन खहर्त कश्मीर न	५	रजव तम देवो	१७	उंशः तवर्क	१७
तमारे शहरमें काका वस्त होता है	६	स्ता पखर्तिः चूच शयदर	६	हां हमने दिया	१८	हो वरम्यकड	१८
जी हमारे दशमें बंगे वस्त बां	७	खुदावंद ज्मन खहर्त खशासन	७	और भी तम लेजावो	१८	वनोर योडा	१८
होता है	८	दर	८	जी भल्ले हम जावोंगा	१९	खुदावंद सवा तजम	१९
तम कम आयो	९	तासि कल रागले	९	कौं तम जावोगे	२०	वलि उव त्जर	२०
जी कल	१०	खुदावंद क पत्र	१०	जी वह फकड़ेगा	२१	खुदावंद वैय निसि	२१
तमारा नाम क्या है	११	स्ता नम च दर	११	ग्रव तम उठो	२२	हाजिर त पात्र	२२
जी फलानी	१२	खुदावंद फलानी दर	१२	जी आपसणो	२३	खुदावंद न शर्व	२३
तम का काम करता हो	१३	त च कार कवे	१३	हमने सवेर भना पकाया	२४	मा सहर खोड पुख वरड	२४
जी हम बपारी हां	१४	खुदावंद ज सौदागर यम	१४	का तमने पकाया	२५	ता न पुखकड	२५
तमको काका सौदा है	१५	तात चूच खर्व खदी	१५	जी हां	२६	खुदावंद हो	२६
				तम पहिले कहो कि	२७	उवांडे न वाया	२७

हिंदी

पद्यो

हिंदी

पद्यो

८

काम बपारीकी किनो चीजों	११	कारि सौदागर पऊम शहर	११
से होजाती है		रूपदर	
जी काम बापारकी अपणी व		खुदावंद कारि सौदागरी पउख	
हि के बलसे होजाती है	१०	पुल प्रक शगमल रूपदर	१०
तुमारे हठी ग्रंदर काका वेव		ल पडकान तिः चूक खर्व	
ना होता है	११	झूदर	११
जी सभ	१२	खुदावंद	१२
जीयद अपण देशनही है	१३	खुदावंद शखपुल खर नल	१३
उसवाले समवेले नहीदिया	१४	हागद पार देमालि नवकंड	१४
तुमारा पुत्र राजी है	१५	हलक जय खशल्ल	१५
जी राजी है	१६	खुदावंद खशाले	१६
स वाजार का नाम का है	१७	देवाजार जोउर च दर	१७
तुमको वाग है	१८	तऊम वाग लरे	१८
जी हमको है	१९	खुदावंद लरम	१९
शहर इस जगसे कितना		खदर दिग्रायन चोमरल	
हर है	४०	रिदर	४०

तुम बपारी हो
मेरे साथ सौदा करो
में नौकरकों बडी कताहों

४१
४२
४३

न सौदागर ये
लमासर सौदा उक
न मर्यात लार्यम

४१
४२
४३

हिंदी

काशीरी

हिंदी

काशीरी

तम कौन हो १ कू कस कुक
 हम हां चरवाला २ वह हम छस गर्वोल
 तम कहां का हो ३ कू कस कु छक
 तमारे देश का नाम का है ४ तहंदि दीशु नारु का छह
 हमारे देश का नाम है काशीरी ५ सानि दीशु नारु हम छह काशीर
 तमारे देश में काका वस्तु वों हो ६ तहंदि स दीशु सुंदर काः काः
 ते है ७ वस्तु आसान छिह
 हमारे देश में जी होते है चंगे व ८ सानि स दीशु सुंदर हम छिह
 गे वस्तु वों ९ आसान जान जान वस्तु
 आप कभ आयो १० तहि कर् आव
 कल जी ११ गयु हमः
 तमारा नाम का है १२ वोन नारु कासः छह
 फलानी जी १३ फलानी हमः
 तम काः हों काम करना १४ कू का छव को मु करान
 हम जी हां वपारी १५ वह हमः छह वापारि
 तमको काका सौदा है १६ यह काः काः सौदा छय

१ मेरेवाले का तमने स्पाया
 २ तमारे वाले जी मैने स्पाया
 ३ चंगा चौडा
 ४ अभ देवो तम चोरियों के वाले
 ५ काह और नव
 ६ हांजी मैने दिया
 ७ और भी लेवो तम
 ८ मैंजी जावोंगा भल्के
 ९ तम कौं जावोगे
 १० वहजी फकडे गा
 ११ अब तम उठो
 १२ जी आप सणो
 १३ हमने जी पकाया भजा सवेर
 १४ का तमने पकाया
 १५ जी हां
 १६ पहिले कहो तम कि

१५ मद्ध कित् काः अनुय १५
 तहिकित् हमस अनुम म्पह
 १६ जान गुराः १६
 वन दित् व गुरिन् कित् गारु
 १७ त उष्क १७
 १८ ग्राहन्सा म्पह दितम् १८
 १९ वियति निहक्क १९
 २० वहहसा गछ पगार २०
 २१ कू काजि गछव २१
 २२ सहहसा रत्यम् २२
 २३ वन कू वय २३
 २४ हम तहि वनिव २४
 २५ म्पह हम रनुते म्पह फुलि २५
 २६ काह यह रनुय २६
 २७ ग्राहन्सा २७
 २८ गवउन्न वनितव तहि जि २८

वपारीकी काम किनो वस्तुओं
 से होजाती है ११ वापारि संज्ञकौम कमो वस्तौ सः
 जी वापारकी काम होनी है अ
 पणी बुद्धि के बल से १२ हस वापार्च को सु छार संपनान्
 तमारी हठी में काका होता है
 वेचना ११ पननि गाटकि वल सःतिन् १०
 जी सभ १२ वानिस् वानस ग्रंवर काः वपाः
 जी यह है नही अणदेश ११ छह ग्रासान् क्रुन् ११
 उसवाले इसवेले नही दिया १४ सारुय हसः १२
 तमारा पुत्र है राजी ११ हस रह छूमन पनुन दीश १३
 जी राजी है १५ तवय वुमकनस दितत्र १४
 इस बाजार का नाम का है १० योत्रु नचुव छी वार १५
 तमकोई है वाय १८ ग्राहन्सा वार छह १६
 हांजी है हमको ११ शिम वात्ररुक् नाव काः छह १०
 शहर कितना है हर यहां से ४० यह छाम कोह पोषवार १८
 तम है वापारी ४१ ग्राहन्स छाम हसा ११
 शहर कत छह हर शिपठु ४०
 वाह छारस वापारि ४१

मेरे साथ करोजी सौदा ४२ म्प सतिन् करस सौदा ४१
 हमहां ठहलवाले को वडी क
 ना ४३ वह छस नोकरस प्रारान् ४३

हिंदी

लामी

हिंदी

लामी

तम कौन हो
 जी हम वरवाला हों
 तम कहां का हों
 तमारे देश का वानाम है
 जी हमारे देश का नाम कश्मीर है
 तमारे देश में वसू का का होते हैं
 जी हमारे देश में वंगे वंगे वसू हो
 ते हैं
 आप कम आयो
 जी कल
 तमारा नाम क्या है
 जी फलानी है
 तम का काम करता हो
 जी हम वपारी हों
 तमको सोदा माका है
 हमारे वाले का त्याया

१ खोत सुयिन्
 २ नूरा खरुपायिन्
 ३ खोत कारुपायिन्
 ४ खोरी युली मिंग चियिन्
 ५ नूरा युली मिंग चियि योत
 ६ खिजी युल्ल वालाक चियि योत
 ७ नूरायी युल्ल ग्वाला ग्वाला
 ८ वालाक योत
 ९ नूरा नःम उंस
 १० नू दंग
 ११ खोरी मिंग चि यिन्
 १२ नू फलोनी यिन्
 १३ खोत चिलस चुवायोत
 १४ नूरा खोउपा यिन्
 १५ खोतला खुंग चियि योत
 १६ उ.ई फिला चि खोंस

१ तमारे वाले वोरा चंगा हम
 २ ने त्याया
 ३ अभ योरियों के वाले काह
 ४ और नव देवो
 ५ हों हमने दिया
 ६ और भी तम लेजावो
 ७ जी हम भस्के जावोंगा
 ८ तम कौं जावोगे
 ९ जी वह फकडेगा
 १० अभ तम उद्यो
 ११ जी आपसणे
 १२ हमने सवेर भना पकाया
 १३ तमने पकाया
 १४ जी हों
 १५ पहिले तम कहो कि

तारे फिला ता ग्वाला उये खों
 १६ त
 १७ थक्ता तारुन फिला चाह
 १८ यउ. खाह धंग
 १९ हो उ.पि थीउ.
 २० यउ. जिकि खिर
 २१ नूरा योरे छि रन
 २२ खोत चिये छिन्
 २३ नूखो जमिन्
 २४ खोत थक्ता लोंग
 २५ नू तक्ता जोन
 २६ उये ग्रमोनी उयी चियिन्
 २७ खोत ची चियिन्
 २८ नू हों
 २९ उनले खोरे जिर्

हिंदी

नामी

हिंदी

नामी

८

वपारीकी काम किनों बीजों से
 होजाती है ११
 जी वपारीकी काम ग्रपणी वृद्धि
 के बलसे होती है १०
 तमारी हठी में काका बेचना
 होता है ११
 जी सभ ११
 जी यह मेरा देश नहीं है ११
 उस वासे उसवेले नहीं दिया १४
 तमारा पुत्र रानी है ११
 रानी है जी १६
 इस वाजारका नाम क्या है १०
 तमको वाग है १८
 है जी ११
 शहर यहांसे कितना दूर
 है ४०

छुड़.पे लेस वि चालाक योउ.
 चित् ११
 न छुड़.ची लेस रंयी लोटस
 तो पसी योउ. डक १०
 लोरी छुड़. खड. ना बीचो
 चंगवीयोत् ११
 न छुड़या योत् ११
 न पहर रंयी युल मन ११
 तई फिला यकंम मनो १४
 लोरे डक लम लम नउ.पो
 योत् न १६ योथा ११
 ईह लुगसा मिर.वि श्न १०
 लोनला छस योथा १८
 योत् जी ११
 गाल्वा रनी चाम्बी रिंमो
 योत् ४०

तम वपारी हो ४१
 मेरे साथ सौदा करो ४१
 में नौकरको बड़ी कता हों ४१
 उ.यी नफशीला गूकने योत् ४१
 लोत छुड़.पा रना ४१
 उगथड. जमुत छुड़. चुस ४१
 उ.यी नफशीला गूकने योत् ४१

हिंदी

बलती

हिंदी

बलती

तम कौन हो १ हाउ. सह १२
 जी हम घरवाला हां २ नू. डा. नडि. ग्रिपा १३
 तम कहाँ का हो ३ हाउ. गारप १४
 तमारे देश का नाम क्या है ४ खिरि शहरा मिंगो चि १५
 जी हमारे देश का नाम कपरी है ५ नू. डि. शहरि मिंगो खचुल १६
 तमारे दशमें काका वस्तु होता है ६ खिरि शहरि गुरु चिचि रिंगुन योत १७
 जी हमारे दशमें वंगे वंगे वस्तु ७ नू. डा. शहरि मिंगो लिहो लि १८
 होते हैं ८ हो रिगुन योत १९
 आप कभ आयो ९ हरिउ. नमू औंस २०
 जी कल १० नू. गुने २१
 तमारा नाम क्या है ११ खिरि मिंगो चियि २२
 जी फलानी है १२ नू. दो यि २३
 तम का काम करता हो १३ हाउ. चि लस वेत २४
 जी हम वपारी हां १४ नू. डा. होंसा यि २५
 तमको काका सौदा है १५ तमलां चिचि चोउ. वस्तु योत २६
 हमारे वाले का ल्याया १६ डीफिला चि होंस २७

१ तमारे वाले चंगा चोडा हमने १६ हांफिला लिहो कता डया
 २ लाया १७ होंस १८
 ३ अब तम चोडियों के वाले काह १९ डसि हां कता कन फिला कचा
 ४ और जब देवो २० हर्यउ. नमू मेन २१
 ५ जी हमने दिया २२ १३ डा. मन्स २३
 ६ और भी लेजावो २४ वयउ. खिर २५
 ७ जी भले हम जावोंगा २६ नू. हले डा. स्वउ. योत २७
 ८ कौं तम जावोंगे २८ वाहाउ. स्वउ. क २९
 ९ जी वह फकडेगा ३० नू. खह. नचुक ३१
 १० अभ तम उठो ३२ डसे हाउ. लउ. स ३३
 ११ जी आप सणो ३४ नू. लिहिउ. सा योस ३५
 १२ हमने भता सवेर पकाया ३६ डा. नचिस गुका सुसित ३७
 १३ का तमने पकाया ३८ चि हाउ. चोस ३९
 १४ जी हां ४० नू. हों ४१
 १५ पहिले तम कहो कि ४२ गुकेस हाउ. जिर् ४३

हिंदी

बलती

हिंदी

बलती

वपारीकी काम किन्नों वसुवो २५
 से होजाती है २५
 जी वपारकी काम प्रपणी ३
 दिके बलसे होजाती है ३०
 तमारी हठी में काका वेचना ३१
 होता है ३१
 जी सभ ३२
 जी यह मेरा देश नहीं है ३३
 उसवाले इसवेले नही दिया ३४
 तमारा पुत्र राजी है ३५
 जी राजी है ३६
 इस बीजारका नाम का है ३७
 तमको वाग है ३८
 जी है ३९
 शहर यहांसे किनना हा है ४०
 तम शरी हो ४१

छाड़.पालालस चिरिंगचन २५
 शिदान योत २५
 नू.छोंगला लस इ.ति एका ३०
 ला एदि शिदान योत ३०
 खिरि उकानिंग नू चिचि चों ३१
 वसु योत ३१
 नू चुक योत ३२
 नू.ए.डी शहर मेत ३३
 हो फरी इसे मामिन्स ३४
 खिरि कुरालियुदा ३५
 नू.काल विसु योत ३६
 दिवाजारिह मि.यो.चिह योत ३७
 लाउ.ला.छर योदा ३८
 नू योत ३९
 शहर दिवना वास्त्रि थक्रिउ.योत ४०
 लाउ.छोयाकसल ३ना ४१

मेरे साथ सौदा करो ४२
 में नोकर को बड़ीकता है ४३
 ३.नादिसे छोड़. योस ४२
 इस नोकर ला ददि योत ४३

कुल
 ६/७
 पत्र

28
28
28
—
86

2